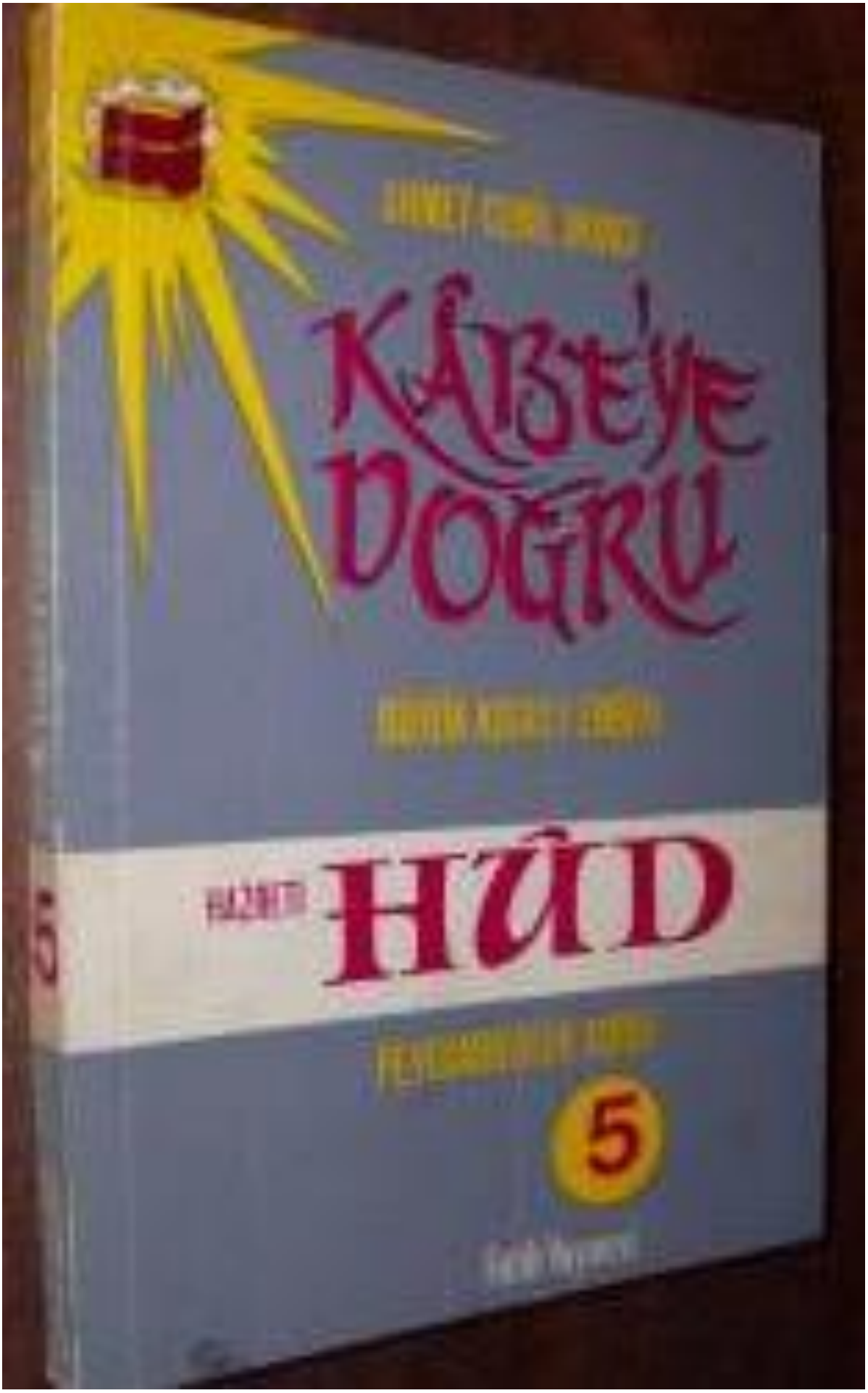
KÂBE'YE DOĞRU
HÛD
5

HAZRETİ HÛD (A.S.) İN **HAL** TERCÜMESİ

Adı : HÛD (Eber-Abir)

Fetihle tevbe ettiren ve döndüren demektir. **Babası** : Abdullah.

HazretiHûd (A.S), Hazreti Nûh (A.S.) in dokuzuncu batnındandır.

Şöyle ki : Nûh (A.S.) — Sam — Arem (Aram) — İrem — Avs (Avz) — Âd — Halud (Ulud - Cavb) — Rabeh (Ribah) — Abdullah — Hûd (A.S.). Annesi: Bilinmiyor. Doğumu: Hicretten önce 3300 (M.Ö. 2678)

Hazreti Nûh (A.S.) m vefatından 800 sene sonra doğdu. Yaşı : 464 yıl.

Ölümü : Hicretten önce 2836 *(M.Ö.* 2214) Hayatı : Yemen ile Hadramut, Umman denizi arasında üreyen Âd kavmindendir. Orada doğmuştur.

314 yaşma kadar yurdunda kalmıştır.

Sonra kendisine îman edenlerle beraber (Mekke veya başka yere göçmüştür).

150 sene daha yaşayarak vefat etmiştir. Mezarı hakkında iki rivayet vardır :

Birincisi: Hadramut'ta (Hadramevt - Hazra-mevt) medfundur.

İkincisi : İsmi bilinen ve bilinmeyen doksan sekiz peygamberle beraber Mekke'de (Makam ile Rükn) arasında medfundur.
Peygamberliği : Tam tarihi tesbit edilememiştir.
Doğumundan sonra, yurdunda Hazreti Allah (C.C.) *m* emrettiği bir tarihte vazifeye başlamıştır.
Vazifelendirildiği bölge : Yemen ile Umman denizi arası.
Vazifelendirildiği kavm : Kendi kavmi.
Bu kavm, Yemen ile Umman denizi .arasında Ri-mal - Aden - Mehre bölgesinde Ahkâf kumlukları (Şemr vadisinde) yaşayan ÂD-I ÛLÂ (Birinci Adlar, Âd-ı İrem - İrem Adları) dır. Bu kavmi İkinci Adlarla (Âd-ı Semûd - Semûd Adlan) ile kanştırmamalıdır. Yaşanan bölge kumluk olduğundan bu mânaya gelen ve Hıkf (yüksek kum yığını) çoğulu AHKÂF diye alem olmuş ve Hazreti Kur'ân'da bu isimle geçmiştir.
Ailesi : Bilgi yoktur.
Oğullan : Peleğ, Yoktan.
Aynca kızlan olmuştur.
— 10 —
HAZEETİ HÛD (A.S.) A İHSAN BUYUEULAN VASIFLAR ŞUNLARDIR :
1. Hiç mü'min olmayan bir kavm içinden ilk peygamberlik görevi alanlardandır.
2. Hazreti Allah'ı halka ilk şahit gösterenlerdendir.
3. Kâinattaki mevcutlan ve yaratılışı, Allah'a teslim olmaları için, sapıklara anlatmak isteyendir.
4. Helâktan sonra hayatta kalan mü'minleri bizzat Kabe'ye Doğru hicret ettirendir.
5. Böylece, Mekke hicretiyle, Kabe'yi de o zamanki sapıklıktan kurtarmayı ve Tufan'da kaybolan yerini aramayı akıl eden peygamberdir.
6. Mekke'de def n edilen peygamberlerin, ki ismi bilinen ve bilinmeyen olarak 98 kabul edilmiştir, üçüncüsüdür.
7. Kendisine sahife nazil olmamıştır. Vazifesini eski şeriatlara ve vahylere göre yapmıştır.
8. Mesleğinin balıkçılık ve inci avcüığıyla, madencilik olduğu rivayetleri vardır.

Hazreti Hûd (A.S.) Kur'ân'da ismi geçen ve hikâyesi ibret olsun diye anlatılan peygamberlerdendir.
_ il _

GİRİŞ

însan yaratılışından, takriben bin sene sonra insanların yeryüzünde tamamen azıtıp sapıtmaları, nihayet Hazreti Nûh (A.S.) çağında, bir avuç mü'min kalması, Tufan mucizesiyle bütün insanların helak edilmelerine sebep olmuştur.

Burada iki önemli nokta mevcuttur :

Hazreti Allah'a çağıran peygamberlerden asla mucize göstermeleri istenmemelidir. İsteyen ve İsrar edenler, mucizeyi nihayet görüyorlar. Fakat karşılığında helak oluyorlar.

Bu helak ediliş ya umumî veya mevziidir.

Hazreti Nûh (A.S.) dan istenen mucize Tufan'a sebep olmuştur. Demek, o anda yeryüzünün diğer yerlerinde çalışan ve isimleri bilinmeyen peygamberler de halkı Vahdaniyete götürmemiş olacaklar ki, Hazreti Allah (C.C.), bütün insanları helak etmiştir.

İkinci nokta ise, Hazreti Allah (C.C.) m, has kullara olan sevgisinin enginliğinin açıkça bellrmesidir. Hazreti Allah (C.C.) asla, yeryüzünde mü'minler varken, peygamberler aracılığıyla istenen mucizeyi onlara tevcih etmemiştir.. Sapıtanlara tevcih etmiş, karşılığında canlarını almıştır.

Çünkü Hazreti Allah, esasen varlığını yarattıklarıyla apaçık ortaya koymuştur.. Görmek isteyen, peygamberi

vasıtasiyle göz aydınlığı büyüklüğünce, elbette görürdü.. Mucizelere lüzum yoktu.
Görmek istemeyen ancak sapık ve azgın olan körlerdir ki, bunlara ne gösterilirse, bir bahaneye bağlayacaklardı.. Elbette helak edilmeleri gerekirdi.
Esasen her peygamber açık delil ve burhanlarla gönderilmemişler midir?.
Onlara (din) emr(in)den açık açık deliller de vermiştik...
(Câsiye: 17)
Ve hiçbir peygamber Hazreti Allah (C.C.) m izni olmadan mucize göstermek yetkisine sahip değildir.
Andolsun ki senden evvel de peygamberler gönderdik. Onların içinden sana kıssalarını anlattığımız kimseler de var. Sana bildirmediğimiz kimseler de var. Hiçbir peygamber Allah'ın izni olmaksızın herhangi bir âyeti kendiliğinden getiremez. Allah'ın emri gelince de hak (ve adalet) ile hükm olunur. Beyhude lâf söyleyenler işte burada hüsrana düşmüşlerdir.
(Mü'min: 78)
O halde her şey açıktır.. Mucizenin gerçekleşmesini Allah ister, bunu dilerse yapar. Hak ve adaletle olur. Neticede, mucizeyi dileyenler inanmazlarsa, ki umumiyetle mucizeyi hâşa sihir ve büyüye vereceklerinden, hüsrana, yani helâk'a uğratılırlar.
Hazreti Allah (C.C), insan için açık âyetlerini aklı önüne sermiştir.. însan aklını kullanacakken, buna git-

meyip, peygamberinden insan-üstü vasıflar beklemesi, mucizeler istemesi pek acıdır.
Hazreti Allah (C.C), mucize ve neticesinin ancak kendi emrinde olduğunu pek çok kere anlatır.
Andolsun ki biz senden önce de peygamberler göndermişiz. Onlara da zevceler ve evlâtlar vermişiz. Allahın izni olmadıkça herhangi bir âyeti (mucizeyi) getirmek hiçbir peygamberin haddi değildir. Her zamanın (kulların maslahatlarına göre) yazılmış hükmü vardır. Allah ne dilerse (onu yapar. Bazısını) mahveder, (vücuda getirmez. Bazısını da) vücuda getirir. Ana kitab onun nezdindedir.
(Ra'd: 38, 39)
Yaşamlan her şey Hazreti Allah (C.C) in âyetleri[1] dir. Hazreti Nûh (A.S.) m olacağını haber verdiği Tufan ise yine bir âyettir. Fakat daha önceden,, peygamberine buyurduğu için, bir mucizedir.
Elbette, Hazreti Allah (C.C.) m birçok kere açıkladığı gibi, Tufan'a kadar anlatılan dört peygamberden başkaları da vardı ve halkı Vahdaniyete çağırıyor yahut Vahdaniyetten kopmamalarını sağlıyorlardı.. Bunlar mucizeler göstermişler midir?. İbret olarak misal verilmedikleri için bilmiyoruz.. Misâl olarak verilen peygamberlerden ancak şimdiye kadar Hazreti Nûh (A.S.) in Tufan mucizesini öğrenmiş bulunuyoruz... Korkunç sonucu da
meydandadır.
*
Tufan'dan kurtulan bir avuç mü'minden tekrar üre-

yen insanlar, yeryüzüne dağıldıkça, içlerinden ve dışlarından, onlara peygamberler tahsis ve. tavsif edilmiştir.
İbret ve örnek olarak bildirenlerden birisi de Hazret! Nûh (A.S.) dır.
Niçin bunca peygamberden, çağında, yalnız o seçilmiştir? İbret gösterilmiş, örnek verilmiştir?.
Elbette bu, Hazreti Allah (C.C.) m faydamıza uygun bulmuş olmasından ileri gelmektedir. Esasen insan, akimi çalıştırınca, bundaki hikmeti bulur. Hazreti Allah (C.C.), Hazreti Hûd (A.S.) ile kavmi hakkında bizi aydınlatırken, nihayet mucizeye başvurup onları helak ederken, verdiği dersler pek önemlidir.
Hûd kavmini, mucizeyle birlikte helak etmiştir.. Çünkü yeryüzünde diğer mü'minler vardı.. Bir Tufan gerekmezdi.. O mü'minlerin temiz hayatlarını devam ettirmeleri hakdı, adaletti. Hûd kavmi mucizesi bu bakımdan ancak onlara cezayı gerektirmiştir.
Yine Hazreti Allah (C.C), örnekleri verirken, açıklarken, daima çeşitli azgınlıkların, insana ve has kullara yakışmayan hareketlerin üzerinde durmuştur.. Bu misallerde hiçbir zaman aynı misali vermemiştir.
Hûd kavmini helake kadar götüren olaylar bu cümledendir. Onlar binbir çeşit ihtiras ve nef s kulluklarından bir kısmıyla Allah'a teslim olmaktan kaçmışlar, uzaklaşmışlardır.
Bunlar nelerdir?.
Hûd hikâyesinde anlatılmıştır.
Şimdi değil, ebediyete kadar üzerinde durulması, kulağa küpe edilmesi icab eder.
Çünkü, insanın en büyük bir zaafı üzerinde İsrar edilmiştir.
Bu zaaf maddeye kulluk, servete tamah, zenginlikten kuvvet alarak gururlanmak, malı hayra harcama-

mak, aksine yoksul ve bîçarelerle alay etmek, lüks ve israfın binbir çeşidi, bir tarafta lokmaya .muhtaçlar varken, diğer tarafta sefahatte yarışmak, bencilliğin en ağırı, servet biriktirirken bu yolda çalıştırılanların hakkım dahi vermemek ve gasb etmek, engin bir kölelik müessesesi kurmak, nihayet zulm'dür.
Böyle bir toplum, birdenbire mi o hale gelmiştir?.
Asla!...
İşe birden başlanmıştır.
İlk örnek diğerlerini var etmiştir^
«Üzüm üzüme baka baka kararır..» Yahut «Kişi refikinden azar.» atasözü gibi.
aO yapıyor, ben niçin yapmayayım?.» düşüncesi fikre kurt gibi işleyince, ihtiras uğruna elbette yapılmadık şey bırakılmazdı.
Hazreti Allah (C.C), hiçbir zaman tekâmülü, medeniyeti durdurmaz, aksine emreder.. Hangi sûrenin âyetine eğilsek, orada-bu engin nurun parütılarmı görürüz. Ancak, ilerleme ve medeniyet adı altında, şahısların de-ğü bütün bir insanlığın refaha ermesini diler.. Asla insanların bir kısmının gündüzde, diğer bir kısmının gecede kalmalarım istemez.. Hele bu türlü bir vasatta lükse kaçmak, cimrilik, kıskanma ve israfta üstün olma yarışı!...
Bütün bunlar ve benzerleri, inşam Alîah'dan uzaklaştırır, sapıklık ve azgınlık uçurumlarına, küfr deryalarına atar.. Maddeye ve nefse kul köle eder.. İnsanlığın en büyük bağı olan kardeşliği koparır.. Sağ eli sol ele bile düşman eder.
Hazreti Allah (C.C), kendilerinde bunların beteri görülen Hûd kavmini, Hazreti Hûd (A.S.) la uyandırmaya çalışmış, mucizede İsrarları üzerine, artık kendilerinden hiçbir hayır gelmeyeceği anlaşılan bu kavme istedikleri mucizeyi de göstermiş ve o mucize içinde de ezmiştir.

Onlarda neler yoktu ki!.. Zorbalık almış yürümüştü.
.. .Allah, büyüklük taslayan her zorbanın kalbini işte böyle mühürler.
(Mü'min: 35)
Halbuki zorbalık aczin eseriydi.. Çünkü âcizler daima tehditler savururlar ve' korku içinde olurlardı.
Onlar öylesine mağrurdular ki, Allah'ı ve peygamberini tanımamışlardı.. Zenginlik içinde yaşamalan, görenleri aynı şeyleri yapmaya zorlamıştı.
(Allah'ı ve Peygamberi) tanımayanların (refah içinde) diyar diyar dönüp dolaşmaları zinhar seni aldatmasın.
Azıcık bir faidedir (o), sonunda varıp sığınacakları yer cehennemdir. O, ne kötü yataktır.
(Âli îmrân: 196, 197)
Nefsleri doymuyordu :
Onu (nefsini) alabildiğine örten kişi ise ziyana uğramıştır.
(Şems: 10)
Alay ediyorlardı:
Ey îman edenler, bir kavm diğer bir kavm ile alay etmesin. Olur ki ('alay edilenler Allah indinde) kendilerinden daha hayrudır.
(Hucürât: 11)
— 18 —
Tamahta yanşıyorlardı:
Sakın (o kâfirlerden) bir takımlannı faidelen-dirdiğimiz şeylere (servet ve saireye) iki gözünü dikip uzatma. Onlara karşı tasalanma.
(Hicr: 88)
Alçak gönüllülük bir hayal olmuştu.
Böyle bir kavmin hidayete ermesini düşünmek, peygamberlerinin ümit kesmemesi şüphesiz doğruydu.
Fakat her şeyin bir haddi, karan vardı.
Bunu da ancak ve ancak Hazreti Allah (C.C.) takdir ve tâyin buyururdu.
*** ***
Her sapıtan, azıtan topluluk, Allah'ın emriyle helak olmakla, yaptıklarının cezasmı görmüş sayılmaz ebette.
Âhiretteki hesap günü bakidir.. Ve dehşetlidir.
Fakat helak esnasında çekilenler de... Korkular, acılar, çığlıklar, feryadlar, ezilmeler ise daha dünya yüzünde başlayan ilâhî azaplardır..
Bu azaplar, şahıstan başlayarak, bütün bir insanlığı kaplar. Tufan nasıl bütün bir insanlığa tevcih edilip, daha dünya yüzünde azabı tattırdıysa, herhangi bir şahıs da âhiretine göçmeden önce, hayatta, amelinin azabını tadar..
Yahut Hûd kavmi gibi, bu azaptan yalnız bir topluluk hüküm giyer., öteki dünyada ise Hazreti Allah (C.C.) m şaşmaz adaleti önünde karara bağlanır.
Kısacası, Hûd kavminin hikâyesi, diğerleri gibi, biz
— 19 —

insanlara, azıtma ve sapıtmanın çeşitli örneklerinden ibret olsun diye açıklanandır.
Çağlar birbirinin tekrarıdırlar.
Hazreti Hûd (A.3,) okunup bitirildiği zaman, bir an olsun bugünün dünyasına başımızı çevirirsek, pek çok topluluklarda aynı azgınlıkların sürüp gittiğini görürüz,. Ne olacak?.. Sonu nereye varacak?.. Dil söylemeye ka lanamıyor.. Yüz kızardıkça kızarıyor.
Hazreti Hûd (A.S.) eserim insanların kurtuluş yolunda küçük bir ışık olursa ne mutlu bana!..
Ahmet Cemil AKINCI l/Mayıs/1968 - İstanbul, Esentepe.

Birinci AD Kavmi'ıdn yorâtnm gösteren harita,

KABE'YE DOĞRU

5. Hazreti Hûd (A.S.) YENİ SÜPÜRGELER

Arap Yanmadası'nın tam ortasında, şimdiki Necid adıyla anılan topraklarda, dört günden beri panayır vardı.

Fakat bu panayır sanki mal alış verişi için kurulmamıştı. Çevrenin kumu gibi kaynaşan insanlar, başka heveslerin peşindeydiler. Panayır bahanesiyle yurtlarından ayrılan kabilelerin topraklarını, orada bıraktıklan çoluk çocuğunu, mallarını, yağma ediyorlardı.

Daha ilk günde, sağdan-soldan haberler gelmeye başlamıştı:

— Ey başkanımız Âdî.. Panayır kurulma emrine uyduk ama, çadırlarımızda neler olduğunu bir busen!.. Kabilelerimizin yerinde yeller esiyor.. *t* Başkan Âd, her saat gelen bu haberleri dinliyor, sözde tahkik ettirerek emirler veriyordu.. Lâkin nafileydi her şey.

Hattâ panayıra getirilen ve yükseklere dikilen putlara, yüzlerce inşam-kurban ettiği halde, hiçbir şey kâr etmiyordu.

Bir sabah, yine oğullarından Halûd (Hulud-Cavb) î almış, pazarları dolaşıyordu.
Neler yoktu ki panayırın pazar yerlerinde!.. Hiç kimse karşılığını vermek istemiyordu göz diktiği malın.. Bu uğurda dövüşüyor, ya ölüyor yahut öldürüyordu.
Başkan Âd ve soyundan gelen kavmi, pek iri yarıydılar.
Zalim, merhametsiz, aç, sefih, mağrur bir karakterleri vardı.. Panayıra onların durumunu bilmeyen birçok komşu kabileler, başka kavimlerin insanları da katılmışlardı.. Bin kere pişmandılar katıldıklarına.. Satmaya getirdikleri mallan ellerinden gittiği gibi, canlanndan da oluyorlardı.
Sanki kurulan panayır değil de, tuzak yeriydi.
Âd kavminin ağzında yâlnız: «Ver!.. Vereceksin!..» vardı. Hiçbirisi: «Al karşılığını..» demiyordu.
Durumu başkan Âd gördüğü halde, aldınş etmiyordu.
Hattâ tutumunda, davranışında, teşvik eder bir hal seziliyordu.
Bütün bunlara rağmen, ümit dünyasıydı bu, panayıra yanılıp gelen yaratılıştan zayıf, ürkek insanlar, hâlâ getirdiklerini satmak, karşılığmda bir şeyler ıtlrımk sevdasındaydılar..
Nereden kestikleri bilinmez, çalılan develere yükleyenler, bunlan pazarda indirmişler, küme küme bağlamışlardı.
Bağrışıp duruyorlardı:
— Yeni süpürgelere gelin!.. Değil çadırlarınızı, kayaları süpürseniz, ömrünüz boyunca eskimezler.
Başkan Âd ile oğlu Halûd, onlann yanından geçerlerken, süpürge satıcılanndan ilhamlananlar da oldu:

Kölenin yenisi hamarattır. Toprağın yenisi berekettir. Suyun, ekmeğin, etin.. Kısacası, ilk ne getirilirse önüne, Onların yenisi iştahını açar, Doymak bilmezsin.
Bütün bunların artıkları
Ne olacak?...
Bıraksan içlerinde kaybolursun..
Kokularında çürürsün.
Sana onlardan kurtulmak için
Bir şey daha lâzımdır.
Her önüne sürüleni beğenme,
Görünüşüne aldanma!..
Dilediğini, anında yok edecek.
Uzaklaştıracak,
Şunlardır ancak..
Yeni süpürgeler!..
Hep öyle kalacak onlar.

Başkan Ad, oğlu Halud'a baktı:
— Niçindir bilmem, benim kavmim ticarette ten-beldir?.. Şu adam bir süpürge satmak için nasıl dil döküyor?..
Yürüyorlardı.
Halud'un cevap vermesine fırsat kalmadı.
Koyun sürüsü gibi, birbirlerine sokulmuş, çıplak, genç kızlar, dalgın dalgın bakıyorlardı etrafa... Oturmayı, konuşmayı akledenleri bile yoktu.
Çevrelerini on kadar kırbaçlı erkek sarmıştı.

Sahipleri esirci, Süpürge satıcılara nisbet olsun diye, onların diliyle mallarım övmeye başladı:
— Asıl yeni süpürgeler burada.. Analar nerdesi-niz?.. Oğullarınıza gelin gerekmez mi?.. Kaynanalar için gelin, bu yeni süpürgelerdir.. Yeniliği müddetince itibar edin, sevin, sayın.. Eskiyince savurup atın. Köklerine kıran mı girdi?..
Kızlar, talihlerini ve geleceklerini anlatan bu sözlere gözyaşı döküp içleneceklerine, güldüler. Başkan Âd da güldü.. Oğlu Halud'a döndü.. Fikrini söyledi:
— Yeni gelin ve yeni süpürge.. Bunlar kadar birbirine yakışan ve aynı işi gören rie vardır?..
Halud, babasının sözlerini duymamış gibi, ilgisizdi.. Çevresine bakmıyordu. Başkan Âd kızdı:
— Beni dinlemiyorsun ey oğlum!..
— Doğrudur..
— Doğru mu?..
— Evet ey babam!.
— Niçin?..
— Endişedeyim..
— Ne var endişelenecek?.. Kavmim, yeryüzü insanlarının en iri yarılan ve zorbalarıdır.. Kim cesaret edip onları esir abp, pazarlarda yeni süpürgeler g[lhl] satmayı hayal eder, düşünür?..
— Benim endişem başkadır.
— Nedir?...
— Dikkat edersen âçtığunız panayırlar, her sene biraz daha az ilgi görüyor.. Komşu kavimler bizden ürküp sokulmuyorlar.. Hattâ panayırın açıldığı ilk günle bugün arasında büyük fark var.. Gelenlerin çoğu çeki- ' lip gitmişler.

—.Gitsinler.
— İleri senelerde ne olacak?.. Kimse gelmezse, herkes bzimle ilişiğini keserse, birbirimize gireriz..
— Fırsat vermem.
— Muvaffak olamazsm ey babam Âd!.. Çünkü her doğan insan, yaşamak için bir şeyler yapacak.. Topraklarımız az ve bereketsiz.. Halbuki öyle çoğaldık ki..
— Sözlerinden hiçbir şey anlamadım..
— Bize, Âd kavmine, yeni bir yurt lâzım.. Başkan Âd düşündü..
Nihayet hak verdi Halud'a:
— Doğrudur.. Buradan göçmeliyiz.. Yeni, boş, yahut sahiplerini kaçıracak, büyük topraklar bulmalıyız;
-----Neresi var ki!.. Her taraf dolu..
— Güneye kimse gitmiyor..
— Hicaz, Yemen yahut Basra körfezi sahillerine el atılmış. Eğer oraları kast ediyorsan, halkını yurtlarından çıkaramayız.
— Hayır ey Halud!.. Tam güneyi kast ediyorum.
— Orada duyduğuma göre, günlerce, haftalarca, süren bir çöl varmış.. İçinde kimse bannamazmış.. O yüzden Hâli Çöl (Boş Çöl) adını taşıyor.
— Onu geçeriz.. Her şey gibi, çölün de sonu vardır.
— Sen bilirsin ey Babam!..
— Evet, güneye göçelim.. Hele şu panayır bitsin de.
— Bakalım kavmin peşinden gelecekler mi?..
— Dileyen gelir.. Dileyen kain*.. Düeyen başka taraflara göçer.. Sen oğul ve torunlarıma ilân et. Hazırlansınlar..
Başkan Âd, henüz sözünü bitirmişti ki, yakındaki bir kayadan iki kuş acı acı çığlıklar atarak havalandılar ve güneye doğru süzüldüler..

Sanki, Ad kavminin geçmeye çalışacağı o boş çöle kara haberi ulaştırmakta aceleciydiler..
-
Çığlıkları anlaşılsa, muhakkak ki şöyle bağnştık-lan öğrenilecekti: *
— Uyanın ve çilenizi çekmeye hazırlanın, ey yeryüzünün kendi halinde yaşayan toprakları!..
Dünyanın sapık, azgın insanları, o yüz karalan, ebedî çile kaynaklan, karar aldılar.. Belki yarın, belki, iki gün sonra, yola çıkacaklar.. Bu yeni süpürgeler, üzerinizde ne varsa.. Bereket, şereî, temizlik, nur.. Her şeyi, her şeyi yolup, çalacaklar.. Başka yerlerde yaptıklan gibi.
Ne olmuştu?..
Hakikaten, o iki kuşun dertlendikleri gibi* insanlar yeryüzünün aydınlığını süpüren yeni süpürgeler miydiler?..
Buna kısa bir cevap verebilirdi:
— Evet..
Çünkü Tufan mucizesiyle sapıklar helak edildikten sonra, Seksen mümin kurtulmuş ve ilk önce Cudî dağı'n-da karaya ayak basmaya hak kazanmışlardı.. Bunlar ki sa zamanda çoğalmışlar, Hazreti Nuh (A.S.), UmflMtty le berber, Babü'e göç etmek zorunda kalmıştı.
Vdfııtı-na yakınsa oğullarına dağılacakları h<<ı> t:, ri göstermişti.
Oğullan bu emre uymuşlar, ümmetlerini alarak göçmüşlerdi. Adım adım yeryüzünü işgal etmişlerdi.
Sam soyu Arap Yanmadası, îran ve Anadolu ile Avrupa'ya atlamışlardı.. Böylelikle Araplann, Farsla-rm ve Rumların atası olmuştu Sam.
Sam, kendisine Mekke'yi seçmişti.
— 28 —
Bunda babasının vasiyeti önemli rol oynamıştı.
Babası Nûh (A.S.), belki bir vahy, belki bir ilhamla, Sam soyundan peygamberlerin gelmesini dilemişti. . Oğlu Şam'a Mekke'de kurulan ilk ve ebedî Allah evinin, Kabe'nin, tekrar inşasını emretmişti. Kabe înşa edilirse, insanlar yine Kabe'ye doğru kalplerini, inançlarım çevirirler ve sapıtmazlardı.. Aynca, Hazreti Nûh (A.S.) hiç olmazsa Kabe'nin bulunduğu topraklann nurunda kalmasını, kirletilmemesini istiyordu.
Fakat Sam, Mekke'ye gelmiş, kanş kanş her tarafı araştırmış, Kabe'nin değil duvarlarına, temellerine bile raslamamıştı. Çünkü onu bilen ve görenlerin hepsi tuhanda helak edilmişlerdi.. Sular çekilirken, kaim bir toprak tabakası eski ne varsa örtmüştü.
Şimdi, bu yeni toprak bereketim yeşil yeşil saçmıştı ama, Kabe yoktu.. Kimbilir belki de Hazreti Allah'ın emredeceği güne kadar temelleri bulunup inşa edilemeyecekti.
Buna rağmen Sam, Mekke'den aynlmamıştı..
Kabe'nin hiç değilse, havasında, hatunlarında yaşayarak, inancını besliyordu. . Şam'ın karısı Salib, yanındaydı.
Dağılanlar, beş oğlu ve onların soylanydılar.
Bu oğullan şunlardı:
1. Efrahşed (Afrakşad)
2. Aşuz (Aşur)
3. Lavez (Lud)
4. Avlim (Alim-Elam)
5. Arem (Aram)

Hazreti Nûh (A.S.) m ikinci oğlu Ham ise hedef olara^ Afrika'yı almıştı.
— 29 —

Babasının bedduası tutmuş, soyu gittikçe siyaha yaklaşan esmerlikte doğuyordu. Ham, Nahlep ile evlenmişti.
Dört oğlu olmuştu:
1. Köş (Kuş)
2. Mişrayim (Mistraim)
3. Kut (Put)
4. Kenan (Ka'nan)

Köş, dedesi Nûh (A.S.) m izniyle Babil bölegsinde kalmıştı.. Krabil adlı bir kadınla evlenmişti. Soyundan şunlar türemişlerdi:
1. Mezopotamyadaki Nemrutlar.
2. Habeşliler.
3. Hindliler.
4. Sindliler.

Ham'ın ikinci oğlu Mişrayim Afrika kuzeyini işgal etmiş ve Berberilerin atası olmuştu. (Bu berberiler ilk Tufan sonrası Afrika kuzeyi insanlarıdır.. Asıl Berberiler sonradan Hazer sahillerinden Aynı yere *göçen* Türk lerdir.)
Ham'ın üçüncü oğlu Kut, Mısırda yerle^nıl^ıl MltU lılann ve kıbtilerin atası olmuştu.. Kut, Hıtpl ll«- evlin misti. Fravnlar sülâlesi onundur.
Ham'm dördüncü oğlu Kenan, Afrika İçlerine dal mıştı.
Ersi ile evliydi.
Nubeliler, Feyyanlar, Zcncler, Zegoveler, Sudanlılar onun soyundan üremişlerdi.
Hazreti Nûh (A.S.) in üçüncü oğlu Yafes, Ersesise ile evlenmişti.. Soyu Asya ortalarına doğru uzanmıştı.

Oğulları şunlardı:
1. Türk.. (Tubal-Tiros)
2. Cumer (Comer)
3. Mareh (Maday)
4. Saklep (Türsel)
5. Tiros
6. Huan
7. Huşal (Meşek)

Türk, akıllı, zeki, kahraman, mert, merhametli demekti. Hakikaten Yafes'in oğlu Türk'den orta Asya'dan böyle hasletlere bezenmiş bir kavm türemişti.
Comer Çin içlerine gitmişti.. Japon adalarina karşı durmuştu.. Soyu ufak tefekti.. Yecüc Mecüc adlı oğullan bu ırkı üretmiştiler.
Diğer oğullan da, Karadenizi doğudan dolaşarak Urallara ve Rusya'ya yayılmışlardı.. Sibirya'ya kadar gidenler olmuştu.
Yafes'in bu yedi oğlundan başka Şübke adında bir. kızı vardı.. Bu kız, daha Hazreti Nûh (A.S.) Babilden göç emri vermeden, Şam'ın oğullarından Lavez ile evlenmişti.
Ne acıdır ki, ısrar üzerine, Hazreti Allah'ın gösterdiği Tufan mucizesinden sonra insanlar helak olunca, mucizeye lüzum hissetmeden iman edenlerden çoğalan bu milyonlarca insan, ancak iki yüz yıl kadar, Tufan mucizesinin tesiri altmda kalarak, Vahdaniyete sığınmışlardı.. Fakat zaman geçtikçe, yine, eskileri gibi, maddeye tapmışlar, kendi kendilerine kulluk yapmayı, zorbalann tahakkümü altında yaşamayı, daha faydalı bulmuşlardı-Artık yeryüzünde, Vahdaniyet unutulmuştu.. İslâ-mın üç temel esası (Vahdaniyet, ibadet, Ahiret) yıkılmıştı.. Meydan bir takım açık gözlerin insanlara aşıla-

dıkları batıl dinlere kalmıştı.. Bunlar sayılamayacak kadar çoktular..
*** * ***
İşte Arap Yarımadası ortasında, şimdiki adıyla Necid'de"kurulan panayırın iri yan zorba kavmi de aynı sapıklıktaydılar.
Sam'm soyundan geliyorlardı.
Başkanları Âd ise Avs (Avz) - İrem - Arem (Aram) atalarıyla Şam'a ve oradan beşinci batmda Hazreti Nuh (A.S.) a bağlanıyordu.
Tufandan önceki tarih başlangıcı yapılan olaylar bir tarafa itilmiş, unutulmuştu.
Artlk tarih başlangıcı Tufan'dı ve herkes ikinci Âdem olarak Hazreti Nuh (A.S.) i biliyorlardı.
Necd bölgesinden göçmek isteyen Âd'm panayır kurduğu, böylece, komşu kabileleri pusuya düşürdüğü tarih, Tufandan ortalama beşyüz sene sonrasıydı.. Yani Hicretten önce 3600 (M.Ö. 2978) sene öncesiydi.
Elbette Hazreti Allah, bu zaman içinde, yeryüzüne tekrar dağılan bu insanlara peygamberler göndermişti.. Çalışıp duruyorlardı.
Kimlerdi ve nerelerdeydiler?.. Bilinmiyordu.
Fakat her şey açıktı.
Halk, göğsündeki nuru söndürdükçe ve madde medeniyeti peşinde koştukça, demek ki, bu isimleri bilinmeyen peygamberlere asla inananlar çıkmıyordu.
Hazreti Allah (CC.) in her mevzuda uyarıcı emirlerine, dikkat çekmelerine, önem verilmiyordu:
Şu muhakkak ki küfredenleri inzar etsen de **bir,** kendilerini inzar **etmesen** de, **onlar, inanmazlar.**

Allah onların kalblerine de, kulaklarına da mühür basmıştır. Gözlerinin önünde bir de perde vardır. En büyük azap onlarındır. İnsanlardan öyle kimseler vardır ki kendileri îman etmiş olmadıkları halde, «Allah ve âhire-te inandık» derler. Halbuki onlar inanıcı insanlar değillerdir.
Allahı da, iman edenleri de güya aldatırlar. Hal-bu ki onlar kendilerinden başkasını aldatmazlar. Yine farkına varmazlar. Kalblerinde bir maraz vardır onların, Allah da marazlarını artırdı. Yalan söylemekte oldukları için de onlara acıklı bir azab vardır.
(Bakara: 6-10)
Yeryüzünün, yeni süpürgeler diye adlandırdığı insanlar, hakikaten, toprağın nesi varsa, bereket ve zenginliğini toz duman ediyor, havayı fesada boğuyorlardı.. Ve bunun adına'medeniyet diyorlardı.
Kendilerine «Yer (yüzün) de fesat yapmayın dendiği zaman «biz ancak islâh edicileriz» derler. (Bakara: 11)"
Küfürdeydiler..
Batıl dinleri icat ederek, kulaklarının işitmediğini, dillerinin hakkı konuşmadığını, gözlerine mil çekildiğini ilân ediyorlardı.
O küfredenlerin hali bağınb" çağırıştan başka birşey duymayan, (Anlamayan hayvanlara durmayıp) Haykıran ('bir çoban) in haline (ne kadar da) benziyor. (Onlar bir sürü) sağırlar, dilsizler ve körlerdir. Onun için düşünmezler.
(Bakara: 171)

Helak edilişi de tekrar hatırlatılıyordu onlara:
Her ümmetin ("mukadder) bir eceli vardır. Binaenaleyh o müddetleri gelince bir saat ne geri bırakılabilir, ne öne alınabilir. Ey Adem oğulları, eğer size içinizden âyetlerimi kendinize anlatacak peygamberler gelir ve artık kim (onlara muhalefetten) sakınır ve (nefsini) felah ederse onlar için bir korku yoktur. Onlar mahzun da olacak değillerdir. Âyetlerimizi yalan sayanlar(a, onlara îmanı) kibirlerine yediremeyenler (e gelince) onlar da o ateşin yaranıdırlar. Onlar orada ebedi kalıcıdırlar.
(A'râf: 34-36)
isimleri açıklanmayan ve ibret olsunlar diye gösterilmeyen binlerce peygamberlere vahy olunan bu ve benzeri binlerce öğüt fayda etmiyordu..
Herkes elle tutulur, gözle görülür hazinelere koşuyor, dünya malına itibar ediyordu.
Başkan Âd, Tufandan beş yüz sene sonra, oğlu Ha-lud'un uyarışiyle, kavmine göçme emri verince, kabileler birdenbire karıştı.
Çok kabileler, Esrarı çözülemeyen, ve sonunda neler bulunduğu bilinemeyen Halî çöl (Boş Çöl) e dalmak istemiyordu.
Başkanları ve ataları olan Âd'a çeşitli bahaneler uydurdular.. Kimisi yerinde kaldı.. Kimisi, başka istikametlere gitti. Hiçbirisi kendilerine bahşedilen iriliklerine uy-

Itun çalışmak, yorulmak istemiyorlardı.. Tenbel ve ha-ı konucuydular..
Böylece Hazreti Nûh (A.S.) in, Şam'dan olma beşinci göbek torunu Âd'm soyu Necd bölgesinde azaldılar.
Bunların arasında iki kavm vardı ki Başkan Âd'a pek yakın akrabaydı:
1. Birinci Adlar (Âdı Ûlâ)
Bunlara Âd'm dedesi îrem dolayısiyle (İrem Adları) Ad-ı İrem de deniyordu.
Bilhassa onlar Başkan Âd'ın avucunun içindeydiler. Hâli çöle göç için ses çıkaramamışlardı.
2. İkinci Adlara ise aynca Âdnı Semûd (Semûd Adları) denirdi. Çünkü bunların Âd'a akrabalıkları birinciler kadar değildi. Âd'ın amcası Gasir'in oğlu Semûd'-dan üremişlerdi.
İkinci Adlar, göçtüler ama, kuzey-batıydı istikametleri.
Yolları üzerinde Teyma, Tebük ve daha ilerlerde, dö-küle kala gittiler.. Bir kısmı Hicaz'la Yemen arasındaki El Hicir mevkiinde yerleştiler.
O sıralarda henüz tam çöle inmek mevsimi değildi.
Başkan Âd'ın emrini dinleyen ve hicret için bekleşen, birinci Adlar, Necd'de bir zaman için boşalan toprakların sahibi oldular.
Zulmedecek, malına el uzatacak, gurur taslayacak, çalacak, başka kimseler kalmadığı için, birbirlerinin gözlerini oymaya fırsat kolluyorlardı.
Bunu ilhamlarında dile getirmekten bile çekinmiyor lardı:

' Bu koun uysallığımız niçin?.. Dişlerimiz hâlâ keskin.. Pençelerimiz gerili.. Sesimiz gök gürültüsünü bastırıyor. Kimden çekiniyoruz?.. Beklemekten ne kazanacağız?..
Av mtdır düşündüğümüz?..
Kurt sürüleri ne güne duruyor!..
Örnek alsak ya..
Bir dişin akıtacağı damla kan yeter.
Yol olur boğuşmamıza.
Zayıflar ezilir,
Güçlüler ***kazamr..***
Vadide sıkışıp kalan
Senden farkımız ne?..
Yükseldikçe yükseliyoruz. Fakat ne zamana kadar?.. Bir taraftan da toprak Emiyor, çekiyor bizi-Elimizi çabuk tutmak, Yolumuzu kesen tepeyi ytkmalı, ' Boşalmalıyız..
öyle yaptılar..
O kadar ki birbirlerini bile yediler.
Bu ilk Adlar putperesttiler..
Birbirleriyle bu kadar yakın akraba oldukları halde, kan akıtmalarında, yamyamlıklarında, putları ses çıkarmadıkça büsbütün azıttılar..
36
O zamana kadar önem verdikleri üç putları vardı:
1. Şada.
2. Samud.
3. El-Heba.

Putlar işiyle uğraşan ve geçimlerini onlardan sağlayan kâhinler.. O küfrü körükleyenler, düşünceliydiler.
Çünkü, halk dağılmıştı.. Herkes çekilip gitmişti.
Böylece kazançları azalmıştı.
Gelecekten de korkuyorlardı;
Halk açıktı, azgınlıkları arttıkça putların semtine uğramıyor, eskisi gibi ne hediye bırakıyor, ne de kurban kesiyorlardı.. Fal baktırmayı unutmuşlardı.
Nihayet, aralarında toplanıp dertleştiler..
Çareler araştırdılar.
Birisinin kaygısını açıklaması yetti:
«Halkın putperestliği bizim altın pınanmızdı.. El üstünde tutuluyorduk.. Şimdi ne uğrayan var, ne yolda bizi görünce başını çeviren.»
Sordular:
«Sebep nedir acaba?..
«Her şey açık.. Başkan Âd, güneye, Halî Çöl'e göçmeye karar verdi.. Mevsimini bekliyor..»
«Bu, bilinen bir şey.»
«Fakat halk çölün esrarından çekiniyor.. Sonu ölüm-e bitecek göçten önce işi deliliğe vurdu.. Çılgın bir Ka-t sürüyor..»
«Zararı bize dokunuyor.»
«önlemeliyiz..»
«Evet, önlemeliyiz..»
«Çare?...»
Sustular..

Düşünüyorlardı.. Nihayet birisi ilhamlandı:
Kimi ıcm\an üşüyorum.
Kimi zaman kavruluyorum derim.
Eskiden böyle değildim..
Belli.
Beni koruyan bıktı, yoruldu.
İhanetine kurban olacağım.
Elbisesi, örtüsü,
Eskiyip yırtılan,
Lime lime dökülen bir insan Ne yapar, neye baş vurur?.. Çıplaklıkta mı karar kılar?.. Yoksa yenisini mi araştırır?..
Diğer kâhinlerin gözleri pariadı ve neşelenerek, il-hamlananın sözünü kestiler:
— Seni anladık ey dost.'..
— •^İ3§/'te anlayacaktınız..
— Fİfat kast ettiğini yapmak pek güç..
— Hiç te değil.
— Hayır, güç.. Hayatımızla oynarız.. Âd kabile sini nasıl putlarından ederiz?.. Onlara yeni putlara tapmalarını söyleriz?..
İlhamlanan güldü:
— Sanki eskiden bunlar var mıydı?.. Bizden akıllı kâhinler halka telkin ettiler.
Sustular..
Hepsi, putları değiştirmeyi, böylelikle kabilenin dO-nekliğini önlemeyi arzuluy.orlardı..
Fakat artık yam
— 38 —
yamlaşan, en küçük bir bahaneyle oluk oluk kan akıtan alktan yılgınlardı.
Tekrar konuştular:
— Düşünelim..
— Evet, düşünelim..
Ayrıldılar ve günlerce düşündüler.
Halkın inançlarından kopmalarında baş rolü oynayan kâhinler, her şeyi düşündüler ama, asla duya geldikleri Hazreti Âdem (A.S.), Hazreti Şît (A.S.), Haz-reti İdrîs (A.S.) ve Hazreti Nuh (A.S.) in onları Allah (C.C.) a çağıran, teslimi isteyen, şeriatini düşünmediler.. Bunu araştırıp, toplayıp, halkı temizlemek işlerine gelmedi. Çünkü onlar da maddeleşmişlerdi.. Elleriyle yapıp biçim verdikleri o (Şada, Samur, El-Heba) putları gibi hissiz ve donuktular.
Bunnlardan ayrı, kabile başkanları Âd'ı da putlaş-tırmışlardı.. Sebep, ona yaranmak zorunda olmalarıydı. Bunu yaparken, Babil bölgesinde peydah olmaya başlayan Köş soyu Nemrutlan ve Mısır'da Ham oğullarından türeyen Fravnların ilahlık derecesine varan hayatlarını göstermişlerdi. ' *f**
Kısacası, kuvvetliler İlâhtılar.. Zayıflar kuldular..
Yeryüzünü, neresinde .olursa olsun, kara çalılar gibi bürüyen putlarsa, kâhinlerin kazanç yataklarıydı.. Faldan pay alıyorlardı.. Halbuki bunları ve benzerlerini Hazreti Allah kaç kere yasaklamış, insanlığı perişan edeceğini, içindeki nuru söndüreceğini ve ışıktan yoksun bir yolcunun nihayet yolunu şaşırıp kaybolacağını söylet-mişti peygamberleriyle.
...Dikili taşlar (putlar) üzerinde (onlar adına) boğazlanan (hayvanlar), fal oklanyla kısmet
— 39 —

(ve hüküm) aramanız üzerinize haram edilmiştir. (Bütün) bunlar(ı yemek) yoldan çıkıştır.
(Mâide: 3) Onlar Allah için onun yarattığı ekin ve meyva-laria hayvanlardan bir hisse ayırdılar da kendi boş zanlannca «şu Allanın, dediler, şu da ortaklarımız (olan putlar) in. Ortaklarına ait olanlar Allaha ulaşmaz ama, AUaha ait olanlar, (evet) onlar ortaklarına gider. Hüküm ede-geldikleri bu şeyler ne kötüdür.'..
(En'âm: 136) Size ulaşan her nimet Allahındır. Sonra sfee her hangi bir keder ve musibet dokunduğu zaman ancak O'na tazarru ve feryad edersiniz. Nihayet o, sizden bu keder ve musibeti açıp giderdiği vakit ise içinizden bir takımları, bakarsınız ki, Rablerine eş tutuyorlar. (Bunu) kendilerine verdiğimiz ('nimetler) e karşı nankörlük etmeleri için (yaparlar). Öyle ise eğlenedurunî. Yakında (âkibetinizi) bileceksiniz.
(Nahl: 53-55) De ki: «Allah ile beraber, söyleyegeldikleri gibi, (başkaca) Taunlar da bulunsaydı onlar arşın sahibine elbette bir yol ararlardı.
(îsrâ: 42)
Hazreti Allah (C.C.), putlardan, böylece müşriklik ten bir şeyler ummak, şefaat dilemek vehmi üzerinde d» durmuş uyarmış, yasaklamıştı:

Gözünü aç, halis din Allahındır. Onu bırakıp da kendilerine birtakım dostlar edinenler (derler ki): «Biz, bunlara ancak Allaha daha fazla yaklaştırsınlar diye tapıyoruz.» Şüphe yok ki Allah onlar (la müminler) arasında, ihtilaf edegeldik-leri şeyler hakkında, hükmünü verecektir. Muhakkak ki yalancı, hakikaten kafir olan o kimseleri Allah doğru yola iletmez.
(Zümer: 3)
Hazreti Allah (C.C.), müşriklerin ve putperestliğin bir pislik olduğunu da söylüyordu.. Fakat şu anda dünya malı uğrunda, hazır, ahn-tersiz kazançlar peşinde olanlar, bu gayeleri uğrunda o pislik deryasına atılmaya hazırdılar.
Ey müminler, (Allah'a ortak koşanlar) bir ne-cistir ancak...
(Tevbe: 28)
Nihayet bir gün kâhinler tekrar toplandılar. Akıllarına geleni tartıştılar. Çeşitli fikirler atılıyordu ortaya:
— Halkı gelecek bir musibetle tehdit edelim. *M* Beğenmiyorlardı:
— Bu yolu denedik ve deniyoruz.. .
— Halk bizi kovalıyor.. İşlerine karış tığımız için taşlıyor.
İkinci fikir daha cesurdu:
— Başkan Âd'a çıkalım.. Halk putlardan koptukça, sonunun kendisine dayanacağını anlatalım.. Başkanlığım kaybedeceğini söyleyelim.
Bu fikir de iltifat görmedi:

— Baş sebeb esasen Âd'm kendisi değil midir?. Halkı göçmeye zorladı.. Ancak, yakınlanm kabilesinde tuttu., tçinde ne olduğu bilinmez bir çöle gitmeyi tasarlaması, Güneyde, Mısır'da olduğu gibi, firavun kesilmesi içindir.. Âd, putlara bile tahammül edemiyor.. Tek ilâh olarak kalmak istiyor.. Huzuruna çıktığımız anda, kafalarımız koparılır.. Yüzülüp temizlenir.. Kanımız içine doldurulur ve içilir.

Üçüncü fikir mağlubiyeti kabuldü.. Bir kâhin bunu ortaya atmıştı:

— O halde, mademki bize Âd kavmi içinde ekmek yok, ne duruyoruz?.. Kaçalım.. Kendimize, yeni insanlar arayalım.. Onları aldatıp cehaletlerinden faydalanalım..

Hepsi dudak büktüler:

— Hangi toplulukta, kabilede kâhin yoktur?.. Bizi çadırlarına yaklaştırmazlar bile.

Bütün bu sık sık toplanıp konuşmaları esnasında, yalnız bir kâhin hep dinliyor ve hiçbir şeye karışmıyordu. Fikir yürütmüyordu.

Diğer kâhinler, onun tutumunun çabuk f arkma vardılar.

Sebeplerini öğrenmek istediler:

— Ey Şam tur!.. Sen neden sükût ediyorsun?.. Şamtur cevabım hazırlamıştı:

— En genciniz benim.. Tecrübem yok.. Nasıl sözlerinize kanşabilirim. Ancak, vereceğiniz karan desdeklerim.

Gülüştüler ve onu tastik ettiler:

— Sana yakışan da budur ey Şamtur!...

II

GURUR AVCISI

Halbuki Şamtur, başka emeller peşindeydi

Diğer kâhinlere göre gençti, sözde tecrübesizdi ama, klı iyi çalışıyordu.. Bilhassa cesurdu.

Kâhin Şamtur, mağrurdu da.. Diğer kâhinlerin vargım çekemiyor, onları istemiyordu.

Âd nasıl ki kavminin başkanıydı.. O da halkın inanma hükmeden tek kuvvet kalmak istiyordu.

Fakat henüz gurur elbisesini giyip süslenmek nasip, lmamıştı ona.. Gururu, bütün parlaklığı, yaldızı ile karısında görüyordu. Onu avlamalıydı.. Kendisine mal et-eliydi.

Bû uğurda canını vermeye hazırdı.. Çünkü o kadar htirasuıa kul olmuştu.. Rahatsızdı.. Gözü hiçbir şey görüyordu.

Düşündü düşündü. Nihayet bir sabah karannı verdi, şkan Âd'm, çadırına gitti..

Kabul edilmesini söyledi.

Arzusu yerine getirildi.

Çadıra girdi.

Başkan Âd, oturuyordu.. Yanında yine oğlu Halud ardı.

Kâhin Şamtur, yere yattı.. Sürüne sürüne başkan " d'a kadar sokuldu.. Ayaklanna kapamp öptü.. Bekledi.

Başkan Âd, daha ilk defa böyle bir manzarayla karşılaşıyordu.. Çünkü Kâhinler, bir bakıma kendisine rakiptiler.. Halkın saygısını bölüşüyorlardı.. Hiç birisi şimdiye kadaf, Âd önünde böylesine secde etmemişti.
Kâhin Şamtur'un hareketi, Âd'm gururunu okşadı.. Gülümsedi.. Emir verdi:
«Doğrul ey Şamtur..»
Halbuki Şamtur'un, Âd'm gururunu avlamaya geldiğinden habersizdi..
Kâhin Şamtur doğrulup ayağa kalktı.
Âd ikinci emrini verdi:
«Otur ey Şamtur..»
Şamtur kabul etmedi:
«Bir kul, Allah'ın karşısında oturmaz.»
Âd'm gözleri parladı:
«Anlamadım..»
«Bir kul Allah'ı, onu yaratanı, karşısında oturmaz.»
«Beni sevindirdin.. İlk defa bir kâhinden kulluk görüyorum.»
«Gerçek budur ey Başkan Âd!.. Biz soyundan gelmedik mi?..»
«Ona ne şüphe!...»
«Kabilende her şahıs atalarını saysa sonu sana bağlanır.»
«Tabiî.»
«O halde bizi yaratan sensin..»
«İyi kul ne güzeldir!...»
«Ey Âd!. Sen yarattığın gibi öldürme kudretine de sahipsin.. Şu anda kimi dilersen ölmeleri niçindir?.. Bu da yaratıcılığım, bize verdiğin canı almak, kudretini is-bat etmez mi?..»
Kâhin, bu türlü daha bir çok konuştu.
— 44 —
- Artık Âd'm gururunu avlamıştı.. Âd, Kâhin Şamtur'un avuçları içindeydi.
Nihayet, Âd sordu:
«Beni ziyarete geliş sebebin bu mudur?..»
«Hayır.. Elbette sebebi bilirsin.. Fakat dinlemek istersin.»
«Evet..»
«Ben bir rüya gördüm.. Bunu şüphesiz sen diledin ve gösterdin bana..»
Kâhin Şamtur, hazırladığı bir şiiri de, sanki şimdi ilhamlanmış gibi okudu:
İnatçı değilim Kayalık bir tepe gibi. O tepe pek bencildir. Bulutları kovar sivrisinde Gezinen esintilerle. Boşalan rahmete ağzını Sun sıkı kapar.. Damlası işlemez içine.
Böylece rahmet
Sıcakta can çekişir..
Havalanır indiği göklere.
Yahut eteklere akar.
Uysal ovayla,
Yumuşak toprakla kucaklaşır..
Onu besler..
Bereket fışkırır her taraftan.
İnadcı değilim.. Bana ne bağışlarsan Kabule hazırım..

Yumuşaklığımda, Uysallığımda yeşerecek Tek bereket nedir bilir misin?.. Sana olan engin kulluğumdur.
Kâhin Şamtur, ilhmanım dile getirdikten sonra anlattı:
«.Gördüğüm rüya pek sardı beni.. Ey Âd, sen putlarımızı yerleştirdiğimiz, kayaların en yükseğiiideydin.. Putları ayaklarınla tekmeliyor, parçalıyordun..»
Halud ürperdi.. Babasmı uyardı:
«Ey Babam!. Kâhin Şamtur pek ileriye gitmedi mi?.. Sanırım delirmiştir.. Gazaba uğramadan onu canından et. Kanını putlarımızın bedenlerine sür.»
Boştu bu ihtar.
Âd gururunu kaptırmıştı bir kere Kâhin Şamtur'a.. Avlanmaştı..
Ret etti:
«Sus ey Halud!... Şamtur'u dinle.»
Şamtur cesaretlendi:
«Ben delirmedim.. Senin ilham ettiğin rüyamı anlatıyorum.» -
«Biliyorum..»
«Öyle oldu... Putları tekmeledin ve parçalandılar.. O anda gecenin ortasında, kayaların üzeri aydınlandı.. Güneşten parlak bir hal aldın..»
«Başka?...»
«Ben ve diğer kâhinler olanları seyrediyorduk.. Kâhinler sana kızdılar.. Putlan kapıp kaçtılar.. Ben kaldım. Evet, yalnız ben kaldım ve güneşten fazla saçtığın aydınlığında temizlendim.»
Âd bir hoş oldu.
Düşündü.
— 46 —
#
«Bunun mânası nedir ey Şamtur?..»
«Açıktır.. Emrinle buradan bir çok kabileler yeni diyarlarına göçtüler.. Kayalar üzerindeki putlar, (Şada, Samûd, Heba), yalnız bizim değil, onların da putlarıydı.. Hattâ, işte kabilemiz meydanda, içlerinde senin en yakın akrabaların var.. Samûd, Şada, Heba soy lan gittiler.. Bu putlar burada olunca sanki bize bir fayda, yahut zarar mı verecekler?... Kabilelerine çalışacaklar..»
«Doğrudur.. Bunu halka anlatmak gereklidir.. Biz, kendimize yeni putlar yapmalıyız..»
«Niçin yapalım?.. Nemrutlar, Firavnlar gibi, yara-tanlığın yeter..»
«Doğruyu konuştun..»
«Sana secde, kullara armağanındır.»
«Demek, gidip o putları parçalayıp, oturdukları kayalardan atayım?...»
«Hayır ey Âd!... Bir az bekle.. İlâhlar yapmazlar, yaptırırlar.. Halk esasen ilhamınla onlara artık eskisi gibi itibar etmiyor.. Sanırım diğer kâhinler, sana sadık olmayanlar, putları çelacaklar.»
«Bir şeyler mi duydun?..»
«Hayır.. Bana verdiğin akıl böyle düşündürüyor.»
Âd, rahat bir nefes aldı..
«Ah, öyle bir şey yapsalar..» dedi.
«■Beklemek iyidir..»
«Göçmek mevsimi yaklaştı ama.»
«Biliyorum...»
«Sen kâhinleri gözetle.. Hattâ onlardan yana dur ey Şamtur.. Hareketlerini bana haber et.»
«Bu, kulluğumdur.»
*** * ***
Kâhin Şamtur, Âd'ın çadırından çıkarken etekleri

zil çalıyordu. Düşündüklerinin büyük bir kısmı gerçekleşmişti
Gecikmeden, Kâhinlerin yanma gitti.
Yalandan, telâşlı bir hal aldı.
Sorulunca anlattı:
«Yarın sabah hepimizi Âd öldürecek..»
«Kimden duydun?...»
«Bana pek yakın ve seven kölesi söyledi.»
«Niçin öldürüleceğiz?...»
«Halkı putlardan soğutmuşuz..»
«Biz mi?.. Ne büyük yalan!...»-
«Halk anlar mı?...»
İnandılar.. «Çare nedir?.. Canımızı nasıl kurtaracağız?.» diye düşünmeye başladılar..
Kâhin Şamtur yol gösterdi:
«Kaçacağız..»
«Evet, doğrusu budur.. Fakat bir intikam almamız, halka putlara bağlılığımızı göstermemiz şarttır.»
«Ben de aynı şeyleri düşündüm.. Daha sabaha çok zaman var. Bu gece putları alalım.. Parçalayıp, gideceğimiz yollara serpelim.. Halk görür peşimize düşer.. Sar-hala mağaralarında gizleniriz.. Putlara raslarlar ama, bizi ele geçiremezler.. Putların bizi koruduğunu, Âd'a gücendiklerini sanırlar.. îsyan ederler.. Âd'ı öldürürler.. Biz döner geliriz ve kabileyi ortaklaşa idare ederiz.»
Şüphelenenler vardı:
«Ya plânımız gerçekleşmezse?...»
«Ne .kaybederiz?.. Esasen ölmemek için kaçacak değil miyiz?.. Kaçtıktan sonra, aynı putları tekrar yapıır, asıl sahibi olan ve onlara tapan kabilelere götürürüz.. Sanırım bu hareketimiz bize itibarımızı kazandırır.. Diğor kâhinlerin hışmına uğramayız..»
Artık karar vermişlerdi.
— 48
Geceyi iple çekmeye başladılar..
Esasen yaşadıkları yer putların dikildiği kayalıklar olduğundan, halk hiçbir şeyden şüphelenmedi.
- Akşama doğru, Kâhin Şamtur, bir teklif te daha bulundu:
«Bütün bir gece yol yürüyeceğiz... Uyusak iyi olur..<r
Uyudular.
Kâhin Şamtur onların durumundan faydalandı, kayaların arkasına çalı çırpı, odun topladı.
Sonra kabileye koştu.. Âd'a haber verdi:
«Ey Âd!.. Dediklerim aynen çıktı.. Bu gece, kâhinler putları çalıp kaçacaklar..»
«Sana anlattılar mı?...»
«Evet..»
«Hemen dön.. Ben tedbirini alırım.»
Kâhin Şamtur döndü.. Henüz arkadaşları kâhinler uyanmamışlardı.. O da uyudu.
üyandınldığı vakit ay yükselmişti.
Hepsi heyacanhydılar: Haydi..» dediler.
Putları devirmeleri, parçalan yüklemeleri zor olmadı.
Fakat Kâhin Şamtur aralarında değildi.. Heyecan-pn yokluğunu farkedemediler..
Halbuki Kâhin Şamtur, hazırladığı çalı çırpının başındaydı.
Başkan Âd ve adamları, kayalara gelince ve putları lörmeyince, kabilesine alarm verdi.
Halk çadırlardan fırladı.. Koştular.
Ad olayı anlattı:
«Ey Oğullarım!.. Kâhinlerin ihanetine uğradık.. Putları kırıp götürdüler.. İşte uzaklaşıyorlar..»

O anda da, Kâhin Şamtur, çalıları tutuşturdu.. Kısa «amanda Âd'ın bulunduğu yerin arkası aydınlandı.. Hele

ateş, odunları da sarınca, Ad hakikaten güneş gibi parladı.
Kâhin Şamtur, ortaya çıktı.. Hazırladığı sözlerıı konuştu:
«Üzülmeyin ve korkmayın ey Âd oğullan!. Çünkü bu< putlardan bize fayda ve zarar gelmeyecektir. Samûd, Heba, Şada, nedir?.. Hepsi isimlerini göçen kabilelerden alıyorlar.. Ceza ve mükafatları, güçleri onlara aittir.. Yeterlidir.. Bizim tek bir yaranımız var, .o da işte kayaların; üzerinde pırıl pırıl parlayan Âd'dır.. O bizi yarattı. Canlarımıza, hayatımıza hakimdir.. Ona kulluk etmemiz yeter.. Aksi, felâketimize sebep olur..»
Halk, ateşten fışkıran alevler önünde, ay gibi parlayan Âd'a baktı.. Fazla düşünmediler.. Korkup secdeye^ kapandılar.
Bağrışıyorlardı:
«Evet.. Bizim tek bir yaratanımız var.. 0 da Âd'dır.. Putlar bizim değildir.»
öylece kâhin Şamtur, oyunun büyük bir kısmınr kazanmıştı.
Secdeden sonra, halk çöle açıldılar.. Sabaha kalmadı.. Kâhinleri buldular.. Getirip, kestiler, ateşte pişirdi-ler ve yediler.
*
' * *
Kâhin Şamtur, gurur avcılığına çıkmıştı ama.henüı: kendisine hiçbir şey avlayamamıştı.. İhtirası onuidürtüp) duruyordu. ' ■. . ^ . .
Halk, sadece Âd'a kulluk ediyordu;
Kâhin Şamtur'un yüzüne bakan bile yoktu..
Putlar olmayınca, işsizi kalmıştu
Nerdeyse yiyecek lokma bulamayacakta. '
90
Düşündü.. Çok düşündü. Tekrar Âd'm karşısına çıktı.. Fikir verdi: «Ey Yaratanım!.. Halkın, sana kulluğu yeterli değildir Sık sık kulluklarını gösterecek törenler tertipleıneli-ylz.»
Ad'm gözleri parladı.
Ne güzel şeyler teklif ediyordu Kâhin Şamtur!... Cevap verdi:
«Evet, tertiplemeliyiz.. Esasen bir ay sonra göçeceğiz. Bu zaman içinde kabilem bana iyice kulluğumu gös-fcormelidir..»
«O halde emir buyur.»
«Emre lüzum yok ey Şamtur.. Bu törenleri sen idare »deceksin.. Yakınlarıma söylerim.. Ne istersen yaparlar.»
Kâhin Şamtur, Başkan Âd'm huzurundan çıkarken lırk sevinçliydi.. Geleceğe ait ümitleri dağ yükseküğin-dtydi.
Artık bir hoş bakıyordu çevresine.
İlk rasladığı muhafızlara, Âd'm yakınlarına hanidir İçini dağlayan ihtiraslarını her haliyle püskürüyordu.
Bir ava çıkmıştı.. Gururunu besleyeceklerden bazılarını vurmuştu.. İç dünyasını dile getirmeden de edemi-POrdu. «Hele biraz daha bekleyin.. Siz göreceksiniz..» diyordu.. «Kâhin Şamtur'a dudak büküp geçmek, varlığınım habersiz görünmek, hatırım sormamak.. Bütün bunların hesabını vereceksiniz..»
Sonra sesini alçaltıyordu:
«Sen de göreceksin ey Âd!.. Seni mertebene ben çıkardım... Fakat elimden tutmadın.. Sırtımda hâlâ ağırlığının acısı var.»
O gün öğleye yakın zamana kadar, Kâhin Şamtur,

halicin arasında dolaştı durdu.. Önüne gelene her han^l bir bahaneyle çatıyor, azarlıyordu.. Fakat çok sürmedi bu hali., önce söylenmeler başladı:
«Şamtur'a ne oluyor?..» «İşsiz kaldı diye delirdi galiba..» Onu Âd'a şikâyet edelim..»
«Hayır.. Bir temiz dövüp kaçıralım.. Diğerlerinin ihanetlerini unutmadık.. Onun da yapacağı budur.» «O halde linç edip yiyelim..» Kâhin Şamtur, bu konuşmalardan ve hazırlıklardan habersizdi. Her sataştığını kendisine düşman ettiğinin farkında değildi.
Bir taraftan da tertipleyeceği töreni düşünüyordu. Bilhassa ona göre, ilk tören önemliydi. Bu törende başkan Âd'ın gözlerini boyayabilirso, bir türlü doyurmadığı gurur avcılığı ihtirasını doyuracağını sanıyordu.
Ayrıca ilerde kendisine rakip olmaları muhtemel bazı kimselerle, çeşitli davranışlarıyla kin besledikleri do, vardı. Bunları da tören bahanesiyle yoketmek istiyordu. Hep düşündü.
Hep halkı kışkırtıcı davranışlarda bulundu. Aradan üç gün geçtiği halde, her ne hikmetse, bir türlü üzerine aldığı işi karara bağlayamadı.
Nihayet, başkan Âd'dan haber gelince elini çabuk tuttu. Çünkü Başkan Âd niçin tören hazırlıklarına bönüz girişilmediğini sordurmuştu.
Kâhin Şamtur, ertesi sabah, başkan Âd'ın eli - ayı» ğı sayılacak ve halk tarafından çekinilen, hürmet görtll yakınlarından altısını peşine taktı.. Ad kavminin yerltf» tiği bölgede, kasten, uzun uzun dolaştırarak, eskldan putların bulunduğu kayalık yere götürdü.
— 52 —
HaJk, kâhin Şamtur'un peşinden bu en gözde insanim m gittiğini, Şamtur ne derse yaptıklarını, görünce sasıdılar. Kimisi Kâhin Şamtur'un öldürülmeye götürül-■ lıiğünü sandı.. Kimisi Şamtur'un Başkan Âd'ı elde etmek üzere olduğu kararına vardı.
■>
Birinci fikirde olanlar sevindiler.. İkinci fikirde olanım- üzüldüler ve korktular.. Kâhin Şamtur'un daha faz-göze girmeden öldürülmesi gerektiğini düşündüler., jiıınu aralarında fısıldaşıp anlaştılar..
Halbuki Kâhin Şamtur, Tören bahanesiyle, halka en büyük işkenceyi hazırlamıştı.
Peşindekilerle beraber putların bulunduğu kayalığa ■ ırica emir verdi: .
«Halkı buraya toplayın.. İş bölümü yapın.. Şu ka-iar parçalanıp üst üste yığılacak.. Geniş bir merdivenin v'kılan on adam yüksekliğinde bir tepe yapılacak.. Bü-MİM anlatacaklarım dört günde bitirilecek.» Vazifeliler itiraz ettüer:
«(Dediğin iş, dört günde değil, dört ayda bitmez ey Şamtur. Kayaları sökmek, taşımak, üstüste yığmak ne ■ l«-mektir?..»
«Ben biteceğini söylüyorum.. Başkan Âd kavmi çok-lur, güçlüdür.. Gece gündüz çalışırlar.. Bütün iş sizin onlum göz açtırmamanızdadır.. Ölen ölür, kalan kalır.. Kğcr tören, zamanında tertiplenmezse, Başkan Âd'ın yapacağı çöl göçü muvaffak olmayacak.. Hepimiz o çölün esrarında mahvolacağız.:»
Bazıları boş bulundular:
«Ne biliyorsun ey Şamtur?..»
«Bilen ben değilim..' İlâhımız Âd'dır..»
Yapılacak başka şey yoktu..
Kabileye dönüldü.
Kâhin Şamtur'u öldürmeyi tasarlayanlar hazırdı-

lar.. Pusuda beklemiyorlardı.. Hemen saldırdılar.. Fakat Kâhin Şamtur'u beraberindekiler kurtardılar.. Akıtılan kan kendi kanlan oldu.
Halk büsbütün-yıldı.
Daha o akşam vazifeliler, halkı meydana topladılar Hiç kimseyi vazife dışı bırakmamışlardı.. Alıp tören ha zırlıklan yapılacak yere götürdüler..
Çalışmalar başladı.
İşleri Kâhin Şamtur idare ediyordu.
Vazifeliler halka göz açtırmıyorlardı.
Kâhin Şamtur, sık sık emrindekilere sokuluyor, ilerde kendisine rakip olacağını tahmin ettiği veya kin beklediği birisini gösteriyordu:
«Bu adam çalışmıyor.. Halbuki ne güçlüdür.. O halde başkan Âd'a. karşıdır.. Boynu vurulsun..»
Emri yetiyordu.
Böylece daha ikinci günün sabahmda, meydan dü«-lenmişti.. Sökülüp getirtilen kayalarla dört adam boyu yüksekliğinde geniş bir tepe belirmişti.. Her cihetten bu kayadan tepeye basamaklarla çıkılıyordu.. Basamakların birisi tamamlandıkça, uğur için, üzerlerinde insanlar kurban ediliyordu.
Başkan Âd, yapılan hazırlıkları görmeyi istedlkOİ kâhin Şamtur önlüyordu:
«Neler yaptığımız elbette senin malûmundur ey Kııb bimiz. Hele bitsinler.. İlhamınla doluyum.. Bu ilhamları» hepsini ifa edeceğim.»
Kâhin Şamtur, hayal ettiği tören yerini istenen v» kitte halka, binbir işkenceyle bitirtince, onlara bir dinlenme fırsatı verdi..
O arada kendisi boş durmadı.. Bildiği otlardar.....
yalar yaptı. Dal ve yapraklardan, taşlardan, süsler hfl zırladı.

Bunları, adamlara yükleyerek Başkan Âd'ın huzu-mna gitti.
Tekmilini verdi:
«Ey Başkanımız.. Tören yeri hazırdır..»
«İyi.»
«Artık törenden sonra istediğin zaman arzuladığın [öçü yapabilirsin.. Çünkü putların çalındığı tepede yapılacak bu tören suçu silecek, bizim olmasalar da putların gönlünü alacaksın.. Göçte hiçbir musibete uğramayacağız.»
Başkan Âd kandı.
Kâhin Şamtur, getirdiği malzemeyi bir tarafa yığmıştı.
Başkan Âd onlarla ilgilendi:
«Bunlar nedir ey Şamtur?...*
«Onlarla senin Tören giyeceğin hazırlanacak..»
«Bende en güzelleri var.»
«Olmaz.. İnsan şeklin başka, ilâh_şeklin başka yapılmalıdır.. Öyleki tanınmamalısın..»
Başkan Âd, kâhin Şamtur'un bu fikrine de uydu.
Kâhin Şamtur, Başkan Âd'ı o gece yalnız başına •üaleyip giydirdi.. Gün ağardığı zaman, karşısında artık Başkan Âd yoktu.. Kim görse tanımazdı.
Teni sanya boyanmıştı.. Derisinin üzerine siyah renkte acaip şekiller çizilmişti.. Yüzü kırmızıydı.. Beyaz damgalar yapılmıştı yer yer.. Gölzeri ve çevresi, yine boyalarla, iriieştirilmiş ve korkunçlaştırılmıştı.
Ayak ve el bileklerini renk renk halkalar geçirilmişti. Kolları, bacakları, boynu da öyleydi.
Basma geniş ı>ir yelpaze Oturtulmuştu.
Başkan Âd'ın hazırlıkları bitince, kâhin Şamtur, onu çadırda ayna yerine kullanılan parlak bir taşın karlısına götürdü.. Sabah olmuştu.

Başkan Âd, taş karşısında kendisini hayranlıkla seyretti. Büsbütün kendisinde ululuk var sandı.
Bir an önce, o haliyle halkın karşısına çıkmak istiyordu.
Dayanamadı sordu:
«Şimdi ne olacak ey Şamtur?..»
Kâhin Şamtur anlattı:
«Dışarda bir sedye hazır bekliyor.. Onu içeriye aldıracağım.. Üzerine çıkıp oturacaksın.. Şu asa elinde bulunacak. Asla konuşup hareket etmeyeceksiniz.. Ben arkanda ayakta duracağım.. Sırtına dokundukça asayı bir kere kaldırır yere vurursun... En gür sesinle bağırırsın.. Halk secdeye kapanır. Tören yerine kadar öyle gideriz.»
Kâhin Şamtur'un anlattıkları eksiksiz yapıldı.
Başkan Âd sedyeye konan oturağa yerleşti. Köleler sedyeyi başlarından yukarıya kaldırdılar.. Gerekli çağırmalar yapılmış, halk yollara çıkarılmıştı.
Başkan Âd'ı o kılıkta görenler ürperiyorlardı. Çünkü şimdiye kadar seyrettikleri, uğurlarında öldükleri putları bile bu kadar süslü ve heybetli değildi.
Kâhin Şamtur, Başkan Âd'ı dürttükçe, asa kalkıyor ve vuruluyordu sedyeye.. Korkunç bir ses yükseliyordu başkan Âd'ın dudaklarından.. Halk yerlere kapanıyordu.
Başkan Âd gururun yüceliğindeydi.. Fakat onun arkasında ayakta duran Kâhin Şamtur daha kazançlıydı.. Dilediği kadar, silâhlarıyla gurur avlamıştı. Kabına sı-ğamıyordu.
Zaferlerini içten içe kutluyordu. Sanki Başkan Âd değildi, ona. yapılmıyordu bu saygı.. Kendisine yapılıyor du.
Kâhin Şamtur bu ruh haleti içinde, kendi kendisine ılhamlanıyordu.. Sevincini mırıldanıyordu:

Ağacın sivrisinde Kuşların yırtınırcasma ötmelerindeki hikmeti Şimdi anlamaktayım. Öyle bir yükseğe Kim çıkmaz da Kendinden geçmez!..
Ağaç nedir?..
Nihayet mevsiminde Bir nimet kaynağıdır. Sonra yeşilini soyunur. Kuşlar yerine Hırçın bir rüzgâr Hükmeder havasına.
Ben öyle miyim?.. Karşısında tirtir Titreyip ürperen İnsanların taptığı ilâhtan Daha yüksekteyim.. Omuzundan bakıyorum..
Kâhin Şamtur'un bu türlü ilhamları yol boyunca devam etti durdu.. Sarhoştan farksızdı.. Avladığı gururlan kemire kemire kendinden geçmişti.
Bir seferinde Başkan Âd, Kâhin Şamtur'un söylediğinin farkına vardı.
İlgilendi:
«Sen bir şeyler konuşuyorsun ey Şamtur.»
Şamtur gizlemedi:
«Evet başkanım.. Elbette bunlar malumundur.. Senin ve halkm durumu beni pek heyecanlandırdı.»

«iklıma bir şey geldi.»
«Buyur.»
«Halkın secdeyle kulluğu beni tatmin etmemeye başladı. Onlara bir şeyler söyle ve senin gibi heyecanlansınlar.. İçlerini dile getirsinler.»
«Baş üstüne Başkanım..»
Kâhin Şamtur pek düşünmedi.
Eu sefer ilhamını topluma haykırdı:
İlâhların ilâhı Öz kılığında, Hüviyetinde, göründü. Ne mutlu bize ki' Lutfuna erdik!.. Hani eski başkan?.. Nerde bize benzeyen insan?.. Törenlerde onu bulmak Hayaldir artık.
Putların taş kesilmiş,
Donmuş hissizliği yerine
İlâhımız canlı.
Bizi yarattığı gibi,
Kendisini de var etti.
Pulara canınızı bile esirgemezdiniz.
Bu katılık. Şaşkınlık niçin?. Tören şimdiden başladı. Gösterin kulluğunuzu.
Halk, Kâhin Şamtur'un ilhamını dinlediği halde, n« yapacağını bilmiyordu.. Çekingendi.
— 58 —
Kâhin Şamtur anlattı: «İsteyen oynasın, isteyen şarkı söylesin, çalsın.. İsteyen kurban kessin.» Bu yetti.
Artık yol boyu bir curcuna akını gibi uzanıyordu. Hele kurban için akıtılan insan kanlan!.. Hele kendilerini bile bile tahteravanın altına atıp ezilenler, bilerek, ölüme gidenler!..
Başkan Âd sanki bir gurur balonuydu artık.. Şiştik-çe şişmişti.. Kendisine yapılan saygı bir bu kadar daha devam etse, deve yutmuş yılan gibi çatlayacaktı. Nihayet tören meydanı görünmüştü. Başkan Âd ortada yükseltilen abideyi gördü.. İlgilendi.
Belliydi.. Pek memnun kalmıştı. Dayanamadı, öğrenmek istedi: «Orada neler yapılacak ey Şamtur?..» «Bütün yapılacaklar plânlandı ey başkanım..» «Nelerdir onlar?...»
«Anlatayım.. İnşa edilen tepenin her tarafında kırk basamak var.. Dilediğiniz taraftan çıkacaksın..» «Dört taraflı sanırım..» «Evet.. Basamaklan çıkarken kurbanlar kesilecek.
«Diğer yönler ne olacak?..» «Onlardan da gerektiğinde çıkacaksın.»
«Anlamadım..» u«-«,af
«İlhamınla yaptığım bu tapınak dört arzuya hizmet eder.. Yahut dört musibeti defeder..»
'«Doğru'merdiveninden çıkmak kıtlığı önler O merdivenin adı Hazıka (Rtük veren) dir.. Kıtlık olduğu
— 59 —

zaman o taraftan makamına çıkacaksın.. Derhal kıtlık önlenir.»
«Başkan Âd memnun oldu.. Bilir konuştu:
«Tam arzuma göre düşünmüşsün.»
«Gizli emrin olmadan yapmam ne mümkündü?..»
«Sonra?...»
«Güneyindeki merdiven halkın korunması içindir.. Adı Hafıza (koruyan) dır.. Kuzeydeki su temin eder, yağmur yağdırır.. Sakiye (su veren) dir o.. Batıdaki selâmet merdivenidir.. Yani Salime ('Selâmet) tir...
Başkan Âd bir az düşündü.
Karar verdi:
«Ben batı merdiveninden makamıma çıkacağım..»
«Nasıl istersen ey başkanım..»
«Sebep sormuyorsun..»
«Meçhulümdür..»
«Pek yakında güneye göç edeceğiz.. Hali Çölünü selâmetle geçmemiz gerekecek.. Elbette ki bunu sağlamak için Salime merdiveninden işe başlamalıyım..»
«Pek münasiptir..»
«Tören programını anlatmaya devam et ey Şam-tur.»
«Hay hay.. Makamınıza çıkıp oturunca, eğlenceler başlayacak.. Ben zamanı yedi gün olarak hesapladım.»
«Yedi gün mü?.. O tepede sıkılırım.»
«Üzerine çıkınca göreceksiniz.. Düz bir kayadır.. Tahtın olduğu gibi, uyku ve istirahatin için, kayalardan oyulmuş odalar var..»
«Kaç oda?..»
«Yedi.. Ve her odada seni halkın en güzel bir km beklemektedir.. Şarap, çalgı elindedir.. Hele sesleri..» Başkan Âd'a bu müjde yetti.
— 60 —
Artık hiçbir şey sormadı.. Hattâ diledi: «Bir az daha çabuk gidemez miyiz?...»
*** * ***
Hakikaten yedi gün yedi gece süren tören pek parlak geçmişti... Başta Âd olmak üzere, herkes derecesine göre, eğlencelerden nasibini almıştı.. Elbette bu arada bine yakın insan hayatından edilmişti.
Tören bittiği zaman Başkan Âd bir hoştu.
Dönmek istemez hali vardı.
Kâhin Şamtur hatırlattı:
«Ey Başkanım!.. Yoruldun ama, dönüşte istirahat edeceksin.»
Başkan Âd kabul etmedi:
«Yorulmak mı?.. Asla!. Eğlenceler hayatım boyunca sürse yorulmam.. Dalgınlığımın sebebi başkadır.»
«Anlatın.-. Derhal çaresini bulayım..»
«Sana güvenirim.. Keski bu tapınağı seyyar yapsaydın ey Şamtur..»
«Mümkündür.;»
«Hayır değildir.. Taşınamaz..»
«Bu isteğin niçindir?...»
«Biliyorsun yakında göçeceğiz.. Tapınak burada kalacak.. Halbuki bize gereklidir..»
«Yolda da?..»
«Evet.. Ve gittiğimiz yerde.»
«Haklısın ey başkanım..»
«Hali Çölünü geçerken korunmamız, selâmete ermemiz, kıtlığa uğramamız, susuz kalmamamız lâzım.»

«Yani makamınıza çıkan dört merdivene ihtiyaç var.»
«Öyle değil mi?...»

Kâhin Şamtur'un gözleri parladı..
Hemen söz verdi:
«Bunu halledeceğim..»
«Fakat elini çabuk tut.. Nihayet onbeş gün sonra harekete kararlıyım..»
«Bu zamandan önce bitirmek mümkündür.»
Kâhin Şamtur sözünde durdu. On gün bile dolmadan, emrinin yapıldığını haber verdi Başkan Âd'a.
Birlikte tören yerine gittiler.
Orada dört küçük şekillendirilmiş kaya vardı.
Kaideleri kısa merdivenliydi.
Üzerlerine birer put oturtulmuştu.
Putların yüzü Başkan Âd'ın yüzüne benziyordu. Yalnız renkleri başka başkaydı.
Başkan Âd önce bunu farketmedi.
Âdeta çıkıştı Kâhin Şamtur'a:
«Sen bir zamanlar benden başka ilâh olmadığını, puta lüzum kalmadığım söylemiştin.. Halbuki şimdi yeniden putlar yapmışsın.»
Kâhin Şamtur hazırlıklıydı.. Cevap verdi:
«Bunlar put değil..»
«Ya nedir?..»
«Senin taşlarda biçimlenen varlığın.»"
O zaman Başkan Âd putlara sokuldu.. Birer birer inceledi.
Ancak öylece keyfi yerine geldi.. Bunu dile getirdi:
«Senin her törene gitmiyeceğini, rahatını düşündüm.. Halk, bunlar aracılığıyla sana kulluk edecekler.. Dileklerini bildirecekler..»
«Tamam..»
«Ancak bunların korunması, bakımı önemlidir.»
«Sen ne güne duruyorsun ey Şamtur?.. Benim adıma dilediğin gibi hareket et..»
Kâhin Şamtur hatırlattı hemen:
«Eskiden fazla kâhinler işi karıştırıyor, halkı bölüyorlardı.. Sonu öyle bir akibete varmasın ey Başkanım..» • «Hayır.. Ben yeryüzünden çekilmeyi dileyinceye kadar, kavminin bu dört puttan başka putu olmayacak.. Ve sen tek kâhin olarak kalacaksın..»
Böylece Kâhin Şamtur.. O gurur avcısı tatmin oldu.
Şimdi Âd soyunun dört putu vardı:
1. Hazıka (Rızık veren).. Rengi yeşildi.
2. Hafıza (koruyan).. Rengi kırmızıydı.
3. Sakiye (su veren).. Rengi maviydi.
4. Salime (selamete çıkaran).. Rengi beyazdı.

Ve bunlara yalmz kâhin Şamtur bakıyordu.
Dediği dedik,'kestiği kestikti.
İki hafta sonra, yıldızlı bir gecede, nihayet, Başkan Âd'ın kavmi göçtü yurdundan.. Güneyin, sırlan ve arkasında neler saklı bulunduğu bilinmeyen Hali Çöl'ün yolunu tuttu.. Yeni bir yurd arama macerasma kalkıştı.

III

SERABA DOYMAYANLAR

Âd kavmi sekiz günden beri Hali Çöl'ün içindeydiler.
Henüz yaratıldığı günden beri insan ayağı değmemiş bu çölün bekâreti, temizliği, canavardan ileri karak-terdekiler tarafından hakikaten süprülüp durdu.
Süpürgeler çabuk eskiyorlardı.
Çünkü yolculuk önce kolay görünmüştü ama, zamanla güçleşmiş, zahmetler artmıştı..
Bilhassa halk sanki çadırlarındaymışcasına, eğlence ve sefahatlerinden vaz geçmedikleri için gün geçtikçe kuvvetten düşmüşlerdi.
İçkileri bitmişti.
Yiyecekleri azalmıştı..
Suya zor rastlıyorlardı.
Bir ağaç görseler sanki ormanla karşılaşmışcası bayram ediyorlardı.
Fakat hiç kimse tedbire baş vurmuyordu.
Sık sık, Kâhin Şamtur'un emrindeki dört puta ba yortar ve nasıl olsa yardımlarını göreceklerini sanıyorla **di.** -
Dört put.. Selâmet, koruma, yağmur getiren, n veren kuvvetler!.. Esasen bir insanın yaşaması için b ka ne lâzımdı ki!..
O halde niçin endişelensinlerdi?..

Lâkin Hazreti Allah, hangi sapıklıktaki insanı uyarmamıştı ki, bunda uyarmasın?..
Erzak bittiği halde Razika putu hiçbir yardıma alet olmadı.. Sakiye putu avuç içi kadar bir bulutu bile göstermedi.. Çölde sayısız yılan, akrep, çıyan, canavarların çeşidi, vardı.. Bunlar çok insanı hayatlarından ettiler.. Hafıza putu aldırmadı. Tek ümitleri Salime putunda kalmıştı.. Acaba o, Âd kavmini selâmete çıkaracak mıydı? . Bilen yoktu..
Dönülmez bir yol tutturulmuş gidiliyordu. \ . Kılavuzları sık sık önlerinde peyda olan seraplardı. Gördükçe ümitlenip koşuşuyorlardı.. Ulaşamadıkları, aldatıldıkları için seraba doyamıyorlardı.
En müşkül durumda olan Kâhin Şamtur'du.
Akıllıydı.. Bilgiliydi.
Kehanetini göstermek için fırsatlar kolluyordu.
Bunu yapmazsa ilerde itibarından, hâttâ canından Olacağını biliyordu-.
Kâhin Şamtur'u sık sık Başkan Âd çağırıyor ve soruyordu:
«Putlar niçin yardımlarını esirgiyorlar?..»
Kâhin Şamtur, hazırladığı cevabı veriyordu:
«Onlar sabrımızı tecrübe ediyorlar.. Son anda yardımda bulunacaklar..»
«Hangi son anda?.. Yan yarıya kayıp verdik..»
«Onların bir hesabı vardır..»
«Seni böyle mi ilhamlandırdılar?...»
«Evet.. Şüphesiz onlar emrinle hareket ediyorlar.»
Bu sözler, Başkan Âd'a Hanlığım hatırlatıyordu ve hemen doğruluyordu:
«Evet evet. Asıl ben kavmimin sabrını tecrübe ediyorum... Yoksa dilediğim anda gölü yeşile boğarım..»
«Ona ne şüphe!...»

Kâhin Şamtur, gerek molada, gerek yürürken, gerek konaklarda gözlerini ufuklardan, havadan, kısacası yer yüzünden ayırmıyordu. Şeref ve itibarını geri getirecek olayları herkesten önce görmek istiyordu.
Nihayet bunlardan birincisine bir sabah, herkesten önce uyanmasıyla kavuştu.
Ufukta bir kuş sürüsü yerden havalanmış ve uzu İt
laşmıştı.
Bunun mânasını bilirdi Kâhin Şamtur..
Ayrıca kumların üzerinde, insan ve deve ayak izleri vardı. Kuşların havalandığı istikamete doğru uzanıyor
lardı.
O halde ufka yakın yerde bir kabile olacaktı.
Kâhin Şamtur.. Çöle açıldı., tzleri gidebildiği yen kadar, dağıtıp dönüp geldi.
Putların yanında yatıp kalkardı.. Bakımlarını bil zat yapardı.. Yine temizledi onları.. Ateş yaktı. Sabahla» n uyanır uyanmaz, gelip onlardan yardım dileyenin e
hazır bulundurdu.
Nitekim az sonra, her uyanan, gözünün çapağını,
silmeden, putlara koştu..
Neler istemiyorlardı ki!. Fakat isteklerin özü, *taM* hat, selamet, rızık ve bilhassa korunmaydı.. Bol yağmurdu.. Esasen putlar da bu isteklere hizmet edecek şekildi
isimlendirilmişlerdi.
Gelenlerden birisi yalvarıp yakardıktan sonra, ort»> dan ilhamlarını haykırmaya başladı:
Seraplara doyamadım. Çünkü e/ *uzattıkça kaçtılar. Nimetim olmadılar. Rüyalar bile bu kadar Vefasız değildir.*
Hayret ediyorum,
Gökyüzü nasıl kuru öyle!.
Gözlerimin mavilikleri
Daha serin..
Hiç değilse sıktıkça kirpiklerimi
Bir kaç damla yaş dökülüyor.
Kâhin Şamtur, ilhamlananı susturdu:
«ilahların şekillenmiş şu putlarına isyandır söylediklerin.. Neticede Başkan Âd'a karşı ayaklanmadır..»
Adam telaşlandı:
«Aklıma böyle şeyler getirmedim.. Nasıl yalvarıp urdığımı, gördün ey Şamtur..»
«Haydi git.. Sabretmesini öğren.. Ben bütün bir ge-ı-e putlarımızla başbaşa kaldım.. Müjdeleri var.»
«Nelerdir?...»
«Göreceksin..»
«Ne zaman?..»
«Pek yakın.. Elle tutulacak kada,r.»
Adam sevindi.. O kadar ki konuşamadı.. Dili dolaş-
lliştl.
Zorlukla sordu:
«Bunu ilân edebilir miyim?...»
«Et elbette.»
Adam geriye döndü.. Çadırlara doğru koşarken bire bin katarak haykırıyordu müjdeyi.. Duyanlar dışa-n ya fırlıyorlardı.
Gürültüden Başkan Âd da rahatsız olmuştu.
Sordu, soruşturdu.. Sebebi öğrenince Kâhin Şam-tur'u çağırdı... İşin esasını öğrenmek istedi:
«Halkın ağzında bir müjde dolaşıyor.. Sen haber vermişsin.»
«Evet ey Başkanım.. Bunu elbette siz de biliyorsu-

nuz.. Sabır tecrübeniz yetti.. Ümmetinizi berekete kavuşturacaksınız.»
Başkan Âd şüphedeydi.
Kâhin Şamtur devam etti:
«Putlarımızın dördüne de emir vermişsiniz.. Bana ilhandandılar.-.»
Başkan Âd çaresiz kalarak, sonu boş da çıksa, kabullendi haberi:
«Dün gece böyle bir emir vermiştim dört puta.»
«Evet.. Onlar da tedbiri aldılar.»
«Nelerdir onlar?...»
Kâhin Şamtur esasen konuyu bu noktaya getirmek istiyordu.
Anlattı:
«Şu istikamete gidersek pek yakmda kurtulacağız.. Çünkü orada bazı kabilelere rastlayacağız.. Yiyecek bulacağız.. Suya kavuşacağız..»
«Demek savaşacağız onlarla?...»
«Ne çıkar?...» .
«Yorgunuz.»
«Ey Âd!.. Yeryüzü insanlarının en irileri, merhametsizleri, gözleri kardı olanları, zalimleri bizleriz.. Bunlar öyle silahlardır ki karşımıza dağlar çıksa devirirız»
«Kavmimin hep bu hasletleriyle övündüm..»
«Buna şüphe mi var?.. Fakat tedbir almalıyız.»
«Nedir onlar?..»
«Kabilelere rastlayana kadar ağır ve ihtiyatlı yün» meliyiz. Böylece yorulmamalıyız. Silâhlarımız elimiz*I* bulunmalı..»
«Bunların emrini vereceğim.. Buralarda kabilolnr yaşadığına göre, demek deniz yaklaştı.»
«Ben de Öyle tahmin ediyorum..»
— 68 ---
«Yeni yurdumuzu seçerken çok dikkatli ve titiz davranacağım.. Acaba daha kaç gün yürürüz?..»
«Belki üç beş gün.»
«Kabilelerden ihtiyaçlarımızı gördükten sonra bu kadar güne katlanmak bir mesele değildir..»
«Şüphesiz.. Sıcak bastırmadan hareket iyi olacak **tanırım.»**
«Evet evet.. Emrini vereyim.»
Başkan Âd öyle yaptı.. Esasen kavmi aldıkları haberle çoktan ümitlenmişler, yola çıkacak hazırlıkları bi-I ıı inişlerdi.
Yürüyüşten önce, Kâhin Şamtur, Başkan Âd'a bir teklif daha yaptı:
«Bugünkü hareketi putlarımız idare edecekler..»
«Nasıl?...»
«Onlar önden yürüyecekler.. Siz beş yüz adım geriden geleceksiniz?..»
Başkan Âd, yanında duran oğlu Halud'a baktı.
Halud:
«Putların bu tedbirlerinde ancak hayr vardır..» dedi
Kâhin Şamtur da öyle haber verdi:
«Putlarımızın arzusu, yaklaşıldıkça kaçan serapları yakalamak, onları hakikat yapmak ve kavmini böylece ■eraba doyurmaktır.»
Halbuki Kâhin Şamtur'un asıl maksadı yürüyüşte^ kilerin, yol boyunca izlere rastlamamalarını temindi.
Son hareket işaretinden önce, halk putlara geldiler.. Yine gizli-aşıkâr akla hayale gelmedik adaklar adadı hır.. Bunu Başkan Âd bile yaptı.
Elbette putlardan istenen şeylerden ve karşılığında verileceklerden Hazreti Allah haberliydi.. Kendisin-
— 69 —

den yardım dilemeyip, taş odun parçalarına sığınanlara yardım elini uzatacak mıydı?.
Netice ancak kendisinin malûmuydu.
Gizliyi, gizlinin gizlisini de bilen Hazreti Allah, adaklar hakkında da bilgi ve hüküm sahibiydi:
Nafakadan ne harcadınız, yahud adaktan^ne adaduuzsa muhakkak Allah onu bilir. Zalimlerin hiç bir yardımcıları yoktur.
(Bakara: 270)
îki saat kadar ancak yürünmüştü.
En ilerde giden Kâhin Şamtur, putları da elli adım arkasında bırakmıştı., önündeki izleri sile sile yürüyordu.
Bir tepe görülmüştü.
Kayalık ve kumluk bir tepeydi.
Putları etekte durdurarak üzerine çıktı.. Sine sine kayalar arasından sokuldu.. Güneye baktı.
Umduğuna kavuşmuştu:
Tepenin güneyinde her şey vardı.
Büyük bir kabilenin çadırları.. Hayvanlar.. Ağa* lar.. Otlar.. Bol su.. Havada da zaman zaman yosun ku kuşu esiyordu.
Kâhin Şamtur geriye çekildi.. Putların yanına İn di.. Beş yüz adım geriden gelmekte olan Başkan Ad'ı bekledi. :
Buluştukları vakit, Başkan Âd sordu: «Neden durdun ey Şamtur?...» «Kurtulduk..» «Öyle mi?..»
"Kvet.. Putlar sözlerinde durdular.. Gel ey başka-
.....i, sana öyle bir serap göstereyim ki kaçmayacak, tu-
ı «i|p|ıip faydalanacaksın.»
Başkan Âd da tepeye çıktı.. Güneydeki kabileyi rdü.
Kâhin Şamtur hatırlattı:
«Kabile halkı bizim gibi iri değiller, çabuk elde ede-ııl/. mallarını.»
«Ona ne şüphe!...»
Ad kavmi duymuştu duyacağını.. Sevinçlerinden uluyup duruyorlardı.
Başkan Âd tertibatı aldırdı.. Tepeye çıkıldı görün-
-u.. Orada bir az dinlendikten sonra, çamur yüklü
'■1 gibi aktılar Kabilenin üzerine.. Hakikaten şu an-
ı II birer süpürgeydiler...
önlerine ne çıkarsa süpürmüşlerdi.
Kendi halinde yaşayan kabilede ne can, ne saadet, huzur bırakmışlardı.. Mallarına, topraklarına el koyulardı.
Başkan Âd'a bu tutumu ilham eden, yine Kâhin
tur olmuştu.. Kabilede hiçbir insan bırakılmaması-
sorgu ve suale tâbi tutulmadan öldürülmelerini,
ardan köle alınmamasını söylemiş ve bunu putların
sudur diye ilân etmişti.
Çünkü Kâhin Şamtur'un kendine göre hesaplan ı. Âd kavminin bir numaralısı olmak istiyordu.. Bu ancak, her işte kendisine müracaat edilmesiyle mumdu.. Hayatta bırakılacak yabancı bir insan, burala-akkında Âd kavmine bilgi verirdi.. Kâhin Şamtur'a m kalmazdı.. Kehanetine inanılmazdı.. Putlar yine en düşerlerdi. Kâhin Şamtur, yapılan savaşa da katılmamıştı.

Belki emir verirler fikrini ortaya atarak, tepede putlarla beraber kalmıştı.
Fakat gözlerini dört açmıştı.
Hem savaşı uzaktan uzağa izliyor, hem de kaçanların hangi istikâmete gittiklerini gözetliyordu.
Bunlardan birisi tepeye yaklaşmıştı.. Kendisini bir oyuğa nefes nefese atmıştı.
Kâhin Şamtur, koştu yanma, çekip oyuktan çıkardı.
1
Bu adam kısa boylu, ürkek ve mahzun bakışlıydı.
İlk sözü yalvarmak oldu:
«Beni öldürme!...»
Kâhin Şamtur gururlandı yine.. Gurur avcılığı has^ talığı tepti. Öğrenmek istedi:
«Niçin ölmek istemiyorsun?.. Baksana senden başka canlı kalmadı.»
«Olsun.. Yaşamak çok güzel..» «Köle olarak da mı?...» «Evet evet..» «Adın nedir?...»
«larvan.»
«Ey Zarvan!.. Peki, seni hayatta bırakacağım. H kat gün yüzü görmeyeceksin.» «Nasıl yani?...»
«Şu mağaraya bırakıp kapını öreceğim.. Ne ki dar uğraşsan açıp kaçamayacaksın..»
«Açlıktan ölürüm..» «Bunu temin ederim..» «Öylesi olur..» «Haydi gel benimle..» Yürüdüler..
Kâhin Şamtur, Zarvan'ı mağaraya soktu.. Yani(daki su ve yiyeceği ona bıraktı.

Sorguya çekti:
«Yurdun hakkmda ne biliyorsan anlat ey Zarvan..» «Yurdum, talan ettiğiniz topraklardır.. Adı Melı-It'dir..»
«Deniz uzak mıdır?..» «Hayır.. Bir kcnak sonradır..» «Çevrede başka kabileler var mıdır?...»
«.Var.. Bilhassa doğuda peşpeşe üç kuvvetli kabile l ıı ı raların halıimiclir.. Onlara sokulacak gizli yoiiarı bi-llrlm.. Çünkü ben kabilemin kılavuzlarındanım..»
«Peki ey Zarvan.. Mağaranın kapısını örüyorum., ım ses çıkarma.. İlerde kurtulacaksın dediklerimi vnparsan.. Ben sık sık. gelip ihtiyaçlarım gideririm..» Kâhin Şamtur mağarada işini bitirince pek keyifliydi. ■
Ellerini uğuşturup duruyordu. Putları kabile çadırlarına kadar indirmedi. Hepsini, tepenin güney eteklerinde uygun kayalar Merinde dikti.. Sonra Başkan Âd'a gitti. Konuştu:
«Zaferin kutlu olsun ey Başkan!.. Putlarımız doğ-ıı ı konuştular.»
«Teşekkür ederim ey Şamtur!.. Senin de yardımın büyük oldu.. Aacaba yurdumuz burası mıdır?...» •■Hayır..»
«Putları niçin getirmedin?...» «Yerlerini beğendiler.. Onlar hep tepenin eteğinde-kl yakalarda kalacaklar.. Oradan bizi koruyacaklar..» «O halde tören için yanlarına gideceğiz?..» «Evet..»
«Acaba asıl yurdumuzu ne zaman bildirecekler?..» Vereceğin ilhamlarla bunu da öğrenebilirim.» Ad kavminin ulaştığı topraklar Hâli Çöl'ün güney bitiminde, Hadramut denilen **Hint Okyanusu** kıyı böl-

gesinin doğu ucuydu. Kıyı boyunca batıya doğru yürün-se nihayet bir hafta sonra Yemen'e ulaşılırdı. Âd kavmi Mehre'de üç gün kaldı.
Dinlenip tekrar güçlendiler.. Yorgunluklarını çıkardılar.
i Nihayet bir gün Kâhin Şamtur, Başkan Âd'ı buldu.. Haber "verdi:
«Ey başkanım!.. Putların emridir.. Doğuya doğru bir gün gideceksin.. Dikkatli ol.. Topraklan daha bereketli olan kabilelerden birisine Taslayacaksın.. Saldır onlara.. Zafer senindir.»
«Sonra?...»
«O kabilenin de topraklarını yurt edineceksin.» «Putları götürecek miyiz?...»
«Henüz bir emir almadım.. Gerekirse arkanızdan getiririm.»
Başkan Âd, emri yaptı.
Bir konak öteki kabileleri çiğnedi. Yurdunu batıya doğru genişletti.
Herkes memnundu.
Bütün yardımın putlardan gediği kanaatindeydi.
Bilhassa Kâhin Şamtur başlarının tacıydı artık. Onunla alay etmek şöyle dursun, yanından geçerken yerlere kapanıyorlardı.
Fakat Kâhin Şamtur'a bu hürmet az geliyordu.
Kâhin Şamtur, Başkan Âd'ı da yenip, itibardan dü sürüp, Âd kavminin tek ulusu olmak sevdasmdaydı.
Talihi de yar gidiyordu.
Aradan altı ay geçmeden, Mehre'den itibaren Ki al Deniz'in güney ucundaki Babülmendep Boğazına ICl dar olan kıyı arazisi artık Birinci Âd kavminin yurdu\ dü.
Âd kavminin çoğunluğu, bilhassa HadranırU'i.-
— 74 —
ire ile Rınıal arasındaki vadiyi beğenmişlerdi.. Aden dtnlz kıyısındaydı. Bu vadiye ŞEMR deniyordu.
Kumluktu.
ihkf denilen yüksek kum yığınları vardı vadide.
Bu yüzden de Şemr vadisinin bir adı da yüksek ı um yığınları mânasına gelen AHKAF olmuştu.
Ad kavmi, iri yarılıklarıyla, zorbalık, hissizlik ve .MİlimleriyIe, çevrelerindeki yabancı halkı sindirmişlerdi
Esasen her taraflan denizdi.. Ancak kuzeyde, Kı-ı ideniz boyunca Yemen vardı.
Âd kavmi hayatlarından memnundular. Tenbel ve haydut ruhlu oldukları için çalışmak iste-ınrzierdi.. Edindikleri binlerce köleyi çalıştırıp, ahnter-|<miden faydalanıyor ve zevklerine bakıyorlardı. Bu yeni hayattan memnun olmayan yoktu. Kâhin Şamtur, ona çevre hakknda bilgi veren Zam-V»n*ı mağarada öldürmüştü.. Putlan Şemr (Ahkaf) va-11 İM ne getirmiş, uygun gördüğü yerde tapmak kurmuş-ı"
îtibarı pek yüksekti. Bir eli yağda, bir eli baldaydı. İnsanların, hayatları dudaklarının uçundaydı. Sefasına bakıyordu.
Âd kavmi için de bir takım törenler tertiplemişti ve lımılıın gelenek yaptırmıştı.
İçkinin en iyisi, yemeklerin en güzeli, kadınlann gözdeleri onundu.
Başkan Âd'dan, nerdeyse, ileri itibar görmekteydi. Böyle olmasına rağmen, gurur ve ihtirası onu daima rahatsız ediyordu:
«Ey Şamtur!.. Aklını başına topla!.. Bu günler ge-
— 75 —

çer.. İtibardan düşersin.. Başkan Âd ortadan kalkmalı, hükümdarlık da senin olmalıdır.»
Fırsat kolluyördu Kâhin Şamtur.
Huzursuz olanlardan birisi de Başkan Âd'dı.
Oğlu Halûd vermişti babasına bu huzursuzluğu:
«Ey Babam!.. Sen bu günleri görecek insan miydin?..»
«Neden?...»
«Görmüyor musun,, halk senden çok kâhin Şam-tur'a hürmet gösteriyor.»
«Varsın göstersinler.. Asü ilâh benim.. Putlar (Sakiye, Hafıza, Razıka, Salime), benim emrimle hareket ediyorlar.. Onları ben yarattım.» -
«Doğrudur.. Fakat halka anlatmak ne mümkün!.. Eski günleri hatırla ey babam!.. Necid'de, kâhinler nasıl çoğalıp halkı senden koparmaya çalışmışlardı?.. Sonunda ihanetlerine bile uğramıştık.»
«Ne yapabilirim?...»
«Kâhin Şamtur'un bu itibarını kırmalısın.»
«Galiba ona güceniksin?..»
«Evet.. Ben senin oğlun değil miyim?.. Hem de en gözde oğlun.. Kâhin Şamtur'un yanma gidince, bir kolr gibi hakaret görüyorum.. Yakında sen de aynı hale uğrayacaksın.»
«Çare?...»
«Kâhinleri pek yaşatmak doğru değildir.. Sık öldürüp yerlerine başkalarını koymalısın.»
Başkan Âd sarardı:
«Kâhin Şamtur az mı kehanet gösterdi?.. Puttt ondan pek hoşlandılar. Kurtuluşumuzu, Hali Çölü KPÇ simizi, buraları yurt endinişimizi hatırla.»
«Hepsini hatırlıyorum.»
«O halde isyanın kimedir?..»

Halûd, dayanamadı, baklayı ağzından çıkardı: «Ey Babam!.. Sen bu put dediğimiz taş parçalarının fayda veya zarar getirdiklerine inanıyor musun?..»
«Evet..»
«Hayır.. Kâhin Şamtur akıllı, hilekâr bir insandır..
Bizi ve halkı kandırdı..»
«O halde ilâh kimdir?...»
«Elbette sensin ey babam.. Çünkü şu kavim senin Boyundur.. Kanını, canını taşıyor. Yaratammızsın.. Senin de yaratanların atalarındı.. Bu soy saltanatım asla kâhinlere kaptırmamalıyız.»
«Dedem İrem de öyle söylerdi. Babam Avs da.»
«O halde?..» Başkan Âd düşündü. Nihayet karar verdi:
«Haklısın ey oğlum Halûd.. Kâhinler bir takım şarlatanlardır. Kâhin Şamtur gibileri üremememelidirler. Fırsat vermeyeceğim.»
«Fakat acele etme ey babam!.. Pek dikkatli davran.. Çünkü halkı kazanmak önemlidir.. Sana isyan edebilirler.»
«Doğru.. Senin fikrin nedir?...» «öyle bir usulle Kâhin Şamtur'u ortadan kaldıralım M, halk asla senden bilmesin..» «Nasıl?.. Zehirle mi?...» «Hayır.. Ona belki sonra baş vurabiliriz.»
Başkan **Ad'ın** oğlu Halûd bir şiir okudu:
Yaşamanın yolu Yaşatmamaktan, O kanlı vadiden geçer.

Bunu bilmeyen Hangi hükümdar Eceliyle öldü?..
Sen de geç o ölüm vadisinden..
Fakat dikkat et,
Kan bulaşmasın üzerine.
Hangi büyük canavar Avlanmak için Yorulur, zaman harcar?.
Birbirlerine kırdırır Avcıları gün boyu.. Yakaladıklarıyla sebeplenir..
Başkan Âd güldü:
«Bu sözler pek hikmetlidir ey oğlum.. Dedem İrem'indir.»
«Ben de ondan dinlemiştim..»
«Pek severdim Dedem İrem'i.»
«Kim sevmezdi ki!...»
Başkan Âd sustu.. Düşündü., İç geçirdi.. Sonra anlattı:
«Dedem İrem, hep böyle bir yurdu hayallerdi., İçin
de yaşamak isterdi.»
«Bunu yapabiliriz.»
«Mümkün müdür artık?...»
«Niçin mümkün olmasın?.. İsmini yaşatıra..*:
«Ne dedin?...»
«İsmini yaşatırız. İnanır mısm ey babam?... Bt yurdumuzun adlarım beğenmiyorum.. İçim ısınmıyor lara.. Ahkâı yahut Şemr iyi, iç açıcı, isimler değil..»
— 78 —
«Ben de aynı kanaatteyim..»
«Yurdumuza dedemizin adım verelim.. İrem yahut ISA&I İREM. Ne kadar güzel değil mi?...»
«Doğru.. Ancak böylece yurdumuza sahip oluruz.. İrem adı, toprakların tapusudur..»
«Bunu ilân et ey babam!...»
«Derhal.. Fakat sen de Kâhin Şamtur'u unutma.»
«Onu bana bırak ey babam. Sen izin verdikten sonra, derhal hesabını görürüm.»
«Faydalanacağın ip uçları nelerdir?...»
«Dikkat ettim.. Halkın arasında yine sihir revaç buldu. Büyücüler çoğalıyor.. Bunları Kâhin Şamtur'a
karşı çıkaracağım.»
«Kâhin Şamtur sihirbaz mıdır?.. Böyle bir şey yaptığını görmedim..»
«Daha ne yapacak?... Gözümüzü, dilimizi, bağladı.. Hükümdarlığımıza kadar el attı.»
«Haklısın ey oğlum?..»
«Sen rahatma bak ey babam!.. Bu yurdu, hakikaten bir Bağı İrem yapacağım, topraklarında ebediyete kadar soyumuz hükmedecek.
» * *
Olacak mıydı Âd'ın oğlu Halûd'un arzusu?.. Bilinmezdi şüphesiz.
Fakat Hazreti Allah, belki de Halûd'u memur ederek, onun eliyle büyücü ve kâhinlerin cezasını verecekti. Çünkü büyü, sihir ve bunları yapanlar, Hazreti Allah'ın en nefret ettiği şeylerdi.
...«Sakın (sihir, büyü yapıp da) kâfir olma.»
(Bakara: 102)
— 79 —

...«Bu sizin (meydana) getirdiğiniz (yaptığınız) şey sihirdir. Allah şüphesiz ki onun boşluğunu, asılsızlığını meydana çıkaracaktır. Allah elbette fesatçıların işini düzenlemez. Allah, günahkârların hoşuna gitmese de, hakkın hak olduğunu kelimeleriyle isbat eder.»
(Yûnus: 81, 82)
«Biz günahlarımızı ve bizi zorladığın sihri yar-lığaması için Rabbimize gerçek îman ettik. Allah (m sevabı seninkinden) daha hayırlı, (azabı da seninkinden) daha süreklidir.»
(Tâhâ: 73)
(Buna karşı da yine) «(hepsi) Allahmdır» diyecekler. De ki: «O halde nasıl olup da böyle büyüleniyorsunuz?.»
(Mü'minûn: 89)
O gün onlar cehennem ateşine itilip kakılırlar. (Şöyle denilecek): «îşte sizin yalan saymakta devam ettiğiniz ateş budur.» (Peki) bu da mı sihir?!. Yoksa (yine büyülendiniz de) görmüyor musunuz?!»
(Tûr: 13 -15)
Haîûd, ilk önce Kâhin Şamtur'a gitti. Epeyce sohbetten sonra büyü ve sihir yapanların üzerinde Kâhin Şam-tur'un dikkatini çekti. Buna putların rıza gösterip gös-termiyeceklerini öğrenmek istedi.
Burada da Kâhin Şamtur aklını kullandı: «Putlarımıza sormadan bir karar veremeyeceğim ey Halûd.»
«0 —
Haklı cevap karşısında, Halûd İsrar etmeyip çekildi.
O gidince, Kâhin Şamtur sinsi sinsi gülümsedi.. Söy-lindi:
«Yakayı ele verdin, kendi dilinle yakalandm ey Halûd. Artık anlıyorum.. Gurur avcılığıma bir son vermek m ı ndesiniz baba oğul.. İtibarınız sarsıldı.. Benden çekini yorsunuz.»
Kâhin Şamtur pek düşünmedi.
Şimdilik büyücülere müsamaha gösterecekti. Onlar İliyle Başkan Âd'm otoritesini büsbütün sarsacaktı.. Ni-ı niyet büyücülerle mücadele edecekti.
Birkaç gün sonra gelen Halûd'a anlattı:
«Putlarımıza danıştım ey Halûd.. Büyü ve sihirde
.akınca görmediler.. Halk bu yoldan ümitlenir, ha-VMilenir. Sen de pekâlâ bilirsin ki halk ümit ve hayat ile başka türlü gıdalanır.»
Halûd karşı geldi:
«Nasıl olur?. Dört putumuz, bizi selâmete götürüyor, i'm uyor, rızık veriyor ve yağmura kavuşturuyorlar.. Geriye ne kalıyor ki sinire ihtiyaç olsun?..»
«Sihir yahut büyü başkadır.. Arzular, insanda bitip inlenmezler.. Tatmin edilmelidirler..»
Halûd, Kâhin Şamtur'dan kesin cevabı almca, bir inıiara çekildi.. Düşündü.. Nihayet kararını verdi.. Şilili bazları Kâhin Şamtur hakkında tahrik edecekti.
Fakat geç kalmıştı.
Çünkü Kâhin Şamtur, olacakları anlamış, büyücüle-ıi toplayarak, Başkan Âd ile oğlu Halûd'un kendilerini '.-i «mediği için, bir oyuna hazırlandığım haber vermişti.
Hattâ dilerlerse, putlann bulunduğu tapmak yakınım ı uda onlara san'atlarmı yapmaları için yer vereceğini vaad etmişti.
Sihirbazlar için bu vaad pek değerliydi. Bir çeşit, ta-

pmağm adamı oluyorlardı.. Kâhin Şamtur'un gördüğü itibarı göreceklerdi.
Aralarında anlaştılar.
Hele tapmağa yerleşsinlerdi.. Gerisi kolaydı.. Kâhin Şamtur'u bir punduna getirir yok ederler ve meydan onlara kalırdı.
Halûd sihirbazlara başvurduğu zaman, onlar işte bu karardaydılar. Fakat belli etmediler.. Konuşmalar başladı. Mevzuu ilk deşen Halûd oldu: «Kâhin Şamtur hakkında fikriniz nedir?..» diye MU du.
Ummadığı bir cevap aldı: «O, bir şarlatandır.»
«Ben ve babam da aynı kanaatteyiz.. Fakat niçin şimdiye kadar haber vermediniz?..»
«İcabma bakarsınız diye düşündük.»
«Halk, Kâhin Şamtur'a pek gönül vermiş, çekimi il. -
«Bunu önleriz.»
«Nasıl?...»
«Bize tapmakta, putların çevresinde çalışma izni ve
rin.»
Bu teklife, Halûd birdenbire evet diyemedi..
Babasına danışmaya gitti.
Başkan Âd da şaşırmıştı.. Nihayet Kâhin Şamtıı u fikrini almayı doğru buldu.. Onu çağırttı.
Dert yandı:
«Ey Şamtur! Büyücülerin halini pek beğenmiyoı unfl «Bunu hatırlatmıştım.»
«San'atlarını her yerde yapıyorlar.. Halk rahatlll Bir araya toplasak diyorum..» «Pek münasip olur..»
«Meselâ böyle bir yer neresi olabilir?.»

«En uygunu tapmaktır. Onlara bölge veririm.. Neza->< Um j il tında çalışırlar..»
Başkan Âd duyduklarına inanamadı..
Nine sordu
«Putlarımız kızmasınlar?..»
"Hayır.. Aksine memnun olurlar..»
«O halde izin veriyorum.. Büyücüler senin bölgene
İnler..»
Kahin Şamtur gittikten sonra, Başkan Âd, oğluna
,'lı:
«■Kâhin Şamtur'un günahını almışız.. Görüyorsun, < ı adar temiz düşünüyor ve bize sadık davranıyor..»
llalûd da aynı fikirdeydi. Babasına verecek cevâp Bulamadı. Neden sonra alçak sesle konuştu:
«Ben bu işlerde bir şeyler seziyorum ama, dilim he-Ifıc söylemeye varmıyor.»
«Nedir bunlar?...»
«Şimdilik izin ver konuşmayayım..»
«Peki ey Halûd..»
Hafta geçmedi.. Bütün sihirbazlar, putlar bölgesindeki kaya oyuklarında, mağaralarda mekân kurdular., itlarmı orada yürütmeye başladılar..
I laik, durumdan pek memnun değildi. Çünkü hiç de-c yarım saat yol yürüyordu sihirbazlara ulaşmak için.
Fakat Hazreti Allah, onları bunlardan çabuk kur-
ı. Esasen O, yarattığı insanı daima sevmişti, sevecek-ıiavrı için binbir sebep halkedecekti..
İki ay sonra, bir ikindi vakti, yer sarsıldı., önce hava es alınmayacak kadar boğucu ve sıcak olmuştu..
Hay-Inr bağnşmışlardı.. Sarsıntı sonra başlamıştı.
Hem de yalnız yutlarm bulunduğu yerde yapmıştı icafcını.
futlar devrilip yıkılmışlardı.

Kâhin Şamtur ile sihirbazlar, taşların altında ezilip can vermişlerdi.
Halk manzarayı görünce, korktu.. Başkan Âd'a koştular.
Secdeye kapandılar.
Başkan Âd durumdan memnundu.
Hemen anlattı:
«Kâhin Şamtur ve sihirbazlar elele verip bize ihanet hazır İlgındaydılar.. İlâhınız ben ile putlar buna razı gelemedik. Onları bir sarsıntı ile helak ettik. Artık sizin törenlerinizi yalnız ben yahut oğlum Halûd idare edecek »
Merak edenler vardı.. Sordular:
«Putlarımız da yıkıldı.»
«Bu da bilerek oldu.. Nasıl siz elbise değiştirirseniz, onlar da değiştirirler.. Buraya göçtüğümüzden beri hop kılıklarında kaldılar.. Onları daha güzel, alımlı yapımı ğız.. Aynı yerlerine dikeceğiz..»
Halk tatmin edilmişti.. Korkulan uçup gitti, Dil bayram sevinci içinde dağıldılar..

IV UYANDIRAMAYAN GÜNEŞLER

Aradan elli yıl geçmişti.
lliizreti Allah'ın ibret diye gösterdiği sarsıntı, halka
ders olmamıştı. Esasen her ibret bir güneşti.. Aydınlıktı.. Fakat kaklıkla kalanlar, hep uyumak isteyenler için, ne yapıl-r etmezdi. Bu güneşlerin, ibretlerin binlercesi doğ-ı, uvnndıramazdı inatçıları.. Nefslerine, hava ve heves-ıı- kul olanları. < leçen elli sene içinde Başkan Âd göçmüştü cehenne-
Şimdi hükümdarlık, oğlu Halûd'daydı. Halûd da aynı yolun yolcusuydu. i »evrilip parçalanan dört putu tekrar yeniden yap-**hnış** ve dikmişti kayalara.. Onlar aracılığıyla kendisine ilk) kaptırıyordu. Zulmü, her geçen gün daha da artı- . lu Âd soyundakiler sefalarmdaydılar.. ıj'tma, baskın ve talan ile elde edilen köleler, ki belli Ad soyundan çoktular, akla durgunluk veren sefil, işli bir hayat sürüyorlardı. Ahkaf (Şemr) vadisi yani yeni ismiyle Bağ-ı İrem, ve suyu, yeşillikleriyle, hakikaten cennet gibiydi.. fckftl bu cennetten ancak Âd soyu faydalanıyordu.

Arap Yarımadası'nın Hind Okyanusuna dayanan güney kıyısı, boydan boya, birinci Âd kavminin hükmü altındaydı.
Bu yüzden Âd kavmi pek kârlıydı.
Yurdunda, doğudan batıya, batıdan doğuya yahut denizden kuzeye ve tersi istikamete kuş uçurmuyordu..
Bu bölge, bilhassa Ahkaf vadisi, o çağ için en işlek kervan ve ticaret yoluydu.. Habeşistan'dan Irana, Yo-men'den Basra Denizi'ne ulaşmak isteyenler, henüz <i<< niz yolculukları gelişmemiş olduğu için Âd soyunun ym dundan geçmek mecburiyetindeydiler.
Geçiş cehennemden geçmekten beterdi.
Yollan üzerinde öyle bir kavim vardı ki, kayadan iri ve katı yürekliydiler.. Yapılan anlaşmalar, verilen İm raçlar kâr etmiyordu. Diledikleri anda sözlerinden ca«
yorlardı.
Bir kervan, Ahkaf vadisinden geçmeye dursun, vaau yi tüketince, yolunmuş tavuğa dönüyordu.
Âd kavmi, bu bereketli, yeşil, sulak topraklarda, İM leleri çalıştıra çalıştıra, geçen elli yü içinde neler yapım mışlardı ki!..
Denebilirdi ki yeryüzünün en güzel bahçeleri, ba| n, köşkleri onlarındı.. İnsan akıl ve hayali, ihtirası M diliyorsa, burada derhal gerçekleşiyordu.
Niçindi bu?.
Neden Hazreti Allah, böyle zalim, merhametsiz, İm) dut bir kavme, asla lâyık olmadıkları nimetleri b^
mıştı?.. *
Elbette bunun bir kikmeti vardı.
İhtimal kör nefsin doymayacağını ibretlemok i»l
yordu.
Yahut insan dilediklerinin hepsine kavuşsa, ylm»«

huzursuzluktan kurtulamayacaktı.. Bunu anlatmak istiyordu.
Nitekim Âd kavmi, böylesine refah içinde sefih bir ı m yat yaşarlarken, hakikaten huzursuzdular.. Birbirlerine açılamıyorlardı ama, akıllan başlarına gelince, avarelikleri can sıkıntılarına sebep oluyordu.
Çalışmamak, hazırdan yiyip eğlenmek, cezaların en iıiıyüğüydü.. Bir damla alınteri bulunmayan nimet, boğazlardan güç geçiyordu.. Bazan yolu tıkıyordu.
Hele vicdanlardaki nursuzluk!..
Bundan büyük azap var mıydı insan için?..
Tek, doğmamış, doğurmamış bir Allah'ın varlığını inkâr etmek, sapıtmak.. İnsana kul olmak, kabile başkanında ilâhlık vehmetmek.. Kısacası vahdaniyetten uzak-Inşmak, henüz yeri bulunmayan Kabe'ye doğru dönmemek.. Âd kavmi sebeplerden habersizdi.. Buna karşılık lıuğursuzluğunu gidermek için, çareler araştınyordu.
Bu çareler-hep madde üzerineydi.
Gece gündüz sürüp giden eğlenceler, ne kadar renk ve biçim değiştirseler, bıkkınlık vermişlerdi.. Kanıksan-ım-.lardı. Ve bundan dolayı Âd kavmi yenilerin peşindeydiler. Açıktı, Hazreti Allah'ın her gün, her saat, sunduğu âyetler, ibretler, güneş güneş aydınlıklardı ama, bu güneşler uyandıramıyorlardı Âd kavmini.
Sularda balıkların çeşidi vardı.
Bağlar, bahçeler en güzel meyvalarla doluydu.
Dallarda yeryüzünün görülmemiş kuşlan ötüşüyordu. Yollarda ehlileştirilmiş hayvanlann çeşidi geziniyordu Erkekler güzeldi.. Kadınlar bir başkaydı.
Evler, yataklar seyrine doyulmaz alım ve yapımdaydı. Bütün bunlar geceleri ay doğunca, yıldızlar parla-ymca, Ahkaf vadisini, İrem Bağını masallaştınyordu.

Hayali en kuvvetli bir insan bile başında böylesine bir ülke canlandıramazdı. Hayal şehir!... Evet, hakikaten Birinci Adların yurdu böyle bir yerdi. Gün geldi, Âd kavmi, yaşadıkları bu cennet misali hayatı başkalarına göstererek tatmin olmak istediler. Akıllarına Hicaz tarafına göçen akrabalarını getirdiler.. Onları davet ettiler.. Ağırladılar.. Hattâ senelerce süren bu gidiş - gelişlerden sonra, birbirlerine kız verip aldılar, akrabalıklarını pekleştirdiler.. Fakat bu akraba yakınlığı da fayda etmedi.

Hep zalimdiler, mağrurdular, merhametsizdiler.. Kendilerinden başka insanlara insan gözüyle bakmıyorlardı. Sanki yalnız onlar yaratılmıştı yeryüzünün saf asını sürmek için.. Diğerleri insan biçiminde hizmetkârlardı.. Tıpkı tarih boyunca Yahudilerin tuttukları yol gibi, bir yol tutturmuşlardı.

Bazan aralarında akıllılar çıkıyordu. Onları doğru yola götürmek, gerçeği anlatmak, hattâ tek bir Allah'ın varlığını haber vermek cesaretini gösteriyorlardı. BunİM kimbilir belki, isimleri bilinmeyen peygamberlerdi. Âd kavmi hiçbirisini dinlemiyordu. Ya koğuyor yahut öldürüyordu. Onların tek tutundukları, sıkı sıkıya sarındıkları şeyler dört adet putlarıydı hep.. Başkanları Halûd'd| vehmettikleri ululuktu.

Daha ne isteyeceklerdi?. Hafıza putu tarafından korunuyorlardı. Sakiye putu tarafından rahmete boğuluyorlardı. Razika putu tarafından nzıklandırılıyorlardı. Salime putu tarafından selâmetle yaşıyorlardı. Böyleydi ama, sık sık kendi kendilerine ilhamlan lar oluyordu. Bilhassa mehtaplı gecelerde, birisinin içli sesini, boşluğa haykırışını işitmek her zaman mümkündü:

Belki şu ışıl ışıl yanan Yıldızlardan daha aydınlık Bir hayattayım. Her dilediğim, anında Var oluyor, gerçekleşiyor.
Buna rağmen
İçimde aç bir yer var.
Ne istiyor,
Ne ile beslenir bilmiyorum.
Dilinden de anlamıyorum.
Bir eksiklik,
Eziklik sarsıyor bedenimi.
Bu öyle bir işkence ki
Rızık, korunma, rahmet, selâmet
Ve benzerleri kâr etmiyorlar.
Yok mudur bu derdin ilâcı?. Nerededir, kim satıyor?., Öğrensem, bulsam, Çıplak kalıncaya kadar Vermeyeceğim olmayacak uğrunda.
Huzursuzum..
Sanki dikenlerde oturan bir kuşum.
Dışım yaralı,
İçim kanıyor..
Derman aradıkça tükeniyorum.

Gün boyu
Doldurulan deştiler
Şifa değil artık.
Dudaklarıma ateş boşalıyor onlardan.
Dindireceklerine.
Huzursuzluğumu alevlendiriyorlar.
*** * ***
Âd kavmi, bütün varlıklarına ve zenginliklerine raffc men bu türlü bir iç ezikliği içinde yaşarlarken, emiılr rindeki, kendilerinden çok köleler, beter bir haldeydiler
Hayvanlara yapılan itibar bile yapılmıyordu onlara
Çeşitli guruplara ayrılmışlardı.
Evlerin malı olanlar vardı.. Bunlar cariye ve köleydiler. Doğan çocukları da aynı kadere tâbiydiler..
Öylesine yetiştirilmişlerdi ki, sahiplerini ilâh tanıyorlardı.
Diğer bir gurup başkan ve yakınları emrindeydl.
Bunlar şehirleri, yollan onarırlardı.. Bahçelerde çalı sırlardı.. Fakat yetişen tek bir meyvayı izinsiz koparmak ölümleri demekti. Gelip geçen kervanların talanında <>n lar kullanılırdı. Denize giderler, nezaret altında inol ararlar, balık tutarlardı. Günlerce süren yollardan taş taşırlardı. Karşılığında gördükleri ancak kırbaç ve İşkenceydi. Hayvanlar ağıllara sokulduğu, zaman zaman g-ezdirildikleri halde, bunlar, bölgede ve bilhassa denil kenarında pek ,çok olan mağaralara topluca götürülüp, zincirlere vurulurlar öyle uykuya bırakılırlardı.
Sabahla birlikte, değişmeyen hayatlarına başlamak için uyandırılıp işlere sürülürlerdi.
Bu bahtsızlar sabnn sonsuzluğundaydılar.
Akıllara durgunluk veren yaşayışları inanılacak gl bi değildi..

Çünkü Tufan ile Hazreti Allah'ın sapıkları helaki (1 zerinden daha kaç yüzyıl geçmişti ki!..
însan, böyle mi üzerine doğan güneşler altında hızla uyumakta İsrar edecek ve uyanmayacaktı?..
Yeryüzüne dağılan diğer Nûh soyu ne durumdaydı?.
Kimbilir?.
Muhakkak ki onlar da sapıklıkta birbirleriyle yanş halindeydiler.. Kuvvetliler, kurnazlar ululukta, zayıflar, temizler kulluktaydıar.
Ne demekti bu kölelik!..
însan eşit, kardeş kardeş yaşamak için yaratılmamış mıydı?..
Birisi çıkıp, Hazreti Âdem (A.S.) dan başlayarak, bugüne kadar olanları, gelip geçen peygamberleri, Allah'ın gazaplarım anlatsa derhal susturuluyordu. Saflığıyla alay ediliyordu.
Halbuki Hazreti Allah köleliğe bilhassa karşıydı.
Böyle bir müessesenin varlığını istemiyor, her fırsatta yıkılmasını, ortadan kaldırılmasını diliyordu:
Bir mü'minin diğer bi mü'mini, yanlışlık eseri olmayarak öldürmesi yakışmaz. Kim bir mü'mini, yanlışlıkla öldürürse mü'min bir köleyi azat etmesi...
(Nisa: 92)
Allah, sizi yeminlerinizdeki lâğvden dolayı sorumlu tutmaz. Fakat kalblerinizin azmettiği yeminler yüzünden muaheze eder. Bunun da kef-fareti ailenize yedirmekte olduğunuzun orta (derece) sinden on yoksulu doyurmak, ya onları giydirmek, yahut bir kul azat etmektir...
(Mâide: 89)

Kadınlardan zıhâr ile ayrılmak isteyip de son ra dediklerini geri alacaklar ficin), birbiriyl» temas etmezden evvel, bir köle azat etmek (lı>
zımdır)... \
(Mücâdile: 3)
Biz ona iki de yol gösterdik.
Fakat o, sarp yokuşa saldıramadı.
Bu sarp yokuşun hangi şey olduğunu sana han
gi şey bildirdi?.
(O) kul azat etmektir.
(Beled: 10-13)
Azat.. Azat.. Azat!.. Hazreti Allah'ın dileği hep buydu. Fakat insan, her şeyden önce kardeşi olan, hemcinsine düşmandı.. Ona türlü cefalar yapıyor, kin besliyor, üstünlük taslayarak nefsini tatmine çalışıyordu.
Yeryüzünde gittikçe gelişen kölelik müessesesi muhakkak ki insanlığın en büyük ayıbıydı.. Yüz kar asıydı. Onun yayılmasına tek sebep de Vahdaniyetten uzaklaşıp sapıklıkta karar kılmaktı.
Vahdaniyette kalanlar nasıl olur da Hazreti Allah'ın emirleri dışında amel edebilirlerdi?.. Azgınlar ve sapıtanlar, şeytanın birer kuklası halinde, kendilerinde ululuk var sandıkça elbette kölelik
daha da yayılacaktı.
Ne gariptir ki, bir eli elmasta, bir eli incide olan Âd soyu, her türlü refahlarına rağmen, huzursuzluk içinde bocalarlarken, mağaralarda geceleri zincirler içinde geçiren köleler sabır gömleğini giymişlerdi.. Kaderlerine rıza göstermişlerdi.. O halde iç dünyaları aydındı.. Huzurdaydılar.
Nitekim ilhamlarında bunu dile getiriyorlardı:

Saadet kervanında Hiç seyahat etmedim ki, Şimdiki halimden Şikâyetçi olayım.. Beterin beteri var elbette.
Tesellim bundadır. Niçin acıyasın halime?. Doğuşumda elim boştu.. Yine de boş.
Asıl onlara acı..
Saadet kervanında
Elini kulağına atmış
Kendinden geçmiş bir halde
Şarkı söylerken
Düşenlere..
Ve.artık kervanın
Peşinden yetişemey enlere.
Hırs kemirir içlerini,
Bir deri, bir kemik kalıncaya kadar
Erir biterler.
Uykularında bile
Masallaşan hayatlarını ararlar,
_____I *Yırtınıp çağırırlar.*
Aldıkları cevap Yüzlerine şamar gibi inen Soğuk rüzgârlardır.
tşte bütün bunlar madde sevgisiyle, şeytana uymakla, içlerindeki nuru görenlerin arasındaki büyük farktan doğuruyordu.

Kim kazançlıydı?.
Elbette el ve ayaklarına zincir vurulmuş, sırtlım kamçı yaralarıyla sürülmüş tarlaya dönen köleler k«
zançlıydı.
* • •
Aradan bir elli sene daha geçti.
Âd kavminin durumunda ve tutumunda hiçbir defti siklik olmadı. Aksine huzursuzlukları çoğaldıkça azıttı lar. Bu arada, birkaç hevesli ve aklı çalışanlar, sevdikle ri işlerin peşindeydiler.
Şairler vardı.
Hikayeciler vardı..
Düşünürler vardı..
Tabiatı seven ve sırlarını çözmeye çalışanlar vardı,
Güzel san'atlardan hoşlananlar vardı.
Keşif ve icatlar peşinde koşanlar vardı.
Kısacası, insana Hazreti Allah'ın bahşettiği akıl ve kalble bir şeyler yapmaya, oyalanmaya, çalışanlar bulunuyordu.. Bunlar ilim ve hikmetin her dalında araştırma yapıyorlar, topluma, bilerek veya bilmeyerek, faydalı olmaya çalışıyorlardı.
Bunlardan birisi de Kayanar diye anılan bir adamdı.
Âd soyundandı.
Bekârdı.
Sabahla birlikte şehirden açılır, çölün yolunu tutardı. Ne yaptığı, ne araştırdığı bilinmezdi. Çoklan ona zararsız deli gözüyle bakarlardı.
Halbuki Kayanar, beş yıldan beri bir keşif peşindeydi. Keşfettiği şey altındı.
Bu parlak sarı renkteki madene kumların arasında rastlamıştı,. Toplamış, ateşe göstermişti.. Lâkin umduğunu elde edememişti.

Ayrıca, deniz sahilinde de rastlamıştı altına.
Nihayet yakın günlerde, Kuvars kayaları arasında damarlar halinde bulmuştu onu.
Henüz kimseye anlatmamıştı.
İstiyordu ki altını saf olarak elde etsin.
Çünkü altının her madenden daha kolay işlendiğini görmüştü.. Bir kere saf altını elde etse, her işte bu güzel maden kullamlabilirdi. ~" '"
Kayanar, ilk tecrübesinde, kumlar arasında rastladığı altım, üzerinden kuvvetli su cereyanı geçirerek kumdan ayırdı. Elde ettiğini birleştirdi, dövdü.. Şekil verdi. Altın kolayca her kalıba giriyordu.
Hele kayalar arasında altm damarlanna rastlayınca, kay alan dövdü.. Taştan altını ayırdı.
Yine sudan geçirdi. Kum hafif olduğu için akıp gidiyor, altm zerrecikleri kalıyordu..
Bunlan bir mağaraya taşıdı.
Orada günlerce, kimseye göstermeden çalıştı. -
Bir şeyler yapıyordu.
Sapık, Allah'ından kopmuş, Vahdaniyetten ayrılmış bir insan ne yapardı?..
Tabiî putlara yaranacak bazı eşyalar.
Esasen, Âd kavminin dört ana putundan ayrı, hemen hemen her evde taş ve tahtadan bazı putlar vardı.. Kv sahibi emel ve arzusuna göre, bunlan yapmış ve isimin ıdirmişti.. Moda, almış yürümüştü.
Kayanar da kendisine şer saçmamaları için, dört una heykelin altından yenilerini yapmaktaydı mağarada.
Bunlan tamamlaması yıllarını aldı.
İşini bitirdiği zaman, eserlerini hayranlıkla seyretti.

Onlan tapmakta diğer putların yerinde hayailedi.
Pınl pınl parlayacaklardı güneş vurdukça.. Hattâ «leri, mehtap ve yıldız ışıklan altmda.
95 —

Artık durmadı.
Esasen aklına koymuştu.. Eserlerini ilk önce başkanı Halûd'a gösterecekti. Koştu şehre.. Yol boyunca keyifli keyifli şarkılar çağırdı:
Artık aydınlığa lüzum yok., Hattâ güneş doğmasın. Gece yıldızlar uyanmasın.. Ne çıkar?..
Ben gündüzü yaratacak Nuru buldum..
Bir tutamını alan el
Güvercin kanadından beyaz olacak.
Bakan gözler ışıklanacak.
Belki körlerin bile
Görmesi gerçekleşecek.
Ey bahtiyar insan,
Bana borçlusun geleceğini.
Kayanar, Başkan Halûd'un sarayına varınca, muhafızlar onu tanıdılar.. İçeriye almak istemediler. Fakat o sırada başkan Halûd bahçede dolaşıyor, coy. lânlarla, tavus kuşlarıyla eğleniyordu.. Kapıdaki gürültüyü duyunca ilgilendi.
Kayanar'ı tanımıştı.
O da Kayanar'ı deli sanırdı.. Hattâ bazan yolda rai I ladıkça takılırdı.
Fırsat bildi Kayanar'ın gelişini.. Çünkü ne tavın kuşları, ne ceylânlar, ne bahçedeki her türlü*çlç«kl(I havuzlar, birbirleriyle güzellikte yanş eden cariyelı I çalgılar, Halûd'un can sıkıntısını giderebilmişlerdi

Hemen Kayanar'ı çağırttı.
Kayanar'ın garip bir yüzü vardı. Bakanı güldürürdü. Halûd, bu yüze baktı, güldü katılırcasma. Sonra duruldu, Kayanar'ın elinden tuttu.. Birlikte hlar arasında dolaşmaya başladılar. Sordu Halûd: «Nasılsın ey Kayanar?..» «İyiyim.. Hele bugün.»
«Güzel!.. Fakat niçin hele bugün?.. Eğer bahçeme ritdiğindense, her zaman gir.. Serbestsin.. Ben seni severim.»
«Sebep bu değil ey başkanım.» Halûd, üzerinde durmadı.. Başka şeyle ilgilendi: «Senin aklını alan güzel kimdir ey Kayanar?.. Söyle de buldurayım.»
«Güzel mi?.. Yani bir kız, yahut bir kadın?..» «Değil mi?.. Başka hangi şey insanın aklını başın-ılnıı alır?. Her gün yollara düşüyorsun, gittiği istikamet-te onu arıyorsun.»
Kayanar, Halûd'un ummadığı bir cevap verdi: «Kadından da güzeli var ey başkanım..» «Haydi sende. «İstersen inanma. Fakat inanacaksın.. Ben öyle bir Hin peşindeydim.. Buldum artık..» «Nedir o?..» «Altın..» «Altın mı?.. «Evet..»
«Hiç işitmedim..»
Kayanar, dağarcığınndan bir kese çıkardı.. İçindeki nü m tozunu yere boşalttı.. Bunu yaparken eğilmişti., ıı ıiiid da ona uydu.. Yerdeki altın tozu kümesine dikişli ir baktı.

«Bu bana yabancı gelmedi.» «Elbette.. Çünkü kumlar arasında var.» «Tamam.. Güzelliğine âşık olduğun şey altın ha? Hakikaten sen delirmişsin..»
«Fakat ey başkanım!. Beni dikkatle dinlemeni Lıtl rim. Şu gördüğün altın zerreleri, o sarı pırıltılar, CM kolay işlenen madendir.. Ben onları kumdan ayırmayı buldum.. Ayrıca kayalar arasında damar damar var.» «Bir işe yaramazlar ki.. İstersen tepeler halinde yıp.
Ne yenir ne içilirler.»
«Öyle değil.. Bunlar birleşiyor.. Taş gibi oluyorlar Dilediğin şekli verebilirsin.. O zaman öyle parlıyorlar ki, gözler kamaşıyor.. Artık gündüz için güneşe lüzum yok.»
Kayanar, dağarcığındaki diğer bir keseden, birleştir diği yekpare altın parçasını çıkardı.. Güneşe tuttu.. Ha lûd şaşırdı. Aldı, baktı.
Kayanar, havuz kenarındaki karanlık bir deliğe ffj
ti. Altın parçasını deliğe koydu.. Gösterdi:
«Bak, karanlık nasıl aydınlandı.»
Halûd sordu:
«Yani bundan sonra ateş yakıp geceyi yırtamayaoık
mıyız?»
«Ondan da faydalı şeyler yapacağız.»
«Ne gibi?...»
«Dilediğimiz süsleyeceğiz.. İçimiz, gönlümüz açıl
cak..»
«Belki..»
Zamanla kullanılma yerleri artar.»
Halûd'un aklı yatmıştı.. Çekinmedi, fikrini söyledi
«Babam anlatırdı.. Böyle bir madenden bahsei.ı Ilı |
rini söylerdi.. Hele bir şeyler yap ta getir, göreyim.» Kayanar müjdeyi verdi: «Yaptım..»
— ^8 —
«Yaptın mı?.. Hani, nerde?...»
«Getiremedim..»
«Niçin?...»
«Tek başıma taşıyamazdım..»
«Nedir o?..»
«Elbette ilk önce putlarımızı yapacaktım.»
«Putlarımızın dördünü mü?..»
«Evet.. O kadar güzel oldular ki.. Görsen seyrine duyamazsın.. Şimdikiler yanlannda kömür gibi kalırlar..»
Halûd'un gözleri parladı.
Belliydi, henüz pek inanamıyordu Kayanar'a.
Nihayet ciddileşti.. Bağırdı, yüzü gölgelenirken:
«Artık git ey Kayanar.. Yeter derecede beni eğlendirdin.»
«Demek inanmadın?...»
«Git diyorum?...»
«İnan ey Baş"kanım.. Zemire tepesi uzakta değildir.. Gel benimle.. Gör putları.. Eğer yalansa orada boynumu vurdur.»
Halûd tekrar ümitlendi:
«Deli falan diye düşünmem ama.. Bilirsin şakam yoktur.»
(•Razıyım..»
«Peki.. Sen tepeye git.. Geleceğim..»
«Fakat yanında başkalarını getirme.»
<*Niçin?...»
«Ölür ki putların cazibesine tutulur, sana bir fenalık ederler..»

«Anladım.. Olur.»
Kayanar ayrıldı.. Kısa yoldan Zemire tepesine gitti. Halûd görsün diye ayakta durdu.
Çok geçmedi, Halûd geldi.. Adamlarını tepenin ete-fclnde bıraktı.. Yalnız başına yamacı tırmandı.

Buluştukları vakit, Kayanar, Halûd'u mağarayı» götürdü.
Mağara oldukça derin ve genişti. İlerlediler.
Dışarıdan giren ışık bittiği halde, bu sefer içeriden gelen bir ışık mağarayı gündüze çeviriyordu.
Bir yerde, Kayanar rica etti:
«Ey başkanım!. Gözlerini kapat.»
Halûd kapattı.. Bir süre de öyle yürüdüler.
Nihayet durdular.
Halûd gözlerini açınca, hayretten avaz avaz bağırdı
Bununla da yetinmedi.. Karşısında duran dört pıı tun önünde secdeye kapandı.
Doğrulduğu zaman söyleniyordu:
Bunlar âdeta canlı.»
«Elbette.. Çünkü altın her kalıba girebiliyor.. Kolu işleniyor..»
Halûd, putlara kadar yürüdü. Soruyordu:
«Sahi bunları sen mi yaptın ey Kayanar?..»
«Hâlâ şüphe mi ediyorsunuz?..»
«Burada bulmayasın?.»
«Baksana.. Yapı malzemem henüz yerde.»
Halûd, putları birer birer yokladı.. Artık kanan t | tirmişti.
Sayıklamaya başladı:
«Bunları tapınağa taşıtacağım.. En büyük Ulr»H yaptıracağım.. Bütün köleler kurban edilecek.. Toı ı hafta sürecek.»
Kayanar hep baş sallıyor: «Şüphesiz, mu vah diyordu.
Halûd başka heveslere kapıldı:
Altından, çok şeyler yapabiliriz.. Bilezikler, y" aynalar, tabaklar, masalar..»

«Havuzlar.. Ağaçlar, kuşlar.. Hattâ evler.»
"Kvet.. Eğer dediğin kadar altın çoksa şehirler bile.»
<ı Tamam.»
«Lâkin bir teklifim var..»
cSöyle..»
«Kölelere dokunma.»
«Niçin?.»
«Bu dediklerini yapmak için onları kullanacağız.. Oksa arzuların gerçekleşemez.»
«Haklısın.. Fakat bana törende çok kurban ister.» «Onlan başka yerden bul..»
«Tamam.. Buldum bile.. Yemen sınırındaki Evlema in leşi pek canımı sıkıyor.. Hakkımızda ileri geri konu-vorlarmış. Ona baskın vereceğim.. Esirler alacağım., em putları taşırız, hem de zaferi kutlarız..»
«Bu oldu.. Ancak, arzularını yapmakta köleleri em-e ver.» «Şüphesiz..» •
Başkan Halûd ile, Kayanar'm konuştuklan aynen tbik edildi. Başkan Halûd, Yemen sınırındaki Evlema bllesine baskın verdi.. Dilediğinden fazla esirler aldı. nları, altından yapılmış dört putu tapınağa taşıyıp ene başlattıktan sonra, kurban etti.
Halk hayret ve heyecan içindeydi.
Onlara yeni eğlenecek bir konu çıkmıştı.
Tören bittikten sonra, Kayanar bütün köleleri em-e aldı.. Düşündüğü şekilde büyük altın ocakları kur-.. Boyu kilometreleri tutan kanallar açtırdı.. Kuvvetli verdirdi. Kumlardan ve kayalardan koparttığı altmla-

n dövdürüp kanallara bıraktı.. Su akıntısı kumları iti rükledi.. Altınlar dipte kaldı.. Bunlar toplandı.
Muhafaza edildi.
Fakat pek çoktular.. İki senede tepeler iriliğinde al tın birikmişti.
Halûd, bütün arzularını söylüyor ve Kayanar ytfl yordu.
Fakat Halûd'un ihtirasının sonu gelmiyordu.
Altının nasıl elde edildiğini öğrenen Âd kavmi de ı >■ aliyete geçmişti.. Kölelerine aynı usulle altm toplattı İni işlettiler.
Artık her evde, en lüzumsuz şeye kadar her kap *m* cak altındandı. Kadınlar, erkekler onunla süsleniyorlaHİ
Kayanar'ın teklifiyle ilk önce, putların bulundur.[1] tepede altından bir tapmak yükseltildi. Sonra sıra Hft lûd'un sarayına geldi. O da altından yapıldı. Hail .Mitte yarıştı.
Yirmibeş sene dolmamıştı ki, Ahkaf (Şemr) vadinin de Bağ-ı İrem denilen Âd kavminin yurdu altındım hirlerle doldu.
Hattâ bahçeler altınla sun'îleştirildi.
Geçmiş ve geçecek insanlara Hazreti Allah ancak *i* kavmine ihsan ettiği kadarının milyonda birisini Ihıl etmemişti ve etmeyecekti.
Niçindi Âd kavmine bu derece lütuf?..
Açıktı her şey..
Hazreti Allah, insana maddenin, altın da metsizliğini anlatmak istiyordu.. İhtirasın geminin ceğini, huzursuzluğun varlıkla giderilemiyeceğim h yordu. Gurur ve ihtirası yok edecek yegâne çareni gmlık ve sapıklıktan yüz çevirmek, vahdaniyolr ı inak olduğunu öğretiyordu.
Fakat kim anlayacaktı?.

Kim ders alacaktı?.
Nitekim öyle oldu. Ad kavmi içmeden sarhoştu artık.. Zenginliklerini, altından inşa ettikleri şehir, bağ ve bahçeleri göstermek İçin, önce Hicaz'daki akrabalarını davet ettiler.. Onlara altm kadehlerle, altm testilerle, altm sofralarda şarap ■undular.. Gözleri kamaşıp, dilleri tutuldukça güldüler.. Zevklendiler.
Bununla da yetinmediler.
Komşu kabilelere, Habeşistan ve İran'a kadar haber Iftldılar.. Kervanların rahatça Ahkaf vadisinden geçeceğini, haraç alınmayacağını, yağmada bulunulmayacağını, cana kıyılmayacağım bildirdiler.
Artık, gece gündüz Ahkaf vadisinden kervanlar geçiyordu.
Işıl ışıl yanan şehirlere baktıkça gece mi, gündüz mü olduğunun farkına yaramıyorlardı.
Âd kavminin hakikaten altınla oynama heyecanı pek lürmedi. Bir -yirmibeş sene daha geçti.. Âd kavminin Necd'den Güneye göçü yüzelli senesini doldurmuştu. Tekrar aynı huzursuzluk başladı.
Halk, başka yenilikler, eğlenceler istiyordu.
Altından şehire, eşyaya, bahçelere, süse kanıksamıştı.
Yine zaman zaman, dudaklardan huzursuzluklarının ilhamları acı acı dökülüyordu.
Mağaralara doldurdukları kölelerin zincirleri bile altındandı. Fakat neye yarardı?. Kölelere bu halleri hiç tesir etmiyordu.. Onlar aynı sabrın içindeydiler.. Altından da olsa, hürriyetlerini ellerinden alan zincirler aynı zincirler değil miydi?..
Onlar da ilhamlanıyor, şarkı söylüyorlardı ama, es-klleriyle hiçbir farkı yoktu.

.lısa zamanda, Âd kavminin sürdüğü bu altın çağ, yeryüzüne yayıldı. Masallaştı. Bağ-ı İrem, rüyalara girdi.
Şüphesiz her yerde âlimler vardı.. Toprağı, kumları, kayaları altüst ettiler.. O kadar çok altın bulamadılar.. Hükümdarları kızdı.. Çoğunu canlarından ettiler..
Nihayet altın o kadar kıymetlendi ki, bir çuvalı için, kervanlar Ahkaf'a geliyor, neleri varsa boşaltıp gidiyorlardı.
Bu hal Âd kavminin büsbütün tenbelleşmesine yol açtı.
Kendilerine uyuyup eğlenmekten başka şey kalmamıştı.
Lâkin işlemeyen ne pas tutmazdı ki, insan tutma-sındı?..
Hastalıklar, sıkıntılar arttıkça arttı.
Böyle bedenlerden doğan çocuklar, cılızdılar. Sefahat artığı gibi bir şeydiler.. Çoğu büyümeden ölüyorlardı.
Bütün bunlara rağmen Âd kavmi ibret almadı.
Gurur ve ihtirasını durdurmadı. Aksine kurtuluşu bunları arttırıcı davranışlarda aradı.

V
CAN KURTARAN GİBİ
Hicretten önce 3300 (M.ö. 2678) yılıydı.
Hazreti Nûh (A.S.) m vefatından 800 sene geçmişti.
Necd topraklarından güneye göçen birinci Âd kavmi, (içyüz seneden beri Ahkâf vâdisindeydiler..
Yüzelli seneden beri başladıkları altın çağı yaşıyorlardı hâlâ.. Adlanın işiten, hayatlarının hikâyesini dinleyen, yeryüzü inamları onları uzaktan uzağa kıskanıyorlardı.
Yine bir sabahtı.
Bağ-ı İrem esasen gece bile, altın bir şehir olduğu İçin pırıl pırıldı ama, güneş doğmasiyle beraber, evlerin ui.'.iyle dağ taş altınlaşmıştı.
Şehrin kenarında bahçe içinde, büyük bir köşkte, daha geceden beri uyanılmıştı.
Çünkü, evin hanımı doğum sancılariyle kıvranıyordu Bu hanım, ev sahibi Abdullah'ın karısıydı..
Kendisi-«• Kula diye hitap edilirdi.. Fula, adı değildi.. Lâkabıydı, l'.öylene söylene asıl adı unutulmuştu.
Kocası Abdullah, Âd kavminden ve soyundandı.
Kisa yoldan, Rabeh (Ribah) - Halûd (Ulud - Cavb) -Ad - Avs (Ava) - İrem - Arem (Aram) ile Hazreti Nûh (A.S.) a soyu ulaşıyordu.

Âd kavminin ileri gelenlerindendi.
Başkan Âd'den sonra, hükümdar olan Halûd'un to runuydu.
Halûd ölmüştü.
Şimdi Âd kavminin hükümdarlığı, Şeddat ismindi bir zalime geçmişti.
Abdullah, Âd kavminin karakterine uymayan bir yi» i atılıştaydı.. Zalim, merhametsiz, bencil değildi.. Fakul tutumunu dışma vuramıyordu.. İçin için Âd-kavminin haline üzülüyordu sadece.
Şimdi de, karısı Fula doğurmak için yatağa dü:„iu günden beri çırpınıp duruyordu.
Kapı önünde ssöyleniyordu:
«Ey Hafiza, ey Sakiye, ey Razika, ey Salime!.. Bani huyu Âd kavmine benzemeyen bir oğul verin.. Adını llrtd koyacağım.. Büyüsün ve Âd kavmini fethetsin.. Onları! azgınlıklarını adı gibi, fetihle gidersin.. Tövbe ettirsin M
Abdullah, her ne hikmetse, yardım dilediği dört ptjj ta da pek inanmazdı.. Geleneğe uymak için böyle ynlv«« rıp yakanyordu.
Abdullah, Âd kavmi'nin şimdiki hükümdarı Şeddıtl'. la bu kadar yakın akraba olduğu halde, karşılaşmam .n-yüzünü görmemek için her çareye başvuruyordu. Ilalı'ıtı"-dan sonra, eğer Abdullah'ın babası Rabeh biraz direnmiş olsaydı, Kavme hükümdarlık yapacak ve şimdi *dr* İMİ hükümdarlık oğlu Abdullah'a geçecekti. Belki boyler», Âd kavminin azgınlığı, çoğalacağına, azalacaktı.
Fakat ne çare ki kader böyle yazılmıştı.
Seddat, ismini zalimliğinin ve sertliğinin fazlnlıftlIM dan almıştı.. Lâkabıydı.
Asıl adı Kıl bin Asr (el-Helecan) di.
Bu isim unutulmuştu.

Âd kavminin hükümdarı Şeddat, adı gibi, akla gelmedik zulüm ve istibdatla halkı yıldırmıştı.. Mağrurdu.. His namına hiçbir şeye sahip değildi.. Resmen Allahlığını (hâşâ) ilân etmiş, dört putu emrine râmey4emişti. <.
Ahkâf (Şemr) vadisindeki şehirlerin hepsine birden Bağ-ı İrem denmesine bile tahammül gösterememişti. Yalnız kendi sarayına bu ismi lâyık görmüştü.. Artık Bağ-ı İrem denince hükümdar Şeddadin, içinde akla durgunluk veren sefahatler yapılan sarayı kastediliyordu. Halkı bu isme alıştırmak için, en azından birkaç bin kişi can vermişti.
Hükümdar Şeddat, sarayının bulunduğu şehrin yollarını da altınla döşemişti.. Köşklerin pek süslü yapılması arzusu ve emriydi.
Yollarda, bahçelerde, meydanlarda heykeller dikilmişti.
Put değildi bunlar ama, altın birer yüz kızartıcı âbideydiler.. Çünkü açık - saçıktılar.. Kadın ve erkeği en müstehcen şekilde canlandırıyorlardı.
Şeddat, bunlarla da yetinmemiş, aynı usulü hayvanların heykelleri üzerinde tatbik ettirmişti.
Yalnız hükümdar Şeddat mı böyleydi?.
Hayır.
Onu örnek alanlar birbirleriyle yarış halindeydiler.
Hükümdar Şeddat'm en büyük zevklerinden birisi de kudretini zenginliğini göstermek, böylece övünüp böbürlenmekti.
Ahkâf vadisinden gelip geçen kervanlar ve yolcular, pehre girince, canlarına dokunulmuyor, malları yağma edilmiyordu ama, kendileriyle bol bol alay ediliyordu. Hakarete uğruyorlardı.
Yine Hicaz'da bulunan Âd soyuyla akrabalıklar de-

vam ediyordu.. Birinci Âd kavminin birçokları Hicaz, bil hassa Mekke'dekilerle yakm hısımdılar.
Gidişi beğenmeyen, önlemeye çalışan yalnız, bu gece, karısının doğumu dolayısiyle uyumayan, Halûd'un toru nu Abdullah değildi. Daha nice niceleri vardı Ahkâf vadisinde.
Zaman zaman toplanıp sonlarının nereye vara cağını konuşur dururlardı.
Hepsi anlamışlardı, zenginliğin sınırsızlığı, sefahatin çeşidi, her arzunun hemen yapılması saadet getirmiyordu insana.
Maddeleşen hayat bahtiyarlık değil, ıztıraptı.
Bunlar, bir eksiklikleri olduğunu biliyorlardı. Fakat onun ne olduğunu bulamıyorlardı.
Yeryüzünü ve kâinatı inceden inceye tetkik ederler ken, garip garip sılalanıyorlardı.
Bütün bu varlıkları yaratan bir kudretin bulunması gerektiğinde fikir birliğindeydiler.
Kâinat böylesine güzel olursa, onu yaratan kimbilir nasıldı? Bilmek istiyorlardı. Kalblerinin boşluğunu onun engin sevgisiyle, aşkıyla, doldurmak arzusundaydılar.
Lâkin yol gösteren, kılavuzluk eden yoktu.
Bazan, tapınakta donuk donuk bakan altından yapılmış dört puta dikkat ediyorlardı. Bunlar mıydı onlara hükmedecek, kaderlerini çizecek?.. Hayatlarına hükmedecek?..»
Bir türlü kabul edemiyorlardı.
Kulaktan kulağa fısıldaşılan tarih de akıllannday-dı.
Vahdaniyetten haberliydiler.
İçin için bunu benimsiyorlardı.
Fakat hiçbirisi ortaya yürüyüp, hakikati haykırmak cesaretini gösteremiyordu.
Çalışmak istiyorlardı.
s
— 108 —
Lâkin bir işe el attıkları zaman hemen ayıplanıyorlardı:
«Ne yapıyorsunuz?.. Bunca köle varken.. Âd kavminden olduğunuzu unutmayın.. Şereflerine gölge düşürmeyin.»
Tenbellik ve gurur Âd kavminde o dereceye varmıştı ki, yemeği bile kendileri yemiyorlardı.. Cariye ve köleler ağızlarına veriyorlardı lokma lokma.. Nerdeyse, imkân olsa, çiğneyeceklerdi de.
Bir insan gezemezse, yiyemezse, elbisesini kendisi giymezse, hattâ uykusuna bile sahip olmazsa, istediği kadar zengin olsundu, hakikatte asıl köle kendisiydi.. Çünkü bütün yaşama hürriyetine el atılmıştı.
Çok kere köleler, kan ter içinde, kırbaç ıslıklan altında çalışırlarken, onu seyredenlerden bazıları hayatlarını kıskanırlardı.. Hiç değilse bir altın tuğlayı duvara yerleştirmeye heveslenirlerdi. O anda da vazifelilerin başı ihtar ederdi:
«Şeddat duymasın!..»
Doğruydu.. Hükümdar **Şeddat** duymamalıydı, Âd kavminden her hangi birinin sefil işlere heves ettiğini. Derhal tapınağa gönderir, putlara, binbir işkenceden sonra, kurban ederdi.
Abdullah, doğum sancılarıyla kıvranan karısı Fula'-nm kapısı önünde gezinirken, hep bunları düşündü.. **Düşündükçe, toplumun derdi daha ağır** bastı. Doğacak **çocuğunu unuttu.**
Artık bir ilham sağnağıydı.
Kalbindeki kara kara bulutlardan neler yağmıyordu ki!..
— 109 —

Değil bu alim şehir, Güneş serilse önüme, Tek bir ışık sızmaz Göğsümdeki karanlıklara. Orada ejderhalaşan Kabusu uzaklaştır/naz.
Böylesini değil,
Başka bir aydınlık istiyorum.
Şifam ancak ondadır.
Sıcak sıcak
Sokulsun damarlarıma..
Kalbimde, vicdanımda,
Şuurumda gezinsin.
Bir annenin ılık nefeslerinden Daha ileri şefkatle Gerçeği anlatsın bana. Kaybolduğum ülkeden, Kolumu tutarak beni çıkarsın.. Selâmete alsın. Huzura kavuşmam, Kurtuluşum ancak bundadır.
Abdullah, çeşit çeşit ilhamlarını dile getirdi bir kıiç saat daha.. Güneş iyice yükselmişti.
Cariyeler, odaya girip çıkıyorlardı. Kapı her açıldık ca Abdullah'ın kalbi hopluyordu.
Cariyeler de fark etmişlerdi Abdullah'ın heyecanı m. Bunu aralarında konuşuyorlardı:
«Sahibimiz Abdullah'ın bunca evlâdı oldu, hiçbiri sinde böylesine sabırsızlanmadı.. Yiye yiye nerdeyse tırnaklarından kan fışkıracak. Acaba nedendir?..»
— 110 —

«Ben de şaşırdım.. Halbuki karısı Fula'ya pek önem vermezdi.. Sağlığım düşünsün, hayır.»
Nihayet, bir kere daha oda kapısı açıldı.
Cariyelerden birisi gülerek koştu. Müjdeledi:
«Ey Sahibim!. Gözün aydın.. Bir oğlun oldu.»
«Sağlam mıdır?..»
«Evet. Sanki henüz tüyleri silinmemiş sert bir ayva.»
«Fula ne haldedir?...»
«O da iyi.»
«Kendisine söyleyin. Biraz daha kendisine gelsin ziyaret edeceğim.»
«Oğlunun adını haber vermeyecek misin ey Sahibim?..»
«Vereceğim.. HÛD koydum adım.. Dilerim ki adı gibi, insanları fethile tövbe ettirir.. Kurtuluşlarını sağlar.»
*** * ***
Aradan bir çeyrek yüz yıl daha geçmişti.
Şeddat yine Âd kavminin hükümdarıydı.
Gerek kendisi, gerekse kavmi tutumlarını değiştireceklerine, her geçen gün, sapıklık ve azgınlık yolunda birbirleriyle yarışmışlardı.
Hûd şimdi yirmi beş yaşındaydı.
Son yıl içinde, birbiri peşinden babası Abdullah ile annesi Fula vefat etmişlerdi.
Hûd, kardeşleriyle birlikte, saraydan farksız mülkünde yaşıyordu. Garip bir huydaydı. Asla kardeşleriyle ve Âd kavminin hayatıyla bağdaşamıyordu.
Hüjîümdar Şeddad'a çok yakın akraba olduğu için, Şeddat" bazan kendisini istetir, sefahat âlemlerinde alı-kordu. O gece, Hûd için bir işkence olurdu..
_ m _

Hûd, mümkün olduğu kadar şehirden dışarıya kaçardı.
Ancak o zaman ferahlardı.
Yeri göğü inceler, onlar aracılığıyla bir şey bulmaya çalışırdı. Henüz ne aradığının .kendisi de farkında değildi.
Gençti, sıhhatliydi.. Aylaklık .onu hasta ediyordu. Çalışmak, bir şeyler yapmak istiyordu.
Fakat Şeddat'ın emri kesindi. Hiçbir işe el süremiyordu.
-Mecbur kalıyor, bir kaç gün yürüyerek denize gidiyordu.
Balık avlıyor, inci topluyordu. Madenciliğe de hevesUydi. Kölelerin esir hayatlarına pek içleniyordu. Kendisi gibi insan olan bunlara neden böyle bir hu yatın lâyık görüldüğüne bir türlü sebep bulamıyordu, Köleler, arzulanan kadar iş yapamayınca işkence edilirlerdi. Hûd, topladığı incileri, altını, tuttuğu balıkla rı gizlice onlara verir, cezalarından kurtarırdı.
Hükümdar Şeddat, Hûd'a kendisini vasi yapmı.ştı Her şeyiyle ilgileniyordu.
Onun garip bir hayat tutturduğunu gördüğü, işitti ği halde seviyor, koruyordu.
Bir gün Hûd'u yine karşısına aldı. Konuştu^ A M' sıra derdini bulup gidermeye çalıştı:
«Sen başkasın ey yeğenim.. Sebep nedir ..» «Başka mıyım?...» «Evet..»
«Sana öyle gelmiştir..»
«Yoksa annen ile babanı peşpeşe kaybetmen mi ni sarstı.»
*
«Hayır.. Geç erken, herkes için bu mukadrimiiı -

«O halde?...»
«Ben kendimde bir fevkaladelik görmüyorum.»
«Belki de birisine aşıksın..»
«Bu doğru..»
«Kimdir o?.. Hemen kavuşturayım.»
«Görmedim ki.. Ancak varlığını idrak ediyorum ve tek sevilecek olduğunu düşünüyorum.. Kalbin aşkıyla bir yangın yeridir. İstiyorum ki bana kendisini nasıl seveceğimi haber versin.. Öyle seveyim, sayayım.. Iztıra-bım dinsin.»
Hükümdar Şeddat manalı manalı güldü:
«Anladım.. Sen masallardaki gibi bir rüya gördün ve peri kızına âşık oldun.. Fakat unutma ki sarayımda, Bağ-ı İrem'de, peri kızlarım kıskandıracak güzellikte torunlarım var. Sana hepsini göstereyim.. Birisini be-**ften.»**
«Beni anlamıyorsun ey atam!..»
«Anlıyorum.. Düş peşime.»
O gün Hükümdar Şeddat sarayındaki yüzü aşkın torunlarını birer birer gösterdi.
Hûd'un gözleri belki onlara baktı ama, kalbi varlısına inandığı eri büyük aşktaydı.
Hükümdar Şeddat, Hûd'dan kesin bir karar almayınca, kendisi bir kız seçti ve onunla evlenmesini emretti.
Bu kızın hakikaten dillere destan bir güzelliği vardı
Güzelliğinden kinaye Saba diye çağrılırdı.
On gün süren düğün merasiminden sonra, Hûd Saba ile evlendi.. Fakat hayatında en küçük bir değişik-İİK olmadı.
Yıllar birbirlerini kovaladılar.
Hûd'un oğul ve kızları oldu.
Oğullarından meşhurları Peleğ ile Yoktan'dı.

Nihayet Hûd otuz yaşını doldurdu.
Bir gün yine deniz kenarındaydı.. İnci topluyor, bl hk avlıyor, mağaralara girip çıkarak maden arıyordu
Hiç başına gelmeyen bir hal oldu.
Mağaraların en irisine ansızın güneş girmişçe:.m. aydınlık başladı. O kadar ki Hûd'un bakışlan körlendi
Kanat seslerine benzeyen hışırtılar da oluyordu
Hûd sebep ararken, bir ses duydu:
"Fy Hûd!.. Peygamberliğini müjdelerim.. Güzel ,\ı lah'ım seni, Âd kavmini hidayete çağırmakla görevim dirdi.»
Hazreti Hûd (A.S.) bu sözleri bir kaç kere daha dil ledi. Dizlerinin bağı çözüldü.. Düşüp bayıldı.
Tekrar kendisine geldiği zaman, aynı sesi işitti \i ne:
«Ey Hûd!. Ben Cebrailim!.. Allah'ımın emrini ı< ı> liğ ediyorum.. Sapık Kavmine ilk peygamber gönderi len insan sensin. Derhal vazifene başla.
«Şeriatim ne olacaktır?..»
«Sık sık geleceğim.. Öğreteceğim.. Ne mutlu ■ ki içlerinde hiç mümin olmayan bir kavme gönden N ıı III peygambersin. Halkı hidayete çağırırken, Hazreti Alindi onlara şahit tut. Allah'ın varlığını ve birliğini, kalnnll I ne varsa haykırıyor.. Halk senden mucize istiyecrMli Kabul etme. Bunu Allarımdan dileme. Kainatı j-.'" '■ " rek, onlara Allah'ın varlığını kabul ettir.»
Hazreti Hûd (A.S.), mağaradan çıktı.
Hâlâ peygamber olduğuna, vazifelendirildi?', in< mıyordu. Fakat Cebrail (A.S.), diğer günlerde di gelip konuşunca, artık hiçbir şüphesi kalmadı.
* Âd fkavmine) de kardeşleri Hûd'u (gömlrı
(A,ki lı'ı I
~ 114 —
i
Âd (kavmi de kendilerine) gönderilen (peygamber) leri tekzip etti.
(Şuarâ': 123)
Âd'in biraderini —ki ondan evvel de, ondan sonra da birçok peygamber gelip geçmişti— hatırla.
(Ahkâf: 21)
Onlardan evvel Nûh kavmi, Ress yârânı, Se-mûd (kavmi) de tekzib ettiler. Âd, Firavn ile Lût'un ihvanı, Eyke yârânı ve Tübba' kavmi dahi (tekzib ettiler. Evet, bunların) her biri (gönderilen) peygamberleri tekzib ettiler de benim tehdidim (onlara) hak oldu.
(Kaf: 12 -14)
Hazreti Hûd (A.S.) günlerce düşündü.
İşe nereden başlayacaktı?..
Birdenbire açığa çıkmalı mıydı?..
Yoksa güvendiklerini gizlice imana çağırıp, kuvvetlenince mi Şeddat ile mücadele etmeliydi?..
İkinci yolu geçti.
Çünkü Âd kavmi'nin inkarcılığı ve inatçı bir zorlunun peşinden gittiği bilinen bir gerçekti.
Âd'e biraderleri Hûd'u gönderdik.
(Hûd: 50)
İşte Âd (kavmi)!. Onlar Rablerinin âyetlerini bilerek inkâr ettiler. Peygamberlerine âsi oldular.. İnatçı her zorbanın emri ardınca gittiler.
(HÛd: 59)
— 115 —

İlerde de, onlar hidayete çağrılınca aynı yolu tu tacaklardı.. Bu bir meçhul değildi,
Hazreti Hûd (A.S.), bütün bunları düşünerek, toplu bir çağırıştan vaz geçti.. Damla damla göl olurdu. Sabırla her kalpte nur tutuşturmalıydı.. Bu nurlar günü gelince birleşirler ve güneşler parlaklığında sabahla rı aydınlatırlardı.
Hazreti Hûd (A.S.) ilk önce ailesi Saba'yi ve oğulla rını vahdaniyete götürmeyi düşündü. Çabuk vaz geçti.
Bunlar, kendi aile efradı oldukları halde, hükümdar Şeddat'm sarayında büyümüşlerdi ve dünya malıyla iyi ce şımartılmalardı. Belki de koca, baba dinlemezler, da ha işin başlangıcmdayken, Hûd'u Hükümdar Şeddad'a haber ederlerdi.
Âd kavmi içinde, Hazreti Hûd (A.S.) m hoşlandır.ı bazı kimseler vardı. Bunlar da Hazreti Hûd (A.S.) gibi, şehirden kaçar, tenhalarda içlerini dinleye dinliyi-akşamı ederlerdi.
Hûd (A.S.) bunları birer birer yakalamayı aklmn koydu.
Ertesi sabah erkenden çıkıp şehir dışında bekin ıı İlk görünen Masara adlı birisiydi.
Hazreti Hûd (A.S.), belli etmeden Masara'nın j» ı ne takıldı. Masara, bir saat kadar yürüdü.. Tepeleri afi I vadileri kıvrandı. Nihayet insan ayağı ve eli değmoml| bir yerde durdu.
Kayaya sırt verip: «Hele şükür!..» Var olduğun! inandığım Allah'ımla başbaşa kaldım.. Burada azgın *W* sapıkların havası yok.. Her şey, kendi diliyle Allah'a kul luk ediyor.»
Hazreti Hûd (A.S.), Masara'nın sözlerini IşJtMoi gözyaşlarını i-utamadı.
— 116 —
Nerdeyse ileriye çıkıp boynuna sarılacaktı. Fakat fırsat kalmadı. Masara yüksek sesle ilhamlarını çevresine döktü:
İnsan maymun karakterindedir.
Değişir durur.
İstediği,
Ele geçirmeyi dilediği yoktur.
Lâkin çabuk bıkar.
Ben de insanım. Dünya malında gözüm yok. Tokum ay'a, güneşe Karın bir avuç kumla bile Sancısını dindirir.
Göğsümde bir çırpınan var.. Başımda damarlar zokluyor. A sil onları susturmak güç. Yıllardır istediklerini, Sevdiklerini aradım. Buldum da.
Fakat nimetlenemiyorum, Faydalanamıyorum bereketinden. Öyle yüce, öyle büyük ki, Görmek değil, Hayale sığdırmak imkan dışı.
İşte O'na kulum ben. Dileğince yaşamak, çalışmak, Yorulmak istiyorum.. Sevgim kaya içinde Sıkışıp kalan sudur.. Fışkıracak çatlak arıyor.
— 117 —

Nerde o çatlak?.. - Yahut delik?.. Kim rekip alacak Kayaya geçirilen tıkan?.. Bekliyorum onu, Bir can kurtaran gibi.

Hazreti Hûd (A.S.) fazla bekleyemedi.. Koştu Ma sara'mn yanma.. Haber verdi:

«Ey Kardeşim!.. Artık rahatla.. Can kurtaranına kavuştun.»

«cKimdir o?..»

Hazreti Hûd (A.S.) kızararak cevap verdi:

«Ben..»

«Sen mi?...»

«Evet..»

«Hayır inanamam.»

«Niçin?...»

«Çünkü sen o zalim Şeddad'ın en yakın akrabalar n dan, biraderlerinden birisin.»

«İnan bana ey Masara!.. öyleyim ama, Hazreti lan, can kurtarmak, hidayete erdirmek için beni seçlı

«Yani peygamberliğini mi ilân ediyorsun?...»

«Evet.. Hem de ilk defa sana.»

«Hazreti Âdem (A.S.), Hazreti Şît (A.S.), Hazır İdris (A.S.), Hazreti Nûh (A.S.) gibi.»

«Tamam. .Bunlar atalarımızdan bize kadar g«M ismi bilinen peygamberlerdir.. Kimbilir bilmedikıYı u daha ne kadar çoktur?»

Masara başını önüne eğmiş düşünüyordu

Tekrar doğruldu. İsrarla Hazreti Hûd (A.S.) m terinin derinliklerine baktı. Kararım söyledi:

«Ey Hûd, pek yalan söylemiyor gibisin.»

— 118 —

«Memnun oldum..»

«Niçin hâlâ aldığın vazifeyi tebliğ etmiyorsun?.."

«Henüz bir hafta oldu.»

«İnsanların dakikaya tahammülleri .yok.»

«Biliyorum.. Ne çare ki tedbirli hareket etmek zorundayım.. Şeddat ve onun peşinden körü körüne giden yığınlar, karşımda dağ gibidirler.»

«Onları yenemeyecek olduktan sonra Hazreti Allah sana bu vazifeyi vermezdi.»

«Her peygamber vazifesinde başarıya ulaşmaz ey Masara. En yakm misali Nûh (A.S.) dır..»

«Haklısın.. Nasıl bir yol tutturacaksın?..» «Gizli çalışacağım.. Seni nasıl buldumsa, diğer, Allah'ını arayanlan da bulacağım.. Kuvvetlenince açığa
çıkacağız.»

«Ben de davete mezun muyum?..» «Elbette.. Güvendiklerine baş vur.. Açıl.» Masara rahat bir nefes aldı. Yine ilhamlanmıştı:

Bu sabah başka türlü başladt. İçimi ışıkları yıkıyor. Temizleniyorum karanlığımdan. öz sahibi bulup, Ona kulluk ederek Yaşamak pek tatlı.. Doyulmuyor heyacanma.

Hep düşünür, Hayal kurardım.. Şu altın çağ ne zaman Yıkılıp gidecek diye?.. Demek yakınmış..

119 —

Tapınaktaki putlar,
Yollan, evleri, bahçeleri
Kirleten heykeller günlerini doldurdular..
Oh, göğsümde çırpınan kuş,
Başımı kemiren tırtıl
Ansızın dondu..
Alnım sızlanıyor,
Şakaklarım zonklamıyor,
Kalbim gerilmiyor..
Kaçırıldığım evimin
Tokmağına elim uzanmış
Çaldığım anda açılacak..
Yaratanımla, Allahımla kucaklaşacağım:

O gün öğleye kadar Hazreti Hûd (A.S.) ile Masara kırlarda başbaşa gezindiler.. Hazreti Hûd (A.S.), Ceb râil'den tebellüğ ettiği şeriatı Masara'ya öğretti.. Birlik te ibadetlerini yaptılar. Bazı kararlar da aldılar.

Masara, Hazreti Hûd (A.S.) in dikkatini köleler üzerine çekmişti.. Bunlar oldukça büyük kuvvetlerdi İlk nura kavuşturulup kazanılmaları pek faydalı olanı it ti.

Hazreti Hûd (A.S.) da bunu düşünmüştü ama, onlara nasıl sokulacağını düşünmüştü.

Masara anlattı:

«Muhafızların içinde müminler var.»

«Öyle mi?...»

«Evet.. Kaç tanesiyle konuşup dertleştim.. Bir yüce, tek varlığın kudretine inanıyorlar.. Putlardan, hele km dişinde ululuk vehm eden Şeddad'tan nçfret ediyorlni I

«Bu iyi bir haber.»

«Ey Hûd!.. Sen Şeddat'm pek yakınısın.. Seni seviyor. Bir derdin olduğunu biliyor.. Kurtarmaya da çalışıyor.. Kendisinden kölelerin baş muhafızlık görevini iste.»

«Bu olur..»

«Diğer taraftan da, Âd kavmi içinde, ümitlendikle-
rimize açılırız..»

«Öyle yapalım..»

*** * ***

. Aradan on yıl daha geçmişti.

Hazreti Hûd (A.S.) şimdi elli yaşındaydı.

Masara'mn dediğini yapmış, kölelerin baş muhafızı olmuştu.. Onları her fırsatta işlemişti.. Köleler içinden en az bine yakın mümin vardı.. Âd kaviminden de yüz kadar.

. Hazreti Hûd (A.S.), anlamıştı.

İnsan sözde görünüşte kuvvetliydi ama, iradesi en zayıf olandı.. Dünya malı karşısında kendisinden geçiyordu.

Bu bakımdan onu Allah'a çevirmek, Vahdaniyeti kabul ettirmek, sapıklık ve azgınlıktan kurtarmak pek zordu.

İğneyle kuyu kazılsa daha çabuk sonuç alınırdı.

Fakat sabrediyordu.. Ulaştığı sonuç onu tatmin ediyordu.

Âd kavminden bilhassa ileri gelenler, Hazreti Hûd (A.S.) in tutumunu izliyorlardı. Hele Başmuhafızlığı kaçıranlar.

Nihayet dayanamadılar.. Gün gün, hükümdar Şed-dad'ın huzuruna çıkıp Hazreti Hûd (A.S.) ı şikâyet ettiler.. Bu arada yalan söylüyor, bire bin katıyorlardı:

â

«Ey Hükümdarımız!.. Hûd büsbütün şımardı.»
«Ne gibi?..»
«Adeta yabanlaştı.. Yakında başımıza bir felâket gelirse sebep odur.. Çünkü putları pek horluyor.. Semtlerine uğramıyor.. Bir köle kurban ettiği ne görüldü ne duyuldu.»
«Hûd iyidir.. Kendi âlemindedir..»
«İnanmazsan ailesine ve oğullarına sor.. Evde de bir takım acayip işler yapıyormuş..»
«Nedir onlar?...»
«Bilmiyoruz..»
«Ey Başkanımız!.. Hûd, kölelerin baş muhafızlığına başlayalı beri köleler çalışmaz oldular.»
«Daha da neler!...»
«Çünkü Hûd dayağı, kırbacı, işkenceyi yasakladı.» Şeddat'm gözleri faltaşı gibi açıldı: «Bu olamaz..» «Tahkik ettirebilirsin..»
Zalim hükümdar Şeddat, şikayetlerin sonunu beklemedi.
Bir gün erkenden angarya işlerinde çalışan köle 1 o rin yattıkları mağaraları bastı.
Hazreti Hûd (A.S.) da oradaydı.
Ağza yakın bir yere uzanmış yatıyordu.
Ne yatağı, ne yorganı, ne de yastığı vardı.
Hükümdar Şeddat ateş püskürdü.
Âd kavminden birisi, hem de en yakını, nasıl olla da altın köşkleri bırakır, bu sefil hayatı yaşardı?..
Hazreti Hûd (A.S.) ı tekmeleyerek uyandırdı.
Bağırdı:
«Ey Hûd!.. Bu ne haldir?...»
«Vazifemin başındayım..»
«Seni böyle yatasm diye baş muhafız yapmadım.. Maksadım oyalanman, böylece dünya nimetlerinden kâm almandı.»
«Fazlasıyla alıyorum..»
«Yalan..»
Hükümdar Şeddat bütün köleleri dışarıya çıkarttı.
Kamçı arattı.. Yoktu. Sebep sordu.. Hazreti Hûd (A.S.) anlattı: «Köleler her emrimi yapıyorlar.. Kamçıya lüzum yok.. İşkence ve dayak insanı adam etmez.. Aksine kinleştirir, hayvanlaştırır.»
«Bana akıl mı öğreteceksin?.. Atalarımızdan ne gördükse yapmaya mecburuz.. O halde zincirlerini de çöz.»
«Bunu teklif edecektim..»
«Kaçsınlar diye mi?...»
«Hayır.. İnsan olsunlar ve bize daha ısınsınlar diye.» ı Hazreti Hûd (A.S.) in cevaplan Hükümdar Şed-
dad'ı çileden çıkarıyordu.
Fakat belli etmedi.
Kamçı buldurdu.. Bir kölenin de sözde suçunu yakaladı.
Hazreti Hûd (A.S.) a emir verdi:
«Buna yüz kırbaç vur.»
Hazreti Hûd (A.S.) yanaşmadı:
«Ben onu sözle yola getiririm.»
«Vuracaksın..»
«Hayır..»
«O halde öleceksin..»
«Hazırım..»

Köle bu arada Hazreti Hûd (A.S.) a yalvarırcasına
baktı. Sanki şöyle dedi:

(cEy Peygamberim!.. Sen ölürsen müminlerin hali nice olur!. Vur bana.. Mübarek ellerinden dayak değil yiyeceğim.. Canım acımaz.. Aksine haz duyarım.»
Hazreti Hûd (A.S.) kamçıyı aldı. Köleye vurdu.
Hükümdar Şeddat hep bağırıyordu:
«Daha hızlı, daha hızlı..»
Hazreti Hûd (A.S.) öyle yaptı.. Var gücüyle kırbacı salladığı halde, köle gık demiyordu.. Sırtında yara açılmıyordu.
Nihayet hükümdar Şeddat «yeter!» dedi.
Fakat dudaklarını ısırırken mırıldanıyordu:
«Bunda bir iş var.»
Hükümdar Şeddat, mağaralardan ayrılırken, Hazre ti Hûd (A.S.) ı da beraberinde götürdü.
İstikametleri tapmaktı.
Altından yapılmış yollardan tapmağa vardılar.
Kâhin Şamtur'un icadı olan dört putun önünde dur d ular.
Hükümdar Şeddat secdeye kapanmamıştı.
Hazreti Hûd (A.S.) da öyle yaptı.
Şeddat parladı:
«Niçin secdeye kapanmıyorsun?..»
«Seni taklit ettim.»
«Ama ben Allah'ım.. Bunları bile yarattım.»
«O. halde hürmetim yalnız sanadır.. Atamsın, elini öperim.»
«O kadar mı?...»
«Yetmez mi?...»
«Hayır.. Sen ilahlığıma inanmıyorsun..»
«Elbette.. Şu kâinatı yaratan birisi var ama, o «m değilsin..»
«Kimdir?...»
«Yücelerin yücesi, eşsiz bir Allahtır.»
— 124 —
Hükümdar Şeddat, Hazreti Hûd (A.S.) ı nerdeyse öldürmeleri için emir verecekti.
Cesaret edemedi.
Çünkü o çağlarda kan davaları çok önemliydi.
Hazreti Hûd (A.S.) ı öldürttüğü anda, yakın akrabaları kendisine düşman kesilirler, cephe alırlardı.. Hükümdarlığından bile olurdu.
Vaz geçti.. Hattâ bu ihtimal karşısında taviz verdi:
«Ey Hûd!... Dilediğini yap... İşte putlar karşında. Ben değil, onlar seni cezalandıracaklardır.. Artık sana
karışmıyorum.»
Hazreti Hûd (A.S.), bu hoş görürlüğün sebebini çabuk kavramıştı.. Dilediği gibi, halkı Vahdaniyete çağıracağına memnun oldu.
125 —
«

VI

İNATLA MURAT YARIŞI

Hazreti Hûd (A.S.), elli yıldan beri uyku bile uyumuyor, Ahkaf yurdunu karış karış dolaşarak halkı hidayete çağırıyordu.

Şimdi yüz yaşındaydı.

Azgın ve sapık Âd kavmi, kan davasma sebep olmamaları için ona dokunmuyor, canıyla oynamıyorlardı ama, kovuyor, taşlıyor, alay ediyorlardı.

Bir az olsun inatlarından vaz geçmiyorlardı.

Halbuki Hazreti Hûd (A.S.) onlara ana muradı, I büyük yeşilliği, solmaz âlemi, hedef göstermişti.

Sapıkların inadıyla, Hazreti Hûd'un muradı sanki yarış halindeydiler..

Henüz kazanan yoktu.

Aksine Âd kavmi, inatları, yüzünden, büsbütün sapıtmış ve azmışlardı.

Köleler ve bazı Âd kavmi müminleri dahil, müminlerin toplamı ancak üç bin kadardı.

Halbuki sapıklar yüzbinlerceydiler.

Buna rağmen Hazreti Hûd (A.S.) yırtınıp duruyor du. Ümitsizliğe kapıldıkça, Cebrail (A.S.) geliyor, onu sabır tavsiye ediyordu.

Hazreti Hûd (A.S.) tekrar kuvvetini buluyor, vazl fesine eskisinden büyük bir gayret ve şevkle sarılıyordu.

Hükümdar Şeddad, Hazreti Hûd (A.S.) dan kurtulmak için çare araştırıyordu. Aklınca bulmuştu da.

Mekke'de Amalikalar oturuyorlardı. Âd kavmi bunlarla kız alıp vermeden dolayı akrabaydılar..

Başkanları Bekir oğlu Muaviye bilhassa yakın hısımdı.

Şeddat, Hazreti Hûd (A.S.) ı mekke'ye seyahate göndermeyi tasarladı.. Fakat bu konuyu kaç defa Hazreti Hûd (A.S.) a açtıysa ret edildi.

Hazreti Hûd (A.S.) elbette ret edecekti. O, Hazreti Allah tarafından Âd kavmini kurtarmaya memur kılman bir peygamberdi.. Nasıl ayrılabilirdi

Ahkaf vadisinden?..

Hazreti Hûd (A.S.) m Âd kavmine söyledikleri açıktı.

Anlaşılmayacak tarafı yoktu.

Peygamber olduğunu haber veriyor ve Vahdaniyeti anlatıyor, Allah'a kulluk etmelerini istiyor, aksi halde başlarına gelecek azapla kokrutuluyordu.

Âd (kavmine) de biraderleri Hûd'u (gönderdik). O, (kavmine şöyle) dedi: «Ey kavmim, Allah'a kulluk edin. Sizin ondan başka hiçbir Tanrınız yoktur. (Hâlâ Allahdan) korkmaya-

- cak mısınız?..

(A'râf: 65)

Yalan söylediklerini yüzlerine vuruyordu. Yaptığı iş karşılığında hiçbir şey beklemediğini söylüyordu. Mükafatını ancak Allah'ın vereceğini haber

veriyordu.

Eğer tövbe etmezlerse, ilerde bu bolluğun kıtlığa döneceğini anlatıyordu.. Devamlı rahmete güvenmemelerini ihtar ediyordu.

Ad'a da biraderleri Hûd'u (gönderdik). «Ey kavmim, dedi, Allaha kulluk edin. Sizin ondan başka hiçbir tanrınız yok. Siz (Allaha karşı) yalan düzenlerden başka (kimseler) değilsiniz. «Ey kavmim, ben buna (bu tebliğime) mukabil sizden hiç bir ücret istemiyorum. Benim mükafatım, beni yaradandan başkasına ait değildir. Hâlâ akıllanmayacak mısınız? «Ey kavmim, Rabbinizden mağrifet isteyin. Sonra yine ona tevbe (ve rücû) edin ki üstünüze gökten bol bol (feyzini) göndersin, kuvvetinize daha fazla kuvvet katsm. Günahkârlar olarak yüz çevirmeyin.
(Hûd: 50 - 52)
Yaptıkları her şeyi yüzlerine vuruyor ve bunlann ebedî olmadıklarını ihtar ediyordu.
Hani biraderleri Hûd onlara: «(Allahdan) korkmaz mısınız?» demişti. «Şüphesiz, ben size gönderilmiş emin bir peygamberim.»
«Artık Allahtan korkun ve bana itaat edin.» «Sizden buna karşı hiçbir ücret istemiyorum. Benim mükâfatım âlemlerin Rabbinden başkasına ait değildir.»
«Siz, her yüksek yerde bir alâmet bina edip eğlenir misiniz?..»
«Ebedî kalacağınızı umarak yer altında su mahzenleri edinir misiniz?..»
«Tutup yakaladığınız vakit zorbalar gibi yakalar mısınız?..»
— 128 —
«Artık Allahtan korkun ve bana itaat edin.» «Size bilip durduğunuz şeylerle (nimetlerle) yardım eden»,
«Size davarlar, oğullar, bağlar, ırmaklar ihsan eden (Allahdan) korkun.» «Ben cidden üstünüze gelecek büyük bir günün azabından korkuyorum.»
(Şuarâ': 124-135)
Âd'ın biraderini —ki ondan evvel de, ondan sonra da birçok peygamberler gelip geçmişti— hatırla. Hani o Ahkafdaki kavmini «Allahtan başkasına kulluk etmeyin. Hakikat ben üzerinize (gelecek) büyük bir günün azabından korkuyorum», diye tehdit etmişti.
(Ahkâf: 21)
Fakat halk, Hazreti Hûd (A.S.) dan mucize bekli-orlardı.. Elle tutulur, gözle görülür deliller istiyorlar-ı.
Hazreti Hûd (A.S.) her seferinde bunu ret edlyor-
(Hûd) dedi: «(Bunun) Um (i) ancak Allahı nezdindendir. Ben size gönderildiğim şeyi tebliğ ediyorum. Fakat ben sizi bilmezler güruhu
olarak görmekteyim.»
(Ahkâf: 23)
Fakat hep inkâr sayıyorlardı.
tşte Âd (kavmi)! Onlar Rablannm âyetlerini bilerek inkar ettiler.. Peygamberlerine asi ol-

*

dular. İnatçı her zorbanın emri ardında ,•."
tiler.
Onlar bu dünyada da, kıyamet gününde di- ||
net (cezasına) tabi tutuldular. Haberiniz 0U1M
ki Âd ('kavmi) Rablerine küfrettiler. Gö/mıu
zü açın ki Hûd kavmi olan Âd'a (rahım-ı i
ilâhiyeden ebedî) uzaklık (verildi).
(Hûd: 59 (.(»» Tekzipte direniyorlardı.
Ondan evvel Nûh kavmi, Âd ve kazıklar sıihl bi Fir'avn, Semûd, Lût kavimfler)! ile Eyhfl yârânı da (peygamberlerini) tekzib etmiş (ler) di. İşte o partiler(in âkibeti)!.
(Sâd: 12, i:i)
Mümin olan (o zat) dedi ki: «Ey kavmim, İm kikat ben o sürü sürü fırkaların gününe mhnl ("vermeniz) den, Nûh kavminin, Âd'm Semûd* un ve daha sonrakilerin hali gibi(bir macera ya sapıp felâkete uğramanızdan) korkuyorum (Yoksa) Allah kullarına bir zulüm dileyecek değildir.»
(Mü'min: 30, :tl)
Âd (kavmine) gelince: Onlar yeryüzünde hal sız yere. büyüklük tasladılar ve «KuwH.«.«-bizden daha güçlü kimmiş? dediler. Onlar kı-n dilerini yaratıp durmakta olan Allahı —ki O, bunlardan pek çok kuvvetlidir— hiç düşünme diler mi? Onlar bizim mucizelerimizi bilcn-k inkâr ediyorlardı.
(Fussılet: L||

Bütün bunlara rağmen Hazreti Hûd (A.S.) bıkmıyor, usanmıyordu.. Kavmine çarpacak azaptan üzgündü.. Onların günahkâr olarak göçmeleri kalbini sızlatıyordu.
Elinden geldiği kadar, Allah'ın emredeceği azabı geciktirmeye çalışıyordu.
Fakat Âd kavmi sık sık sözünü kesiyor ve mucize göstermesinde israr ediyorlardı.
Dediler ki: «Sen bize, bizi tanrılarımız (a tapmak) dan döndürmen için mi geldin?.. Öyleyse bizi tehdit etmekte olduğun şeyi, eğer (iddianda) doğru söyleyenlerdenseıij getir bize.»
(Ahkâf: 22)
Hazreti Hûd (A.S.) yine ilmin Hazreti Allah'da olduğunu söyleyerek mucize istememelerini, ne görüyorlarsa, Allah'ı avaz avaz ilân ettiğini, gördüklerinin tabiî mucizeler, olduğunu sğylüyordu.
Bilhassa Nûh kavmi gibi, mucize istemekte israr edenlerin akibetini hatırlatıyordu.. Hazreti Allah, nihayet sapıklara mucizesini diledikleri şekil ve biçimde gösteriyordu ama, onları da helak ediyordu.
Fakat kim dinlerdi!..
Hazreti Hûd (A.S.) m öğütleri, tevbeye çağırışları, bir kulaklarından giriyor, diğerlerinden Sikiyordu: Neticede konuşmalar karşılıklı tartışmalar halini alıyordu.
Âd kavmi fikrinde ısrar ediyordu.
Mucize istemekten başka, putlarının onu çarptığından yani delirdiğinden söz açıyorlardı.
Hazreti Hûd (A.S.) da Allahı şahit gösteriyor, onlar gibi ona ortak tutmadığını ilân ediyordu.. Kendisi

♦

için hazırladıkları akibetten, tuzaktan korkmadığını di ilâve ediyordu. Sonunda yegâne dayanağının Hazrctl Allah olduğunu, O'nun bütün varlıkları yarattığını bil diriyordu.
Halkı tehdit de ediyordu.
Nûh kavminde olduğu gibi, Hazreti Allah, dilerse kendilerini helak edecekti.. Yerlerine yeni bir kavm yaratacaktı.
Dediler ki: «Ey Hûd, sen bize açık bir mucize getirmedin. Biz de senin sözünle tanrılarımızı bırakıcı değiliz. Sana inamcılar da değiliz.» Biz: «Tanrılarımızdan kimi seni fena çarpmış» (demekten) başka (bir şey) söylemeyiz. (Hûd) dedi: «Allahı hakiki şahit gösteririm ve siz do şahit olun ki ben sizin Allahı bırakıp da O'na ortak tutmakta devam ettiğiniz şeylerden kal, iyyen uzağım. Artık bana top yekûn istediğiniz tuzağı kurun, sonra bana mühlet de vermeyin.» «Şüphesiz ben, kendimin de, sizin de Rabbiniz olan Allaha güvenip dayandım. Yürür hiç bir mahlûk hariç olmamak üzere hepsinin alnından tutan O'dur. Benim Rabbim hakikaten doğru bir yol üzerindedir.
«Eğer şimdi yüz çevirirseniz (ne diyeyim). Ben -size ne ile gönderilmişsem işte size onu tebliğ ettim. Rabbim sizin yerinize diğer bir kavmi getirir de ona hiç bir zarar yapamazsınız. Şüphesiz ki benim Rabbim her şeyin üstünde bir nigehbandır.
(Hûd: 53-57)
•<- 132
Lâkin, hep aksi azgın, sapık cevaplar veriyorlardı:
Dediler: «Va'z etsen de, yahut va'z edicilerden olmasan da bize göre birdir.»
«Bu, evvelkilerin âdetinden başka (bir şey) değildir.
(Şuarâ': 136-138)
Yıllar geçiyordu.
Âd kavminde en küçük bir uyanış yoktu.
Daima Hazreti Hûd (A.S.) ı kınıyorlar, yalancılıkla suçluyorlardı.. Beyni olmadığını iddia ediyorlardı.
Hazreti Hûd (A.S.) kendisini savunuyor, bu arada yine halkı hidayete çağırıyordu.. Gelecek azap üzerinde duruyordu.
Kavminin ileri gelenlerinden kâfir bir cemaat de: «Biz seni muhakkak bir beyinsizlik içinde görüyor, seni muhakkak yalancılardan sanıyoruz.» dedi.
(Bunun üzerlerine Hûd): «Ey kavmim, dedi, bende hiçbir beyinsizlik yoktur. Fakat ben âlemlerin Rabbinden (gönderilmiş) bir peygamberim.»
«Size Rabbimin vahyettiklerini tebliğ ediyorum. Ben sizin emin bir hayırhahınızım.»
«Size o korkunç akibeti haber vermek için içinizden bir adam (vasıtasıyla) Rabbinizden size bir ihtar gelmesi tuhafınıza mı gitti?. Duşunun ki O, sizi Nûh kavminden sonra hükümdarlar yaptı, size yaratılışta onlardan ziyade boy

bos (ve kuvvet) verdi. O halde Allahın nimetlerini unutmayıp hatırlayın ki kurtuluşa erdirile-siniz.»
Dediler: «Sen bize yalnız Allaha kulluk etmemiz, atalarımızın tapmakta olduklarını bırakmamız için mi geldin?.. O halde doğruculardan isen bizi tehdit etmekte olduğun şeyi (azâ-, bı) getir bize!.»
(Hûd) dedi: «Rabbinizden üzerinize bir azap, bir gazab hak oldu muhakkak. Kendinizin ve atalarınızın takdığınız (düzme) bir takım adlar (tanrılar) hakkında, Allah onlara hiçbir hüccet indirmemişker, benimle mücadele mi ediyorsunuz?.. Artık beklejjüı. Şüphesiz ben de sizinle beraber ('onu) bekleyenlerdenim.»
(A'râf: 66-71)
* * *
Yalnız Hazreti Hûd (A.S.) değildi azgınları tevbeye çağıran, Allah'a teslim olmalarına çalışan. Âd kavmi içinden ve kölelerden hidayete erenler de gizliden gizliye, müminlerin miktarını çoğaltmaya gayret ediyorlardı.
Ertesi yaza çıkılırken Âd kavmi arasına bir haber yayıldı:
«Mekke dolaylarında yaşayan, akrabalarımız A'mâ-likalann başkanı Bekir oğlu Muaviye, yakından bizi zl yarete geliyormuş.»
Bekir oğlu Muaviye, ilk defa bû seyahati yapıyordu A'mâlikalılarla arasında olan akrabalıklar dolayısıy la, diğer yakınları Âd kavminin yaşadığı, altın çağı sın düğü Ahkâf vadisine pek çok kereler gelip gitmişlerdi

tuna, Başkan Muaviye fırsat bulamamıştı. Onu, Şeddat ınk sık davet eder dururdu.
Elbette maksadı ağırlamak, akrabalık görevlerini ifu etmek değildi.. Yaşadığı hayatı gösterip övünmekti.. Böbürlenmek, gururlanmaktı.
Bekir oğlu Muaviye'nin gelme haberi gerçekleşince, hazırlıklara girişildi. Her taraf altından ve pırıl pırıldı uma, yine de ay'ı dolduran temizlikler yapıldı.
Geceleyin mehtapta ışıldasın diye, Ahkâf vadisinden geçen ırmağın tabanına bol bol altın döküldü.. Bahçelerde ağaçların yapraklan üzerine toz yerine altın serpildi.
Sınırlarda boy gösteren kulelere yeniden altından »ivalar çekildi.. Artık nerdeyse ufuktan, Âd kavminin yurdu tanınır hale geldi. Kadınlar süslendiler, erkekler •üslendiler, binilecek develer, arabalar, tahtıravanlar •üslendiler.
Şeddad'ın adamlan, Muaviye kaç gün kalacaksa, o kadar gün için birbirinden ayrı eğlenceler tertiplediler.. Bunların provalan yapıldı.
Hazreti Hûd (A.S.) bütün hazırlıkları dikkatle izliyor, insanların böylesine madde hırsına, gösteriş arzu-■una, üzülüyordu.
Nihayet bir sabah, beklenen misafirler ufukta göründüler.
Başta Şeddat olmak üzere, herkes yeni diktikleri,
iltın elbiselerini giymişlerdi.
Süslenmiş develer üzerindeydiler.
Yolcular yaklaştılar.. Yaklaştüar.
Artık gözle kim oldukları seçilebiliyordu.
öndeki devede Bekir oğu Muaviye vardı.
Diğer yedi devedeyse kadınlar, oğullar, kızlar ve bakıcılar bulunuyordu.

Bekleşenlerin sevinçleri ansızın dudaklarında kurudu.
Çünkü gelenlerin üstü başı pek hırpaniydi. Elbiseleri yamalıydı. Âd kavminin kölelerinden pek farklı halleri yoktu.
Onlan ağırlamak, akraba diye bağırlarına basmak, gururlarına dokundu.
Ne yapacaklarını bilemiyorlardı.
Gelip geçen yolculara ettikleri gibi, kendilerinden geçtiler, kahkahalar savurdular.. Gülüşüp bol bol alaya aldılar.
Hükümdar Şeddad durumu kurtarmak için, başka çıkar yol bulamadı.. Orada bir kaç kişi bıraktı: «Ben saraya dönüyorum, misafirlerimi ara sokaklardan getirin..» dedi.
Maksadı, Bekir oğlu Muaviye ile diğerlerini halka göstermeden saraya sokmak, giydirip öyle meydana salmaktı.
O zamanın geleneğine göre, misafirlerin şehir dışından karşılanmaması bir hakaretti.
Fakat,Şeddad gibi bir zalim, mağrur sapık, başka türlüsünü düşünemezdi.
Yolcular geldiler.
Bekleşen dört kişiye baktılar.
Bekir oğlu Muaviye'nin kaşları çatıldı.
Öğrenmek istedi:
«Hükümdarınız Şeddad nerdedir?..»
«Sarayda bekliyor.»
«Niçin, gelmedi?...»
«Oğullarından birisi ansızın hastalandı.. Yerdeki izlere bakın.. Beklemişti ama, ne çare ki mecbur kaldı don meye.»
Başkan Bekir oğlu Muaviye, hüsnüniyet sahibly-— 136 —
di.. Kandı bu mazeretlere,. «Peki..» dedi. «Dilerim ki oğlu çabuk iyileşir.»
Hazreti Hûd (A.S.) bir kenarda duruyordu sabahtan beri.
Başkan Bekir oğlu Muaviye tekrar devesine binmeye hazırlanırken, koştu.. Eteğine yapıştı.. Sarılıp üstünü başmı kokladı.. Tozları yüzüne gözüne sürdü.
Bunu yaparken konuştu:
«Oh!.. Teninde, elbisende, Kabe kokusu var.. Hava'n Kabe'nin mübarek temizligiyle, aydınlığıyla, dolu. Hiç bir şeyini, zerresini bile şu Bağ-ı İrem denilen altın şehirle değişmem..»
Bekir oğlu Muaviye Hazreti-Hûd (A.S.) ı tanımıyordu.
Sıkıldı..
Karşılayıcılar araya girdiler.
Onu tanıttılar:
«Beyinsizin biridir.. Kusuruna bakma, Hep böyle abuk sabuk konuşur.»
Hazreti Hûd (A.S.) karşı geldi:
«Ben beyinsiz değilim.. Beyinsiz olan kendileridir.. Çünkü elleriyle yaptıkları putlara tapıyorlar.. Şu kainatı, içinde var olanları inceleyip Allahlarını, öz sahiplerini, bulmuyorlar.»
Muaviye burulmuştu.. Bir türlü devesine binemiyor-du.
Hûd (A.S.) sordu:
«Mekke nasıldır?.. Burası gibi azgın mıdır?.. Sen ne yapıyorsun?.. Tufanda kaybolan Kabe'yi buldun mu?.. Kabe'yi bul ve ona doğru gönülleri çevir..»
«Çok aradım., yoktu.. Demek bir hikâyeymiş.»
«Hayır hayır.. Kabe hikâye, masal olamaz.. Yoksa
— 137 —

Sen de mi putperestsin?.. Mekke'yi taş ve odunlardan putlarla doldurdun?»
Muaviye kızdı:
«Çekil ey deli!.. Belli, putların gazabına uğramışsın sen... Akimi başından almışlar.. Senin gibileri benim kavmim arasında da çıktı.. Kimini ben, kimini halk, kimini putlar cezalandırdılar.»
«.Yaptıklarınız ceza değil, mükâfattır.. Onlar Allah'ımın sizi hidâyete erdirmesi için görevlendirdiği isimsiz peygamberlerdi.. Ben de bir peygamberim.. Başka yerlerde de yüzlercesi var.. Yılmadan vazifelerine devam ediyorlar ve edeceklerdir.»
«Yetmedi mi?...»
«Dön ey Muaviye.. Şu altından şehir gözlerini kamaştırmasın.. Sade hayatını yaşa.. Yeryüzüyle, gökyüzüyle, ilgilen.. Her şey güzeldir.. Onları incele ve Allahı-mızı bul.. Onu halkına tanıt.. Sapıklıktan kurtul..»
Bekir oğlu Muaviye devesine binmişti güçlükle.
Fakat Hazreti Hûd (A.S.) bırakmıyordu.. Uyanp duruyordu:
«Bağ-ı İrem'in, Ahkâf vadisinin, Âd kavminin hükümdarı Şeddad pek mağrur ve zalimdir.. Kavmi de öyle. Oğlunun hastalığı bir bahane.. Seni ve yanındakileri, kölelerinden geri bir kılıkta görünce sarayına döndü.. Bu kılıkta kucaklaşmak, karşılamak istemedi. Şeddad ve Âd kavmi, insanın iç dünyasmdan fazla dış dünyasına, maddeye kulluk ediyorlar.. Şimdi gözümle görür gibi oluyorum.. Sarayda terziler, sana ve adamlarına acele elbiseler yetiştirmekteler.. Bu altın elbiseleri giymeden, Şeddad sizi huzuruna kabul etmeyecek. Uyan ey Muaviye, halbuki sen öylesine mübarek topraklardan geliyorsun ki, üzerindeki tek bir toz, şu Bağ-ı İrem'e bedeldir.»
Hazreti Hûd (A.S.) ne söylese boştu.
— 138 —
Bekir oğlu Muaviye, Şehre bakmış ve cazibesine tutulmuştu.
Ne olursa olsun içinde yaşamak, zenginliğini görmek istiyordu.. Hazreti Hûd (A.S.) a bir tekme savurdu.. Hazreti Hûd (A.S.) yere düştü.. Kafile yürüdü.
Hazreti Hûd (A.S.) bu derece hakarete karşı, yine Allah'ından, onlar için mağrifet diledi:
«Ey güzel Allah'ım!.. Bunlar cahildir.. İnanç medeniyetinden henüz uzaktadırlar.. Yaptıklarını bağışla..»
O anda Cebrail geldi.. Haber verdi:
«Ey Hûd!.. Allahımız, yapılanları gördü.. İstersen, Âd kavmini, hanidir diledikleri mucizesini göstererek, helak edecektir.»
Hazreti Hûd (A.S.) ürperdi: «Hayır.. Hayır..» diye bağırdı.. Sonra ilave etti:
«Allah'ıma haber ver.. Mademki beni peygamberlikle görevlendirdi, beklesin.. Vazifemi tamamlayacağım.. Neticede muvaffak olacağım..»
«Bu, senin kanaatin ve ümidindir.»
« Yanılmıyorum..»
«.Güzel, sevgili Allahımız da insanlan pek sever, üzerlerine titrer ama, Âd kavmi hakkında, azgın ve sapıklar üzerinde titizdir.»
«Allahıma sor.. Vazifemi yapabiliyor muyum?.»
«Evet..»
«Allahım benden razı mıdır?...»
«Razıdır..»
«O halde biraz daha izin versin.. Ben O'nun yarattığı her şeyi, hele insanlan, pek seviyorum.. Helak edilmelerini istemiyorum.. Birisinin hayatından olması şu altın şehirlerin yıkılmasından çok beni sarsar, üzer.»
«Peki ey Hûd!.. Ben gidiyorum..»
*** * ***
139 —

Bekir oğlu Muaviye hakkında, Hazret! Hûd (A.8.)
in dedikleri aynen yapıldı.
Saraya vardıkları zaman, yolculukta kirlenmişi-1 diye, elbiseleri çıkartıldı.. Yıkandılar..
Altından giyecek lere büründüler. Kokuların çeşitlerini süründüler.
Ancak o zaman huzura kabul olundular.
Hükümdar Şeddad, Başkan Bekir oğlu Muaviye İle
kucaklaştı.
Bu arada sözde özür diledi:
«Seni karşılamaya çıkmıştım.. Oğlumun hastalık haberi geldi.. Dönmek zorunda kaldım.»
«Bunu duydum ey Şeddat.»
Barışmışlardı.
Esasen Bekir oğlu Muaviye, Altından elbiseleri giydiği ve o türlü bir hayatta yaşamaya başladığından beri, gururu şahlanmıştı.. Dünya malı ve ihtirasına kul olmuştu.
Halini, iç dünyasını, bir ilhamıyla dile getirdi:
El değmeyecek,
Sırık uzatılamıyacak
Yükseklikteki incir gibiyim.
Olgunum..
Balım damladıkca toprağa
Karıncalar saldırıyorlar
Ve ben hallerine tepeden bakıp
Katıla katıla gülüyorum.
Dağlar var..
Kayaları birbirine kenetli,
Yol vermiyen,
İz tutmayan dağlar.
Ben o dağların sivrisiyim.
- 140 -
Bulutlar geziniyor başımda. Yüzlerce testi şarap içsem, Öylesine kendimden geçmem.
Ot, çalı, funda, bahçe, orman gibi İnsanlar da derece derecedir. Amelleriyle mertebelerini; Yüceliklerini bulmuşlardır. Ben ormanın tek hakimi y Bir çınarım..
Yiikseliyorum yıldan yıla.. Gölgemde harmanlar, Serinliğimden sebeplenenler Kullarımdır,
Hükümdar Şeddat, Bekir oğlu Muaviye ile beraberlerinde gelenleri arzusuna göre giydirip süsledikten sonra, artık yanında gezdirmekte bir sakınca görmedi.
Esasen bu, en büyük arzusuydu.
Zenginliğini, hayatını, en küçük parçasına kadar göstermek, böylece öğünmek baş hastalığıydı.
Ertesi gün, önce Bekir oğlu Muaviye'yi, büyük bir meresimle, tapınağa götürdü.
Ziyaret uğruna yüzlerce insan kurban etti.
Bekir oğlu Muaviye, her gördüğüne hayretle bakıyordu.
Bilhassa beş adam büyüklüğündeki dört put onu pek ilgilendirmişti. Usta ellerden çıkmışlardı.
Altmdan yapıldıkları İçin pınl pml yanıyor ve göz aUyorlardı.
Hükümdar Şeddat, putlarına, Muaviye'nin tutulduğunu görünce gururlandı., önlerinde bağırdı:
«Bunları ben yarattım.. Çünkü Allahım.»
Muaviye bu sözlerde bir aşırılık görmedi.

Çünkü kendisi de kavminin Allahıydı.. Halka dilediğini yapar, onlara önünde secde ettirirdi. Fakat sormadan edemedi: «İlk defa senin tarafından mı yaratıldılar ey Şed
dat?..»
«Hayır.. Atam Âd Necd'den göçerken o yaratmış.»
«İsimleri nedir?..»
«Sakiye, Razika, Salime ve Hafıza'dır..»
«Güzel!...»
«Yaratıldıkları günden beri gazaplarını görmedik.. Nankörlük etmediler.. Hali Çöl'ü geçmek az şey midir? Yardım ettiler.. Korunduk, aç kalmadık, susuzluktan çatlamadık, nihayet selâmete ulaştık. Bize bağışladıkları yurdu da görüyorsun ey Muaviye. Her şey var.. Ancak kuş sütü eksik.»
«Sen ve kavmin bahtiyardır ey Şeddat.» «Kavmime çalışmayı yasakladım.. Ne adi iştir ol Âd kavmi ancak çalıştırmak ve sefa sürmek için yaratıl
mıştır.»
Muaviye, vadiden akan dereye baktı.. İlgilendi:
«Bu dere hiç kuramaz mı?...»
«Ne haddine!...»
«En sıcak mevsimlerde?...»
«Asla.. Burada sıcak nedir bilmeyiz.. Tatlı tatlı sam yelleri eser ancak..»
«Demek kuraklık olmaz.»
«Nedir o?...»
«Yağmur yağmaz.. Toprak bir damla suya hasret kalır.. Çatlar, dağılır.. Yeşil ölür.. Kuşlar göçer.»
«Hayır..»
«Bizde sık sık olur..»
«Sizin putlarınız nafile öyleyse.. O korkunç zammı da ne yaparsınız?...»

«Kabileler, yakınlarındaki tepelere çıkarlar.. Adaklar adarlar, kurbanlar keserler.. Bir bulutun gelmesini dilerler.»
«Gelir mi bulut?..»
«Boşanır mı istediğiniz yere?..»
«Evet..»
«Çok zavallısınız.. Yağmur duasına kadar alçahyor-sunuz.»
Hükümdar Şeddat, bir bakıma Muaviye ile alay ediyordu.
Muaviye ses çıkarmadı.
Oradan bahçelere gittiler.. Bahçeler cennet misaliydi. Su, toprağa hayat vermişti.. Ağaçlar büyüyecek yer bulamıyorlardı.. Meyvalar dallan bastırmıştı.. Binbir çeşit kuş yuva kurmuş ötüp hayatlarının saadetinden kâm alıyorlardı.
Ormanlarda, evcil-yaban hayvanlar dolaşıyordu.
Bunlar yetmezmiş gibi, zaman zaman altından yapılmış, hayvan ve insan heykelleri, bahçelerin, ormanların derinliklerinde karşılarına çıkıyordu.
Bekir oğlu Muaviye Onlan gördükçe söyleniyordu:
«Rüyadan, masaldan ileri bir hayat..»
«Bu hayat daha da artacak.. Renklenecek..»
«İlerisini, fazlasını düşünemiyorum..»
«Oluyor.. Ben düşünebiliyorum.. Çünkü bu hayata alıştım. Kavmim de alıştı.. Sıkılıyoruz.. Yenilikler istiyoruz.. Araştırıyoruz.»
«Sıkılmağa hiç aklım ermedi.»
«Gerçeği konuşuyorum..»
Oradan denize gittiler ertesi günlerde.

Deniz bir konak mesafedeydi ama, çalışmakla yollar ağaçlandınlmıştı.. Seyahat rahattı.
— 143

Denizde yıkandılar.. Balık avladılar.. İnci topladılar.
Bekir oğlu Muaviye neden sonra sordu:
«Bütün bunları insan eli yaptı.. Âd kavmine çalışmayı yasakladığına göre, kim çalıştı?...»
Hükümdar Şeddat cevap vermedi.. Sadece güldü.
Dönüşte, mağaralara uğradılar.
Her mağara, tıka basa kölelerle doluydu.
Çıplaktılar..
Perişandılar..
Sanki hastalık sarmış gibi sarı ve cılızdılar.
Hükümdar Şeddat onları gösterdi:
«İşte çalışanlar bunlardır..»
«Fakat insan değiller mi?...»
>«Ben insan olarak ancak Âd kavmini bilirim.. Putlar da öyle kanaattedirler.. Diğer yeryüzünde çalışanlar, yaşayanlar, bizim kölelerimizdir.»
«O halde bu mevcuda ben de, kavmim de dahildir.»
«Pekdeğil.. Çünkü yakın akrabayız.. *Size* şefaatimiz vardır.»
Bekir oğlu.Muaviye, Âd yurdunda on gün kaldı.
Eğlence ve sefahatten uyumaya vakit, fırsat, bulamadı. ..-.•-•
Nihayet dönüş vakti geldi çattı.
Hükümdar Şeddat ile ayrılacaklardı.
Hükümdar Şeddat arzuladı:
«ITer zaman beklerim. Bunu saymam.» ' ■ «İlk fırsatta geleceğim..»
«Beni yurduna davet etmedin..»
«Nasıl edebilirim?.. Yurdumda sıkılırsın.. Çünkü kölelerinin hayatım yaşıyoruz.»
Hükümdar Şeddat bir az düşündü.. Baklayı ağzından çıkardı:
«Size acımıyorum ey Muaviye.. Kızlarınıza açıyo-

•
rum.. Her ne hikmetse, pek güzel doğuyorlar.. Onlara öyle bir hayatı yakıştıramıyorum.. İsterdim ki burada yaşasınlar..»
«Kaderleri öyle yazılmış.»
«Hayır.. Her ikimiz de kavmimizin Allahlanyız.. Bu kaderi değiştirebiliriz.. Zaman zaman onları kervanlara kat ve bana gönder, yaşasınlar.. Hayallerine kavuşsunlar.»
«Olur ey Şeddat.»
Uğurlamada Hazreti Hûd (A.S.) da vardı.
Bir aralık Bekir oğlu Muaviye'ye sokulma fırsatım buldu.. Konuştu onunla:
«Ey Muaviye!.. Seni, gördüğün ihtişam aldatmasın.. Her şey süstür, yaldızdır.. Bir meyva düşün, kabuğu güzeldir.. Fakat soyduğun zaman içinde kurtlar kaynar.. Âd yurdu öyledir.. Kurtlanmış çürümüştür.. Senin yurdun mübarektir. Çünkü orada Kabe var. Temelini Hazreti Âdem (A.S.) m attığı ve Hazreti Şit (A.S.) in yükselttiği Allah evine sahip olmak en büyük bahtiyarlıktır..-Tufanda yeri izi silindi. Sakın Şeddat'ı kıskamp, çölde altın aramaya kalkışma.. İnsanları Kabe'yi bulmakla görevlendir.. O zaman Hicaz, hele Mekke, binlerce güneş ışığına kavuşur.. Kabe, Allanın yeryüzündeki evi, ona doğru dönüp Allah'a teslim olanların hazinesidir.. Gerisi hep yalan ve ihtirastır. Bunu ben yapmak, Kabe'yi bulmak isterdim ama, Âd kavmi için peygamberlikle görevlendirildim.. İkinci bir emre kadar aralarında kalıp onları sapıklık ve azgınlıklarından kurtarmak, mecburiyetindeyim.. Geldiğin gün söylemiştin, Yurdunda da, seni ve ümmetini Allah'a teslim olmaya çağıranlar çıkmış.. Onlan öldürmüş, yahut kovmuşsun.. Bunu yapma... Dünya kime kalmıştır?.. Aldanma.. Hep geçip gideceğiz.. Ahiret var. Orada Allahımıza hesap vereceğiz.. Daima

bunu düşün öyle çalış ve kavmini çalıştır.. Niçin kendi kendini aldatıyorsun?.. Sen nasıl Allah olabilirsin?.. Ilı şa öyle bir iddiada bulunabilirsiniz?. Bir tohumu, bir yu murtayı yaratmak gücün var mı?.. Şu bacaksız yeryü zü ile gökyüzü kimindir?..»
Hazreti Hûd (A.S.) daha çok şeyler konuşacaktı Şeddat dayanamadı.. Hazreti Hûd (A.S.)/1 iterek, uğurlama yerinden uzaklaştırdı.

VII
EKİLENDEN GAYRİSİ BİÇİLMEZ
Âd kavmi, başta hükümdarları Şeddat olmak üzere, hep azgınlık, sapıklık ekmişlerdi.. Elbette bunlar günü gelince tohumlarından çıkarak, serpileceklerdi.
Allah'ın gazabı halinde dal budak salarak, böyle bir kavmi, geleceğin insanlarına ibret olsun diye, kıskıvrak yakalayıp boğacaklardı.
Hazreti Hûd (A.S.), vaktin pek yaklaştığını anlıyordu.
Sik sık soran Cebrail'den durmadan mühlet istiyordu.
Onun aşk derecesine varan insan sevgisi, bu ilâhi gazabı geciktirmek için çırpınıp duruyordu.
Fakat nafileydi her şey.
Hazreti Allah hükmünü vermişti.
Âd kavmini helak edecekti.
Bunu hiç kimse durduramazdı.
Daha Bekir oğlu Muaviye'nin Hicaz'a dönüşü üzerinden ay geçmeden, hükmün belirtileri başladı.
O güzelim gökyüzü, daima çiseleyen bulutlar, yoktu.. Görünmüyorlardı.
Hava ağır ve pusluydu.
Güneş kızışmıştı.. Gölgelerde bile sıcaklığını belli **«•< 11 yordu.**

Terlemek, susamak nedir bilmeyen insanlar, sınıık lamdılar.. Dudakları kuruyor, hançerleri kuruyordu Eğildikleri kaynaklar, ırmaklar onların ateşini söndü itmiyorlardı.
O yaz öyle geçti.
Sıcağın azalmasını, eski günlere dönülmesini bekli yenler, bulut yerine her gün fırın ağzından çıkmış, gibi tutuşan rüzgârlarla karşılaştılar.. Dört taraf kasıp kav ruldu.
Küçük dereler kurumuştu.. Irmaklar incelmişti.
Fidanlar dal, payrak vermeden, kabuklarından olmuşlar, çatlamışlardı.. Hayvanlar dilleri önlerinde yor gun bitkin dolaşıyorlardı.. Koyunların sütleri kesilmi:ji ı Gebeler döl atıyorlardı.
Geceleri, havanın kül rengi asla değişmiyor, yıldızların önüne kalın bir perde oluyordu.
Çok kimseler, oturdukları altın evlerin kızışan madenine dayanamamışlar, bahçelere çıkıp, ağaç gövdeleri gölgeliklerinde uyumuşlardı.
Fakat, bunlar ve beterleri Âd kavminin aklını başı na getirmiyor, vicdanlarını hareket ettirmiyordu.
Sonbahar mevsimi onlar için bağbozumuydu.. Yok-tu ki bozulacak, meyvası, bereketi toplanacak bağlar, bahçeler.
Aldırış etmediler.
Nasıl olsa yakında yağmurlar başlayacak sanıyorlardı.
Halbuki ne yağmur başladı, ne kış oldu.
Kuraklık gittikçe şiddetini artırdı.
Kıştan sonra bahara çıkılmıştı ama Âd kavminin yurdunda görülen manzara, asla baharı andırmıyordu.
Yeşil yoktu.
Irmaklar da kurumuştu.
Daima doldurulan sarnıçlar boşalmıştı.
Âd kavminin büyük bir kısmı denize gitmiş, hiç değilse bedenlerini serinletmeye çalışıyorlardı.
Hazreti Hûd (A.S.), olanları izliyor, içi içini yiyordu.
Her önüne çıkanı durduruyor, geleceğin daha beter olacağını haber veriyordu.. Meydanlarda toplaşan halkın karşısına dikiliyor, anlatıyor, anlatıyordu.. Vahdaniyete dönmekten başka kurtuluş olmadığını izah ediyordu.. Fakat ya horlanıyor yahut kovularak taşlanıyordu.
Âd yurdu eski şenlikte değildi.. O koca koca köşkler» saraylar, altından yapılmış mezarlara benziyorlardı.. O kadar ölü ve hareketsizdiler.. Hiç birisinden çıt çıkmıyordu.
İlk yıl böyle geçince, aklı başındakiler bir muhasebe yaptüar.. Kıtlık yalnız toprağa gelmemişti.. Hayvanlar ve kadınlar da'doğurmuyorlardı.
Bühassa buna hiçbir sebep bulamadılar.
Nihayet, Allah tanıdıkları Şeddat'ın karşısına çıkıp secdeye kapandılar:
«Bizi kurtar ey hükümdarımız.. Belli, seni kızdıran bazı davranışlarımız oldu.. Affet.. Eski mes'ut günlerimize dönelim..»
Hükümdar Şeddat verecek cevap bulamıyordu. Çünkü kendisinin Allah olmadığını, halkı boyla bir. vasıfla aldattığını biliyordu.
Korkuyordu.
Belki bilmeyerek putları kızdırmışlardı Âd kavmi.
Bunu bahane etti., öyle cevap verdi:
«Benim yapacak hiçbir şeyim yok.. Bütün idareyi

putlarıma, yarattığım oğul ve kızlarıma bırakmıştım Eğer onlar şefaat ederlerse kurtulursunuz..»
«Ne tavsiye edersin ey Şeddat?.. Şimdiye kadar putlarımıza karşı hiç bir kötü tutumumuz olmadı.»
Şeddat manalı manalı güldü:
«Oldu.. Dört puttan başka, hepiniz evlerinizde key finizce putlar yaptınız ve onlara taptınız.. Ne lüzum var di bunlara?.. Hele yollara, bahçelere diktiğiniz heykeller!...»
Gelenler ümitlendiler..
Konuşup, ilân ettiler.. Hiç bir yerde put, heykel kalmayacaktı.. Halk buna uydu..
Fakat yapılanlar kâr etmedi.
İkinci sene de kıtlık ve kuraklık, birincisinden beter oldu. Halk yerinden kımıldayacak halde değildi.
Gözleri hep sam rüzgârlarının estiği istikametteydi.
Neler adamıyorlardı ki!..
Boştu her şey..
Dallar kımıldamıyor, toprak çatladıkça çatlıyordu.
Geceleri bitap uyuyanlar, bir gürültüyle uyandıkla n vakit, Kurumuş ve çatlamış kayaların yuvarlandığım, bir kaç evi, yahut mahalleri yıktığım görüyorlardı.. Alı kâf vadisindeki sivri kum tepeleri devrilip duruyordu
Hükümdar Şeddat, otoritesinin sarsılmak üzere ol duğunu görünce, akıletti.. tik töreni tertipletti.
Yorgun, bitkin insanlar tapmağa yürüdüler.
Dört ana putun karşısında sıralandılar..
Günlerce yalvanp yakardılar.
Bilhassa kız şeklinde, elinde testisiyle şekillendiril miş olan Sakiye putuna vaad etmedik şey bırakmadılar
Aldıkları cevap hiçti.
Kestikleri kurbanların ardı arkası gelmiyordu.
Kıtlık ve kuraklık, ikinci yılda Âd kavmine hasta
da getirmişti.. Bunu duyan kervanlar yollarını değiştirdiler. Ahkâf vadisini altınlanyla başbaşa bıraktılar.
İkinci yılda kadın ve koyunların doğurmaması büsbütün aşikâr bir hal aldı.
Su esasen yoktu.
Yiyecek biriktirmedikleri için eldekileri bitirmişlerdi.
Hayvanlar birbirlerinin kuyruğunu, boynunu yiyi-yordu.. Tahtaları kemiriyordu.
İnsanlar, akraba tanımıyor, göz koyduklarını öldürüp pişiriyorlardı.. Kanlarım içerek susuzluklarım gidermeye çalışıyorlardı.
Mağaralara hapsettikleri köleleri unutmuş değillerdi. Fakat onlara dokunmak kendilerine âr veriyordu. Meyva yoktu ki içki yapsınlardı.
Bilhassa içki iptilâları onları kudurtmuştu. Bir tas şarap için köşkünü verenler vardı.
O mağrur, azgın, sapık, gelip geçenle alay eden Âd kavmi gitmiş, yerine zavallı bir kavm yerleşmiş gibiydi.. İri yan bedenleri küçülmüştü..
Hükümdar Şeddat bütün otoritesini kaybetmişti.
Pek ortalarda görünmüyordu.
Sarayının burçlarına, kulelerine, gözcüler çıkarmıştı.
Tek bir bulutun göründüğünü haber verene kızlarını bağışlayacağını ilân etmişti.
Lâkin neye yarardı?..
Allah'ın varlığını inkâr edenler hep bekleyeceklerdi.. Umduklarına, eski hayatlarına kavuşamayacaklardı.
Hazreti Hûd (A.S.), yine meydandaydı.. Kapı kapı dolaşıyor, Vahdaniyete teslim olurlarsa,

akıbetlerinden kurtulacaklarım yana yakıla anlatıyordu.

Âd kavmi bunca musibete rağmen, inatlarından vıu geçmiyorlardı..
Tesellilerini şu sözlerde buluyorlardı:
«Biz çok işittik.. Her yerde kuraklık olurmuş.. Bon ra geçermiş.. Hele şu ay da çıksın.»
O ay, ve diğerleri çıkıyordu ama, istekleri yerini gelmiyordu.. Âd yurdu bir cehennemdi artık ve büyüdük ce büyüyordu.
Üçüncü kıtlık yılı diğer yılların beteri oldu.
O kadar ki, Ahkâf vadisinden ses soluk çıkmıyordu
Aitmdan yapılmış İrem Bağı san, hasta bir şehir manzarasını gösteriyordu.
Hükümdar Şeddad, artık daha fazla tahammül ede miyor, kulede bizzat nöbete girerek ufukları gözlüyor du.. Fakat değil avuç içi kadar bir bulut parçası, bir uçan kuşa bile raslamıyordu. Çünkü, kıtlık başlar başlamaz kuşlar ve yaban hayvanlarla evciller nafakalarım aramak için başka ülkelere göç etmişlerdi.
Bir zamanlar, fazla çalınmaktan telleri kopan, tan talan aşınan, derileri patlayan çalgılar, şimdi kendilik-lerinden gerile gerile parçalanıyorlardı.
Kuruyan bataklıklardaki kamışlar sapsanydılar.. Çatlıyor, dökülüyorlardı.
Hükümdar Şeddat en çok, kavminin başını alıp gideceğinden çekiniyordu.
Bu göç başlarsa, hükümdarlığı elde kalmazdı.
Durmadan yalanlarına sabır tavsiye ediyor, putla-nn gösterdikleri rüyalan anlatarak ümitlerini besliyordu. *
Âd kavmi, o altın çağı bırakıp çoktan parça parça göç edeceklerdi ama, nereye gideceklerdi?..
Yeryüzünde ne kadar kavm varsa, hepsine tepeden bakmışlar, horlamışlar, alay etmişlerdi..
Onlara sığınma-

ya, bir dilim ekmek bir tas su istemeye cesaretleri yoktu.
Ne gariptir, hâlâ engin gurur ve inatlanndaydılar.
Can çıkar huy çıkmaz denmesi pek doğruydu.
Ne olurdu bir kerecik, Hazreti Hûd (A.S.) in öğüdünü tutsalar, putlardan-kopup Allahlarına sığmsalar, teslim olsalardı?.. Ne kayb ederlerdi?.. Hayır, yapmıyorlardı.
Nihayet, üçüncü yılın sonlarına doğru, Hükümdar -Şeddat beklediği korkunç haberi aldı..
Yakınlan huzuruna çıktılar,, anlattılar:
«Ey Hükümdarımız!.. Kavmin göçmek istiyor.»
«Nereye?...»
«Neresi olursa gidecekler..»
«Ben emir vermedikçe bu olamaz..»
«Açlık, susuzluk canlarına yetti.. Çaresini araştırmaktan başka düşünceleri yok.»
«Onlara söyleyin.. Yakında kurtulacaklar.. Bazı hazırlıklar yapıyonrn.»
«Bunlan çok söylediniz.. Artık kanıksadılar.»
«Bir kere, son bir kere daha direnslnler.!»
Gelenler de ümitlenmişlerdi.. Sordular:
«Nedir düşündüğün ey Hükümdanmız?...»
Hükümdar Şeddat, hiç aklında yokken konuştu:
«Yağmur duasına çıkacağız..»
Yağmur duasına mı?...»
«Evet..»
«Nasıl şeydir o?.. Hiç görmedik.. İşitmedik.»
«Anlatayım.. Her kabile, en yakın tepeye çıksın.. Kurbanlar kessin.. Putlara yalvanp yağmur bulutları dilesinler.»
Hl £: hu emri derhal yaptı. Fakat sonuç alınmadı.
Bu sefer, bizzat Hükümdar Şeddat baş oldu.. Tapı-

nağa gitti.. Dört putu en yüksek tepeye taşıttı.. Kurban lar kestirdi. Yalvardı, yakardı.. Nafileydi her şey..
Hazreti Hûd (A.S.) da oradaydı.
Haber verdi:
«Ey Şeddat!. Bu son fırsattır.. Rahmeti putlardan dileme!. Putları parçala ve şu dereye at.. Sonra tek, doğ mamış, doğulmamış bir Allah'a teslim ol.. Ona sığın. Halkın da öyle yapsın.. Göreceksin ki gökler deUnip boşanacaklardır.»
Fakat Şeddat bunu yapacağına, yerden iri bir taş aldı,' Hazreti Hûd (A.S.) a fırlattı.
Hazreti Hûd (A.S.) sakınıp çekildi.
Giderken açıkladı:
«Hazreti Allah, cezanızı çoktan verip sizi imha edecekti ama, ben önlemeye çalıştım.. Artık, anlıyorum ki gayretlerim boşunaymış.. Sizi Allahımın gazabıyla baş başa bırakıyorum..»
Hazreti Hûd (A.S.), ağlıyordu.
O haliyle tepeden indi ve ilk vadide kayboldu.
Âd kavmi, o gün akşama kadar, hükümdarları şeddat ile beraber tepede boşuna beklediler.. Gün karardı ama, ufuklardan bekledikleri bulutlar görünmedi.
Hükümdar Şeddat düşünüyordu.
Hatırladığıma göre, Mekke'de oturan ve A'malika kavmine başkanlık eden Bekir oğlu Muaviye, her yağmur duasına çıktığı vakit, derhal yağmur yağdığını anlatmıştı. Yoksa kendileri yağmur duasının nasıl yapılacağını bilmiyorlar mıydı?...
Yeni bir ümide kapıldı.
Mekkeye heyet gönderecekti.. Yağmur duasuıa çı-kılış şeklini öğrenecek ve tatbik edecekti, i**
Gece bastırınca, tepeden indi.. Halk da onu izlediler.

-

A

Halk şairlerinden birisi, yorgun, bitkin sesiyle, gecenin karanlığına, kasvetine, dert katan ilhamlar söylüyordu o esnada:
Birisi var..
Kıskandı hayatımızı
Bulanık soller iriliğindeki gözleriyle
Yedi, saadetimizi.
Kimdir o?..
Nasıl bir kuvvettedir ki,
Putlarımıza bile sataştı.
Onları güçlerinden etti.
Birisi var..
Belki sihirde ustadır o.
Tsk tek değil,
Bütün yurdu toptan
Büyüledi, bağladı..
Onu bulmalıyız..
Yalvarıp yakarmalıyız.
Yine bu gece uyumayacağız,
Yumruklarımız böğrümüzde
Sabahlayacağız sancılana sancılana.
Birsi var..
İnandırılmak istenen,
Teslim olmamız emredilen
Kudrettir ihtimal.

Bir de bu öğüde uyalım.
*Yaşamak **pek** tatlı..*
Uğrunda her türlü fedakârlık değer.
*** ***

Hükümdar Şeddat, sarayına varınca, yağmur dua sı hakkındaki fikrini gerçekleştirmek istedi.
Fakat, şairin ilhamım dinleyen ve tesiri altında kıt lan başkahyası, hatırlattı:
«Ey Hükümdarımız!... Hakikaten birisi var., öylo bir sihir yaptı ki, yeri göğü bile emrine aldı.. Bağladı.»
«Kimdir bu?...»
«Aklıma Hûd geliyor.» «Ne yapmamı istiyorsun?...»
«Onu çağır ve konuş..»
«Çok yaptım..»
«Öylesi değil.. Bir az gönlünü okşa.. Kendisine uymuş görün.. Bana öyle geliyor ki Hûd, her şeye hükmeden, bulutlan uzaklaştıran, ilmi buldu.. Gönlünü alırsan, tekrar büyüyü çözer.»
Şeddat sinirlendi:
«Bunu yapamam.. Ben bir hükümdarım..»
«Fakat kavmin dağılacak.. Kime hükmedeceksin?. Şu hiçbir mâna taşımayan altın parçalarına, kaya ve taşlara mı?.. Hayvanlar gittiler.. Sıra insanlara geldi.»
«Hûd bana yine Allahından lâf açacak.. Tahammül edemiyorum.. Olmaz olmaz.»
«Şu felâket atlayıncaya kadar kurnaz davran., için başka, dışın başka olsun.»
«Duyulur.. Kavmim, hele putlar, beni büsbütün bırakırlar.»
Esasen bırakmadılar mı?..»
«Düşüneyim..»
Hükümdar Şeddat tekrar düşündü.
Başkahyanm teklifini yapmaya yanaşmadı.
Aklına koyduğuna baş vurdu.. Çığırtkanlar çıkardı. Bunlar her taraftan bağırıp halka haber verdiler:
; «Ey Âd kavmi!. Hükümdarımız Şeddat sizlerden bir

ay daha sabretmenizi istiyor.. Hicaz'a adamlar gönderecek™ Yağmur duasının nasıl yapıldığını öğrenecek.. Kurtulacaksınız.»
Ümitten tatlı, kandırıcı, ne vardı!..
Halk inandı..
Bir ay daha göçmelerini geciktirdiler.
Hükümdar Şeddat, Mekke'ye göndereceği heyeti seçmişti.
Bunlar Âd kavminin çeşitli ululanndandılar.. Ayrıca, Mekke'de Hükümdar Muaviye bin Bekr'in yakın akrabalarıydılar.
Heyette şunlar vardı:
1. Âd oğlu Lokman ve kabilesinden insanlar.
2. Cürhüme.. Mekke hükümdarı Muaviye'nin dayısı.. Kabilesinden bir kısım insanlar.
3. Kıl bin Asr ve kabilesinden insanlar.
4. Lukaym bin Hezal ve kabilesindes insanlar.

Muaviyenin, ana baba bir kız kardeşi Hüzeyle, Lukaym ile evliydi.. Amr ve Amir ismindeki iki oğlu Mekke'de dayıları, Muaviye yanında otururlardı.
Hüzeyle'nin annesi Kelhede, El Hayber"in kızıydı.
5. Mersed bin Sad ve kabilesinden insanlar. Mersed müslüman olmuştu.. Bunu gizliyordu.

Hükümdar Şeddat, gidecek heyet başkanlarını çağırdı, onlara vazifelerini anlattı.. Yağmur duasından sonra bilhassa çabuk dönmelerini tenbihledi.
Heyettekiler sevinç içindeydiler..
Çünkü hem kıtlık bölgesinden kurtuluyorlardı, hem Mekke'deki akrabalarına kavuşuyorlardı.
Halk onlan uğurladı.
Günleri saymaya başladılar.
Akıllarınca nihayet on gün soma heyet Mekke'ye

varır, derhal yağmur duasına çıkardı... Ve yağmur yağardı.
Hükümdar Şeddat bile öyle düşünüyordu.
Fakat umdukları gibi olmadı.
Çünkü heyet Mekke'ye varınca, derhal Muaviye bin Bekir'in harem dışındaki evine misafir indi. Muaviye bin Bekir yoktu.
Yiyecek, içecek ve şarabı görünce, geliş vazifelerini unuttular.. Hele Ceradeten adlı pek güzel bir cariye onları sanki büyüledi.
Derhal eğlenmeye kayuldular.
Cariyeler yiyecek, içecek, çalgı ve şarkılarla onları eğlendiriyorlardı.
Böylece aradan yirmi gün geçti.
Bir gün Başkan Muaviye bin Bekir dönüp geldi.
Âd kavminden gönderilen heyetin halini görünce pek üzüldü.
Nihayet hem akrabaları, hem de misafirleriydiler.
Ses çıkaramadı.
Ay tamam oldu.
Başkan Muaviye bin Bekir düşünüyor, şöyle söyleniyordu:
«Dayılarım damatlarım, Âd kavmine gelen felaketle mahvoluyorlar.. Halbuki gönderdikleri heyet evimde eğleniyor. Bunlar misafirlerimdir.. Kendilerine nasıl bir muamelede bulunacağımı bilemiyorum. Vazifelerini, yağmur duasını, hatırlatmaktan utanıyorum. Söylersem evimde kalmalarını istemediğim mânâsım çıkaracaklar.»
Âd kavminden gelen heyet, Muaviye'nin evi dışında da bir ay kadar kalıp eğlendiler.
Bir gece yine Muaviye'nin evine dönmüşlerdi.. Eğleniyorlardı.
Muaviye, son çareye başvurdu.
— 158 —
Şarkı söyleyen iki cariyeden birisine derdini anlattı..
Heyete vazifelerini hatırlatacak şarkılar söylemesini
tenbihledi.
Cariye, o gece ilk fırsatta bunu yaptı.
Şu şarkıyı söyledi.. Kıl bin Asr, gelen heyetin başkam olduğu için ona hitap etti:
Ey kıl!..
Yazıklar olsun sana!..
Yerinden kalk da Allah'a sığın.
Böylece Allah
Bize yağmur bulutları gönderir.
Bunu ümit ederim.
Yağmur yağınca
Âd toprakları sulanır.
Çünkü görüyorum,
Âd kavmi susuzluktan
Söz söyleyecek halde değiller.
Her geceyi öyle karşılıyorlar.
Yaşlan ilerlemişler var. Gençler var.. Bunlar öyle bir hale Dayanamazlar. Hatırla hepsini.. Ümitleri sendedir.
Bir zamanlar,
Onların kadınları
Hayırlı ve mesuttular.
Şimdi ise zorluk içinde,
Bin bir dertle uyumaya çalışıyorlar.
— 159 —

Yırtıcı hayvanlar
Artık Âd yurduna saldırmaktadır. Onların oklarından Korkmuyor, sakınmıyorlar, öleceklerin leşlerine üşüşüyorlar.
Siz ise burada ne yapıyorsunuz?.
Vazifenizi,
Gönderiliş sebebini unuttunuz.
Gece gündüz
Zevk ve safa içindesiniz.
Şunu bilin ki,
Şimdiye kadar gönderilen
Heyetlerin en çirkinisiniz.
Allah sizi böyle yaptı.
Siz asla selâm
Ve dua ile karşılaşmayın.
Aynı şarkıyı bu sefer iki cariye birden tekrar okudular.
Heyet başkanları akıllarını başlarına topladılar.
Aralarında konuştular:
«Kavmimiz bizi kıtlıktan kurtarmak için göndermişti.».
«Evet öyle olmuştu.»
«Halbuki biz eğleniyoruz.»
«Yağmur duasına çıkmakta geciktik.»
«Haydi Harem'e girelim de duamızı yapalım.»
Gizlice Müslüman olan Mersed bin Sa'd, açığa vurdu kalbindekileri.. Çekinmedi:
«Allah adına and içerek teyid ederim ki, yağmur duasında bulunmakla Allah size yağmur yağdırmıyacak

w

tır. Fakat Âd kavmi'ne gönderilen peygamber Hazreti Hûd (A.S.) a itaat ve iman edip tevbede bulunursanız, ancak o zaman yağmur yağacaktır.»
Ortalığı derin bir sükût kapladı.
Heyette olan başkanlardan Muaviye bin Bekir'in dayısı Cürhüme, bu sözleri işitince, Mersed'in, Hûd'un dininde olduğunu anladı.. Kızdı.
Teklifi kabul etmedi.
Âd kavminin dört putu (Razıka, Hafıza, Salime, Sakiye) ayrıca (Refd, Remi, Zedd, Abud) isimleriyle de anılırdı.
Cürhüme bu isimleri anarak, kararını bir şiirle açıkladı:
EY S A'DİN BABASI!.. Sen ŞEREF sahibi, Hürmet edilen bir kavimdensin. Annen de Semûd kavmindendir.
Şunu bil ki,
Biz dünyada yaşadıkça
Sana uyacak
Ve senin arzunu yerine getirecek değiliz.
Sen bizi,
Refd, Remi, Zedd, Abud Putlarına tapmaktan mı Alakomak istiyorsun?..
Senin sözünle,
Asla doğru düşünen
Ve hürmet gören atalarımızın
Dinini bırakacak değiliz.

Cürhüme bununla da kalmadı.. Başkan Muavıyr bin Bekir ile babası Bekir'e şu teklifi yaptı:
«Mersed'i hapsedin.. Bizimle beraber Mekke'ye dun meşin. Çünkü açıkça söyledi, dinimizi bırakıp, Hûd'ım dinine girmiştir.»
Cürhüme'nin bu teklifi, o kargaşalık içinde itibar görmedi.
Ertesi gün, adedleri yetmişi bulan Âd kavmi heyeti, yağmur duasında bulunmak üzere Mehre Dağı'na (Bu dağ Umman denizi kenarındaki Mehre değildir) doğru yola çıktılar.
Harem'e vardıkları zaman, Müslüman olan Mersed, kendi kendine şu duada bulundu:
«Allahım!.. Yalnız benim dileğimi kabul eyle.. Beni, Âd kavminin hiç bir duasıyla karıştırma!...»
Mersed esasen ayrı duruyordu heyetten.. Devam etti:
«Ey Rabbim!.. Ben, ihtiyacım için dilekte bulunmak üzere tek başıma geldim.. Dileğimi kabul eyle.»
Halbuki o sırada heyettekilerin her birinden başka türlü arzular söyleniyordu.
Heyet başkanı Kıl bin Asr, şartlı konuştu:
«Ey İlahımız!. Ben senin huzuruna, kurtarılacak eis-bize yağmur yağdır.. Çünkü biz mahvolduk.»
Başka birisi şöyle dedi:
«Ey İlahımız!.. Ben senin huzuruna, kurtaracak esirimin fidyesi için gelmedim.. Sen diğerleri gibi, Âd kavminin topraklarını da sula.»
Fakat dua edenler sesler duydular:
«Al sana, her şeyi ince kül haline getiren bulutu. Bu. bulut Âd kavminden hiç kimseyi sağ bırakmıyacaktır.» Kıl bin Asr ise başka şeyler duydu ve gördü.
Ufukta üç bulut belirmişti.

Birisi beyazdı..
İkincisi kırmızıydı..
Üçüncüsü siyahtı.
Ona hafiften şöyle seslenildi:
«Ey Kıl, kendin ve kavmin için şu bulutlardan birisini seç.»
Kıl bin Asr, siyah bulutu seçti.. Çünkü siyah bulut daima su ile dolu olurdu.
Cevap verdi:
«Siyah bulutu seçtim..»
Derhal ona başına gelecekler anlatıldı:
«Sen her şeyi ince kül haline getiren bulutu seçtin. Âd kavminden kimse sağ kalmayacaktır. O bulut babalan da, oğulları da mahvedecektir.. Ancak hak dinini kabul etmiş olanlar sağ kalacaktır.»
Mekke'de iki aydan beri bu olaylar ceryan ederken ve nihayet yağmur duasına çıkanlar, gaipten neler olacaklarını dinlerlerken, günlerce mesafede olan güneydeki Âd kavmi yurdundakiler sabırsızlığın son hududuna varmışlardı.
Hele Şeddat!..
Dayanamamış, arka arkaya Mekke'ye adamlar koş-turmuştu.
Fakat ne gelen vardı, ne haber.
Gökyüzü puslu rengini gittikçe artırıyordu.
Mağaralardaki yosunlar bile kurumuşlardı.
Ufuklar onları görmemezlikten geliyorlardı.
Hakin mecali kalmamıştı.. Bir az kıpırdanabilseler, bu lanete uğramış topraklardan geçeceklerdi.

Bağ-ı İrem bir mezarlıktı.. Âd kavmi de henü/, <>im« den bu mezarlığa bırakılanlardı.
Hazreti Hûd (A.S.), Cebrail vasıtasıyla, Hazreti Al lah'ın hükmünü öğrenmişti.. Pek üzgündü..
Dört bin ki dar mümini düşünüyordu.. Hep onları ziyaret Bdlyof, sabır tavsiyesinde bulunuyordu.
O da henüz gelecek felâketin gün ve saatinden tll bersizdi. Sapık Âd kavmini bırakmış, müminleri kurttun cak çareler peşindeydi. Onları sakındıracak bir yer Ul yordu.
Fakat felâket ve cezanın ne türlü takdir edildiğini bilmediği için, vaktinde tedbirini alamıyordu.
Müminler, Hazreti Hûd (A.S.) m üzüntüsünü görüyorlar, onu teselliye çalışıyorlardı.
Mademki Hazreti Allah'a teslim olmuşlardı, ebette Hazreti Allah onları koruyacağı.. Yahut ahirette cennetlerine ağırlayacaktı.. O halde üzülmekte, dertlen mekte hiçbir sebep yoktu.
!
Müminler de, sapıklar gibi açtılar, susuzdular.
Fakat diriydiler..
Çünkü imanları onların en büyük gıdalarıydı.
Bazan sapıklar yollarını çeviriyorlardı.. Yalvan-yorlardı:
«Sizde su var, yiyecek var.. Ne olur bir az da bize verin.»
Müminler **onlara, ancak** Müslümanlıkla beslendiklerini anlatınca inanmıyorlar, gücenip gidiyorlardı.
Deliren, çıldıranlar pek çoktu.
Bunlar putlara koşuyor, bazan kahkahalar atarak, bazan taşlayarak, bazan yumruklayarak isyan ediyorlardı:
«Ey Razıka, ey Sakiyei.. Biz size ne yaptık?... Niçin hâlâ gazabınızdan vaz **geçmediniz?.. Yoksa yanıldık** mı?.

Sizlerde hiçbir kudret yok mu?... O halde her türlü hakarete layıksınız.. Atalarımız sizi putlaştırmakla aldan-mışlar, bizi. de aldatmışlar..»
Bir ikindi vaktiydi.
Cebrail geldi, Hazreti Hûd (A.S.) a emir verdi:
«Ey Hûd!.. Müminleri artık bir yere topla ve emniyetlerini sağla..»
«Demek hüküm günü bu kadar yaklaştı.»
«Evet..»
Hazreti Hûd (A.S.), kavmi için tekrar şefaat dilemeye hazırlanırken, Cebrail gitti.
Konuşmasına fırsat bırakmadı.
Hazreti Hûd (A.S.) ı bir telâş almıştı.
Dörtbine yaklaşan mü'mini nereye götürecekti?..
Kendisine göçmesi söylenmemişti. Ancak toplanıp saklanmaları emredilmişti.
O zamanlan, mağaralara hayvanlar doldurulur ve buralar ağıl yerine kullanılırdı.
Hazreti Hûd (A.S.) mağaraları gezdi.
Deniz kenanndaki bir tanesi boştu ve büyüktü.
Müminlere haber saldı.
Her taraftan mağaraya doğru bir akın başladı.
Bu hal gece geç zamanlara kadar devam etti.
Müminlerin toplandığını görenler, hem onların hareket kabiliyetinde olduklarını kıskandılar, hem de muhafızlara haber saldılar.
Durumu hükümdar Şeddat da duydu.
Küplere bindi.
Emir verdi:
«Âd kavmi'ne, köleler gibi, mağaralarda yaşamak yakışmaz. Herkes altından yapılmış köşklerine dönsün.»

Emir Hazreti Hûd (AS.) a ulaştırıldı.
Hazreti Hûd (A.S.)'m cevabı kısa oldu:

«İnsan altın köşkler içinde yaşamak için yaratılmadı. Âd kavminden başka böyle bir yolu tutan yoktur.. Hesap saati geldi. Şeddat aklını başına toplasın, halka nasihat etsin.. Vahdaniyete dönsünler.»
Muhafızlar çekildiler..
Hazreti Hûd (A.S.) m cevabını Şeddat'a ulaştıramadılar.
Emri yaptıklarını söylemekle yetindiler. Bir ucu Mehre'ye, diğer ucu Kızıl Deniz yakınlarına kadar dayanan Ahkâf vadisinde (Bağ-ı İrem), esasen insandan başka canlı yoktu.
Böceklere kadar, ne varsa çekilip gitmişlerdi. Kurumadık ot kalmamıştı.
Bol bol taş, toprak, kum, kaya vardı sadece.. Onlar da kendi hallerince üzüntü içindeydiler.
Hükümdar Şeddat yıldızlar çıkana kadar, kulesin de ufukları ve Hicaz yollarını inceledi durdu.
Tabiî beklediği haberciler görünmediği gibi, en küçük bir bulut parçası da yaklaşmadı. Sinirlendi.
Kuleden inerken bağırdı: «Bana içki hazırlayın.»
Hangi içkiden bahsediyordu?.. Damlası yoktu. Emri yerine getirilmeyince, âdeta kudurdu.. Altı odalar arasında koşuştu durdu.. Hangisini açsa kimsey bulamıyordu.
Nihayet birisinde, en gözde cariyesini gördü.. Yit nında beş yaşmdaki kızı vardı. Kıza yiyecek gözle baktı.
Beklemedi.. Hançeriyle kızın gırtlağını kopardı v meme gibi yapıştı fırlayan damara.. Fışkıran kam MM di.
O sırada ağılda toplanan müminler birlikte lbadfi ediyor, Hazreti Allah'a şükranlarını arz yarışında bulil nuyorlardı.

VIII

AZGINLARA İLÂHÎ DERS

Ertesi sabah, sanki güneş doğmak istemez gibi, ağır ağır yükseldi.. Işıklarını yeryüzünden kıskanmıştı.
Bir kadın gece hiç uyumamış, sırt verdiği altın duvarda gözlerini Mugis ovasına çevirmişti.
Sağda solda başkaları da vardı.
Birden bağrışmalar oldu:
«Kurtulduk.. Kurtulduk!.»
Kadın, bu çığlıkların ancak üçüncüsünde, halkın işaret ettiği tarafa başını çevirdi.
Hakikaten simsiyahtı ufuk, Mugis ovasına doğru bu siyahlık yaklaşmaktaydı.
Sordular:
«Ey Mehdet!.. Görmedin mi, bulut geliyor?..»
«Gördüm..»
«Sevinsene..»
Mehdet cevap veremedi.
Kendisini kaybedip yere yıkıldı.
Çünkü yaklaşananın bulut olmadığını anlamıştı.
Ayıldığı vakit öğrenmek istediler:
«Sen başka şeyler mi görüyorsun?...»
«Evet.. Yaklaşan bulut değil, içinde ateşler parlayan bir rüzgârdır.»
İtiraza vakit kalmadı.

Hakikaten rüzgârdı gelen, önüne insanları katmış, havalandırıyor, yerden yere çarpıyordu.
Hükümdar Şeddat (El Helecan) da rüzgârı ve yaptıklarını görmüştü.
Hâlâ uslanmamıştı.
Gururundan kurtulmamıştı.
Rüzgârı durduracağını vehmetti.. Yakınlarından insanlar topladı.. Yedi gurup yaptı ve rüzgâra karşı gönderdi.
Gidenler helak oldular.
Hükümdar Şeddat bir kaya altına sığınmış, tirtir titriyordu.
İlhamlarını söylemeden edemiyordu:
El Helecan'm
Kendisi sağ kaldı.
Gecesi beni korkutan
Gündüzün şiddetinden vay haline!..
O günün saldırması, Ayaklarıyla ezmesi, Devamlıydı.. Durucuydu.
Bu hal,
Kendi başıma gelmemiş olsaydı Haberini araştırarak, Doğruluğunu bilmeye çalışırdım.
Hazreti Hûd (A.S.) henüz dışardaydı.
Hükümdar Şeddad'ın halini gördü.
Ümitlendi:
«Ey Şeddat!. Müslüman ol kurtul..»
— 168 —
Şeddat sordu:
«Müslüman olursam Rabbinin katında ne var?..» «Cennet var.»
Şeddat mevzuu değiştirdi. Yaklaşan rüzgârı gösterdi:
«Şu buluttaki Buhti devesi cinslerine benzeyenler kimlerdir.»
«Rabbimin melekleridir.» «Mülüman olursam Rabbim beni onlardan korur mu?..»
«Sen, kendi askerini korumayan kumandan gördün mü?..»
Fakat Şeddat (el-Helecan) sapıklıkta İsrar etti:
«Rabbin bunları bana verse de Müslüman olmam.»
Başka şey konuşmadı.
Azap rüzgân geldi, onu havaya kaldırdı.. Kayadan kayaya çala çala parçaladı.
Artık ortalık karışmıştı her şey havada uçuyordu.. Göz gözü görmüyordu.. Kurumuş iri ağaçlar köklerinden sökülüyor, sürükleniyorlardı.
Evlerdekiler rüzgârm kendilerine bir şey yapamı-yacağını sandılar.. Halbuki rüzgâr altın köşkleri sars-rnasıyla birlikte, sinekler gibi, havaya kaldırıyor, içindekilerle parçalıyordu.
Dehna çölü tarafından gelen bu azap rüzgân yedi gece, sekiz gün devam etti.
Develer yerlere çökmüşlerdi.
Ön kollarıyla toprağı eşeledikleri halde doğrulamı-yorlardı.
Gündüzler gece gibiydi.. Kimse kimseyi göremiyor-du.
Artık putlardan ümitleri kalmamıştı.
Halk pişmandı.
— 169 —

Havalanır, sinek gibi uçarlarken, Hazreti Hûd (A.S.) dan yardım dileniyorlardı: «Ey Hûd!.. Bizi kurtar!..»
«Ey Hûd!.. Senin Allanın bizim de Allahımızdır.» Fakat seslerinin hiçbirisini Hazreti Hûd (A.S.) işitemedi.. Rüzgâr gürültüsü her şeyi boğuyordu.
Esasen Hazreti Hûd (A.S.), mü'min dörtbin insanla beraber ağılda devamlı ibadetteydi.
Arada dışarıya bakanlar, haber veriyorlardı: «İnsanlar, çam ağaçları gibi havalanıyorlar.» «Rüzgâr pek sıcak ve akıcı.. İnsanların ağzından giriyor, bağırsaklarını kavuruyor.»
Bu suretle, yağmur duasına gidenlere haber verildiği gibi, Hazreti Allah'ın gazap rüzgariyle, her gün Âd kavminin bir kısmı helak oluyordu.
Hülasa: Onu yalan saydılar da biz de kendilerini helak ettik. Şüphesiz bunda bir ibret vardır elbet. (Fakat) onların çoğu iman ediciler değildir.
Hakikat, senin Rabbin mutlak galiptir, çok esirgeyicidir O.
(Şuarâ': 139 -140)
Vakta ki artık onu, vadilerine doğru gelen .bir bulut halinde görmüşlerdi. Dediler ki: «Bu, bize yağmur verici bir buluttur.» (Hûd) «Hayır (dedi), bu, çarçabuk gelmesini istediğiniz şeydir, bir rüzgârdır ki onda elem verici bir azap vardır.
(Ahkâf: 24)
— 170 —
Hazreti Hûd (A.S.) bu cevapla da yetinmedi.. Aki-beti söyledi:
«O, Rabbinin emriyle her şeyi helak edecektir.» İşte onlar o hale geldiler ki meskenlerinden başka bir şey görünmez oldu. İşte günahkârlar güruhunu biz böyle cezalandırırız? Andolsun ki size bile vermediğimiz imkânlardan (cihetlerden) biz onlara (nice) kudret vermiştik. Onlara kulak (1ar) gözler, gönüller de vermiştik. Fakat ne kulakları, ne gözleri, ne gönülleri, onlara hiçbir fayda vermedi. Çünkü onlar Allanın âyetlerini bilerek inkâr ediyorlardı. (Nihayet) istihza edegeldikleri şey çepeçevre kendilerini kuşatıverdi. Andolsun ki, biz kendi çevrenizdeki memleketleri helak ettik. Ayetleri, belki onlar (küfürden imana) dönerler diye, tekrar tekrar açıkladık.
(Ahkâf: 25-27)
Ad (kavminin helak edilmesin) de de (ibret vardır). Hani onların üzerine o kısır rüzgârı göndermiştik. (öyle bir rüzgâr ki) her uğradığı şeyi (yerinde) bırakmıyor, mutlaka onu kül gibi savuruyordu.
(Zâriyât: 41 - 42)
Hakikat şu: Evvelki Âd'ı O helak etti.
(Necm: 50)
Hâlâ ümitlenenler vardı.
Bunlar her nasılsa saklandıktan yerde, hem korkuyor, hem de fikirlerini açıklıyorlardı:
— 171 —

«Her bulut rüzgârla hareket eder..»
«Doğru.. Bu rüzgâr pek şiddetli geldi.. Göremiyoruz ama, yakında kesilir ve bereketli, doyulmaz sürekli *yak* murlar başlar.»
Fakat sohbetlerini bitirmeden, ya üzerlerine kayalar yıkılıyor, yahut rüzgâr onlan saklandıkları yerden çekip alarak akibetlerine götürüyordu.
Âd (kavmi, peygamberleri Hûd'u) tekzib etti. İşte benim azabım (ve bundan evvel) tehditlerim nice imiş (düşünün).
Çünkü biz (haklarında) uğursuz (ve uğursuzluğu) sürekli bir günde onların üstüne çok gürültülü bir fırtına gönderdik.
(Öyle bir fırtına ki) insanları, sanki onlar köklerinden sökülmüş hurma kütükleri imiş gibi ta temelinden kopar (ip helake uğrat) ıyordu. İşte benim azabım ve (bundan evvel) tehditlerim nice imiş (düşünün).
(Kamer: 18 - 21)
Âd'a gelince: Onlar da uğultulu, azgın bir fırtına ile helak edildiler.
(Allah) onu yedi gece, sekiz gün ardı ardınca üzerlerine musallat etti. öyle ki (eğer sen de hâzır olsaydın) o kavmin (bu müddet) içinde (nasü) ©Mip yıkıldığını görürdün. Sanki onlar, içleri bomboş hurma kütükleriydiler. Şimdi onlardan bir «kalan görüyor musun?..
(Hakka: 6 - 8)
— 172 —
Görmedin mi, Rabbin nice yaptı Ad'a, (yani) o direk sahibi İrem'e?..
—Ki o, şehirlerde bir benzeri yaratılmayandı.—
(Fecr: 6 - 8)
*** * ***
Sekizinci gün bittiği zaman, Hazreti Hûd (A.S.) artık dayanamadı.. Mağaradan dışarıya fırladı.. Allahına yalvardı.. Çünkü rüzgâr kasırga halini almış ve nerdeyse mağaraları bile çökertecekti.
«Ey Allahım!.. Geriye kalanları bana bağışla.»
O ana kadar gece veya gündüz olduğu belli değildi.
Hazreti Allah, Hazreti Hûd (A.S.) in duasını kabul buyurdu.
Ansızın fırtına dindi.. Hava açtı.
Gökyüzü pırıl pırıldı.
Güneş gülümsüyordu.
Hazreti Hûd ile ona uyanların, Allah'a iman edenlerin, hepsi mağaradan çıktılar.. Ağıl diye kullanılan bu mağaranın gerisi denizdi.. Koca Hind Okyanusu da sanki uyumuş gibi durulmuştu.
Hazreti Hûd (A.S.) ümmetiyle kıyıda yıkandı.. Ab-dest aldı. Birlikte yakın tepeye çıktılar.. Namaz kıldılar.
Hepsi üzgün ve düşünceliydiler.
Ne tarafa baksalar, sanki canlı hiç gezinmemiş gibi, yeryüzü bakirdi.
Putlar, altın saraylar, heykeller, yollar, bahçeler, bağlar, kumların atında kamıştı.. Bir varmış bir. yokmuş omuştu.
îmandan kuvvetini almayan bir medeniyet daha yıkılmıştı. Ne ibret verici, uyarıcı bir dersU bu!...
îman edenlerden birisi ağüyor, hern de ilhamla-nıyordu:
— 173 —

Şimdi daha iyi anlıyorum, Yok olmaya mahkûm canlılar. Allah dilediği anda, En küçükten en büyüğe kadar Herkes göçecek.
Sıra, vade yok bunda.. Birer birer de değil. Kimi zaman işte böyle Milletler top yekûn Cezalanacaklar.
Sanma ki bu dilsiz toprak, Vadiler, dağlar, kayalar Ebedî ölüm ülkesidirler. Hayır hayır.. Değişecek yine.
Verilecek emir yeter. Yeni bir hayat fışkırır.. Şenlik başlar. Bugünün macerası Masallaşır dillerde.
Fakat unutmak hastalığı Kurt kurt düşünce yüreklere. İnsan şımartnca, Tekrarlanır, yaşanır Bir benzeri günümüzün.
Yine titreşir, bekleşiriz.. Unuttuğumuz sahibimizi Göklerde ararız avuç açarak. Ağlarız yakınırız.. Yüzümüz bile kızarmaz.

— 174 —

Hazreti Hûd (A.S.), esasen dehşet içinde olan müminlerin yaralarını daha fazla deştirmek istemedi. İl-hamlananı susturdu.
Halkı çevresine topladı.
Kurtuluşlarını müjdeledi.
Nûh kavminden kurtulanların da kısa zaman sonra, azdıklarını hatırlattı.. Yeni kuracakları yurtlarında çocuklarına iyi terbiye vermelerini, daima geçmişi anmalarını, ibretleri hikaye etmelerini öğütledi.
Mü'minlerden bazıları hâlâ pek kurtulduklarına gü-venemiyorlardı. Âd kavmini yine vadilerde bulacaklarını, sığındıkları yerlerden çıkacaklarını sanıyorlardı.
Halbuki hakikat meydandaydı, iman edenler kurtulmuş, azgınlar helak edilmişlerdi.
Bunun üzerine kendisini (Hûd'u) da, onunla beraber olanları da, katımızdan bir rahmet olarak kurtardık. Âyetlerimizi yalan sayıp îman etmemiş olanların ise kökünü kestik.
(A'râf: 72)
Vakta ki azap emrimiz geldi, Hûd'u da, maiyetindeki müminleri de, bizden bir rahmet olarak, selamete erdirdik, onları ağır azabdan kurtardık.
fHûd: 58)
Onlar bu dünyada da, kıyamet kününde de lanet (cezasına) tâbi tutuldular. Haberiniz olsun ki Âd (kavmi) Rablerine küfrettiler. Gözünüzü açm ki Hûd'un kavmi olan Âd'a (rahmet-i llâhiyeden ebedi) uzaklık (verildi).
(Hûd: 60)

— 175 —

Âd ile Semûdu da (helak ettik. Onların başına neler geldiği) hakikat sizin için el'an (o harab) evleri (ciheti) nden belli olmaktadır. Uyanık insanlar oldukları halde şeytan onların amel (ve hareket) Ierini #süsleyip kendilerini yoldan saptırmıştır.
(Ankebût: 38)
Hazreti Hûd (A.S.), Hazreti Allah'ın çok mucizeler getirdiğini, gözleri kapalı olanların bunları göremeyerek, kendilerine azap ettiklerini anlattı. Mucize istenmemeliy-di, var olanlar görülmeliydi. Hazreti Allah mucize isteyenlere gerekirse bunu veriyordu, fakat işte böyle, artık onları, bu kadar açık âyet karşısında bile inanmamaları sebebiyle helak ediyordu.. Hattâ peşpeşe mucizeler gösterirdi., îman etmek istemeyenler, bunları da görseler inanmazlardı. Bütün iş hidâyete götüren, göz aydınhğın-daydı.
Onlara kendilerinden evvelkilerin, Nûh, Âd, Semûd kavim(Ierinin) İbrahim kavminin, Med-yen sahiplerinin, Mü'tefikelerin haberi de gelmedi mi?. Peygamberleri onlara apaçık mucizeler getirmişti? (İnanmadıkları için tamamen helak oldular). Demek ki Allah onlara zulmediyor değildi. Fakat onlar kendi kendilerine zulmediyorlardı.
(Tevbe: 70)
Sizden evvelkilerin, Nûh, Âd ve Semûd kavimlerinin ve onlardan sonra (gelip sayılarını) Al-lahdan başkasının bilmediği (kavmlerin) haberi size gelmedi mi?.. Peygamberleri onlara ap-

açık burhanlar getirmişti de onlar ellerini ağızlarına itip: «Biz size gönderileni inkâr ettik ve biz sizin davet eder olduğunuz (din) den kati ve gocundurucu bir şek ve şüphe içindeyiz» demişlerdi.
(İbrahim: 9)
Eğer kafirler seni tekzip ediyorlarsa onlardan evvel Nûh kavmi, Ad, Semûd (kavimleri) İbrahim kavmi, Lût kavmi ve Medyen yaranı da (peygamberlerini) tekzip etmişlerdir. Musa da hi tekzip edilmiştir. Nihayet ben o kafirlere (ukubet hususunda) bir mühlet verdim de sonra onları yakalayıverdim. (Bak) benim inkârım (inkılâbım) nasü imiş.
(Evet) nice memleket(ler vardı) ki (halkı) zulümde devam edip dururken biz onları (mahv -ü) helak-ettik. Şimdi duvarları tavanlarının üstüne çökmüş (ıpıssız kalmış)tır (o yerler). Ve (biz nice) kuyu (lar) ı muattal, (nice) yüksek saray (lan bomboş bıraktık).
(Hacc: 42-45)
Âd'ı da, Semûd'u da, Ress ashabım da ve bunların arasında (geçen) birçok (nesilleri) de (hela kettik). Biz onlardan herbirine (geçmişlerden) nice misâller irat ettik. (Fakat peygamberlerini tek-zib ettikleri için) hepsini tam bir helak ile imha eyledik.
(Furkan': 38-39)
*** ***

Ahkâf vadisinde Âd kavminin basma gelen ilâhî azap sekiz gün, yedi gece sürüp hepsi helak edilince ve yalnız Hazreti Hûd ile ona iman eden dört bin insan kurtulunca, hakikaten Hadramevt'te hayat, daha ilk saatten tekrar kendisini göstermeye başlamıştı.
Bütün bu olanlardan, Mekke'ye yağmur duası için
gidenlerin haberi yoktu.
Yağmur duası vazifesini yapmışlar ve siyah, yağmur yüklü bulutu seçmişlerdi.. Vazifeleri bitmişti.
Dağdan inip tekrar Mekke hakimi Muaviye bin Bekir ile babasının evine döndüler.. Orada eğlencelerine ve sefahatlerine devam ettiler.
Günlerden bir gün, mehtaplı bir gecede, deveye binmiş bir adam çıkıp geldi.. Âd kavminin basma gelenleri, artık böyle bir kavmin kalmadığını anlattı. Dinleyenler inanmadılar.
Sordular:
«Hûd ile, ona uyanlar neredeydiler ki kurtuldular?.» «Deniz kenarındaydılar.» Bunu da şüpheyle karşıladılar. Fakat Bekir'in kızı kabul etti: «Kabe'nin Rabbi adma and içerim ki bu adam doğru söylüyor.»
Mecliste Muaviye bin Bekir'in kardeşi Mesub bin Yağfir, Mersed bin Sa'd, Lokman bin Âd ve Kıl bin Asr
da vardı.
Muaviye bin Bekir'in kardeşi Mesub hatırlattı:
«Size, yani insanlara her şey verilmiştir ama, ebedî hayat verilmemiştir.. Ebedî hayat sürmek imkansızdır, ölümden kurtulmak yoktur.»
Artık Müslümanlığını gizlemeyen Mersed bin Sa'd ise açıkça duada bulundu:

«Allahım!. Bana iyiliği ve doğruluğu ihsan et!...»
Lokman bin Âd'ın canı tatlıydı.
Şu duada bulundu:
«Allahım bana uzun ömür ver!..»
Gaipten haber geldi:
«Kendin için istediğini seç.. Fakat ebedî hayat sürmek yoktur.. Ömrünü tâyin etmek için şu iki şıktan birisine uyacaksm: Dağda yağmurdan uzak bulunan bozum-trak kızıl koyun tezeğinin kalışı süresini yahut yedi kartal ömrünü.»
Lokman birbiri peşine gelecek yedi kartal ömrünü seçti.
Kıl bin Asılın duası ibretliydi:
«Allahım!.. Ben Âd kavminin basana gelenleri istemiyorum.»
Gaipten cevap aldı:
«Âd kavmi helak oldu.»
Kıl yine azdı, cesur davrandı:
«Ben bundan çekinmem.. Kavmimden sonra yaşamak istemem.»
Kıl bin Asr bunu söyler söylemez, ona da Âd kavmine inen azab indi.. Bahçeye çıktığında bir rüzgâr esti, alıp yere çaldı, öldürdü.
O gece, yağmur duasına giden heyet, Âd kavminin basma gelenleri işitip, can kaygısına düştükleri sırada, en üzgünleri Müslüman olan Mersed bin Sa'd'dı.
Dayanamadı.. Şu şiiri ilhamlandı:
Âd kavmi,
Allah tarafından gönderilen Peygamberine isyan ettiği için, Susuzluktan bitap bir halde Geceyi karşıladılar.

Gökyüzü,
Azda olsa,
Onlara yağmur yağdırmadı.
Bekleştiler,
Daha beter oldular.
Yağmur duası için Gönderdikleri heyet Bir ay yol yürüdü. Yanlışlık yapıp Aldandılar.
Onlar oyalanırlarken Âd yurduna, Susuzluk veren, Yağmur yağdırmayan, Bulut geldi.
Bu hal onların
Allahı aşikâr bir surette
İnkâr edip,
Kâfir olmalarının
Cezasıdır.
İnen ilahî azab,
Âd kavmini
Ve eserlerini ortadan kaldırdı.
Her ne varsa sildi..
Temizlendi.
Mersed bin Sa'd biraz durduktan sonra devam etti:
" *Ulu Allahın,*
Onların rüyada
Gördüklerini ' Boşa çıkardığım
Anlamadın mı?..
— 180 —
Çünkü,
Onların yürekleri Çöl gibi, Sahra gibi Boştur,
Onlar,
İlahi ve gerçek
Haberleri işitmekten,
izlemekten,
Daima çekindiler.
Onlara vaaz
Ve nasihat tesir etmedi.
Azgınlıklarından,
Sapıklıklarından da
Kurtarmadı.
Mersed bin Sa'd, ilhamlarının sonunu şöyle bağladı
Kendim,
İki kızım,
Çocuk doğuran cariyem
Peygamberimiz Hud'a
Feda olsun.
O,
Kalbler zulme alışmış, Hiçbir şey tesir etmezken, Öylece sertleşmişken, Aydınlık ortadan kalkmışken Bize gönderildi.
— 181 —

Biz Semûd'a
Ve onunla yüz yüze oTan
Sacla ve heba putlarına tapardık.
Bunlar da değişti..
Ayrı dört putumuz oldu.
Ne muttu ki Hûd'a inananlar Doğru yolu gördüler. Kurtulup Selamete erdiler.
Onu yalanlayanlar ise
Azgınlık içinde kaldılar.
Ben kararlıyım artık,
Gece bastığı vakit
Hûd ailesine ve onun kardeşlerine
Kavuşacağım.

Yağmur duası için Mekke'de bulunan heyet başkan-ları, bu türlü, çeşit çeşit arzu ve fikirlerle o gece sabahladılar.. Ve hepsi toplu geldikleri halde maiyetlerindeki-lerle birlikte dağınık ayrıldıar.. Istikameteri Âd kavminin yurduydu yine.

Bir türü gelen habere inanmamışlardı.

Ancak Müslüman Mersed bin Sa'd inanmıştı. Geceleyin ilhamlandığı gibi, Hazreti Hûd (A.S.)ı bulacaktı. Başka bir emeli yoktu.

Heyet başkanları, birbirlerinden habersiz, günlerce güneye yürüdüler.. Nihayet Hind okyanusu karşılann;ı çıktı.

Şaşırdılar.

Çünkü şimdiye kadar Âd kavminin yurdunu bulma-ferı gerekirdi. Bu sefer, batıdan doğuya doğru gittiler.. Basra körfezi sahillerine ulaştıkları halde, Âd yurdunu bulamadılar. Kabileleri de yokdu. Ancak o zaman gerçeğin yumruğu bütün ağırlığıyla başlanna indi.

Maiyetindekiler esasen'yol boyunca, birer ikişer dağılmışlardı.. Başkanlar da o iri vücutlarına rağmen, hakir oldular.. Yalnız başlanna nereye gideceklerini bileme-
j diler.

Allanın gazabına uğramış yurtlan içinde kısa zamanda eriyip yok oldular.. Bu kadar açık burhan ve mucizelere karşılık, hâlâ yüreklerinde putlan vardı çünkü.. İlâhlarını düşünüyor, asla Hazreti Hûd (A.S.) in teslim olduğu ve halkı teslime çalıştığı Allah'ın varlığını kabul etmiyorlardı.

Mersed oğlu Sa'd ise, hiç zorluk çekmedi. Hazreti Hûd (A.S.) ı dört Mümin ile, eliyle koymuş gibi buldu.. Ona Mekke'de olanlan anlattı.

Hazreti Hüd (A.S.), hep yüreğinde Kabe'yi yaşatırdı.. Bütün dualarını ona doğru dönerek yapardı.. Gitmek., havasında yaşamak isterdi.

Bu mevzuu Mersed ile konuştular:

«Ey Mersed, Hicaz nasıldır?..»

«Orada da halk küfr içindedir?..»

«Âd kavminin başına gelenleri işittiler mi?..»

«İşittiler.. Pek memnun oldular. Çünkü Âd kavminin gururu, onlarla alay etmesi, yurtlarına saldırıp esir alması bir türlü akıllarından çıkmamış..»

((Onu sormak istemedim.. Mucizeden ibret alıp Allah'a teslim olanları yok mu?...»

«Hayır.»

«Mekke de öyle midir?..»

«Ne acı ki her taraf öyledir ey Hûd..»
A'mâlikaların başkanı Muaviye oğlu Bekir ne yapıyor?..»
«Bilirsin ki Âd kavminin, bizim, yakın akrabamız-dır. Yağmur heyeti sefahata dalıp vazifesini unuttuğu zaman pek kızmıştı.. Fakat şimdi o da memnundur.. Bizi yolcu edeceği gece, keyfinden hep içti.»
«Kabe ne haldedir?..»
«İsmi var cismi yoktur..»
«Hiçbir Allahın kulu çıkıp, temellerini aramıyor mu?..»
«Hayır.. Var olduğu sanılan topraklar öylece duruyor..»
' «Yazıklar olsun!.. Orada en büyük inanç medeniyeti var.. İnsan ne türlü bir mahluktur ki bu medeniyeti bulup çıkaracağına, öylece selamet ve saadete kavuşacağına, hep dünya malına itibar ediyor?..»
«Haklısın ey peygamberim.»
«Ey Mersed!.. Göreceksin yakmda insanlar Âd kavmi yurduna hücum edeceklerdir.. Toprakların, kasırgalar gibi, altım üstüne getireceklerdir..»
«Tahmin ediyorum..»
«İşte dört bin müminlik kabilemiz çadırlarında.. Bana ne yapmamı tavsiye edersin?..»
«Bu halk Âd yurdundan çıkmamalıdır.. Hayat tekrar başlıyor.. Her şey normale dönüyor.. Çıktıkları anda, musibeti unuturlar, kendileri değilse bile oğulları unuturlar, yavaş yavaş sapıklığa dönerler..»
Hazreti Hûd (A.S.) düşündü.
Mersed'in söyledikleri hep doğruydu.
Ne çare ki Hazreti Hûd (A.S.) in gönlünde Kabe vardı.
Oraya gitmek istiyordu. Bunu anlattı:

*
«Ey Merded!.. Ben dörtbin mü'minle Hicaz'a gideceğim.. Mekke'de harem yakınında çadırlarımı kuracağım..»
«.Sen bilirsin ey peygamberim..» «Bundan maksadım, sıcağı sıcağına, dört bin mümin ile toprağı karıştırmaktır.. Kabe temellerini bulup üzerine tekrar Kabe'yi inşa etmektir.
«Doğrudur..»
«Evet doğrudur.. İnsan, bir arpa tanesiyle bile doyar. Aç olan vicdanıdır.. Onu beklemek lâzımdır.. Bu da ancak ibadetle olur.. Mekansız bir mübarek dine sahibiz.. Ne var ki kalplerimiz aynı yöne dönüp çarpmak, ibadeti öyle yapmalıdır.. Yoksa dilediğim yerde pek çok mescidler kurabilirim..»
«Mekke hükümdarı Muaviye Bin Bekir, Kabe'yi araştırmamıza izin verecek midir?..»
«Ümit ediyorum.. Akrabamızdır.. Ona bir fenalık yapacak değiliz., Gurur, hırsızlık, yağma, alay etme, biz- . den uzaktır.. Putlarıyla da ilgilenmiyeceğiz.. Sadece dinimize en büyük hizmeti yapmakta gayret göstereceğiz.»
«Haklısın..»
Hazreti Hûd (A.S.) hürriyet fikirliydi.
Müminlere danışmadan karar vermezdi.
Onlara fikrini anlattı.. Nereye ve niçin göçeceklerini izah etti. Bütün müminler, Hazreti Allah'ın has kullarıydılar.
Hiç birisi sulak yer, tarla düşünmedi.

Sevindiler..
«Kabe'ye Doğru!.. Kabe'ye Doğru!..» diye bağrıştılar.
Bir kaç gün sonra başlarında Hazreti Hûd (A.S.)
olduğu halde müminler kafilesi Kuzeye, Hicaz'a doğru
yürüyordu.
İlerledikleri ufuklar, onlan kucaklamak istercesine
açılıyordu..

DÜNYA VE AHİRETE ÇALIŞANLAR

Hazreti Hûd (A.S.) in Kabe'ye doğru ilerlediği sabah, Habeşistan'dan gelen bir kervan, küçük teknelerle Kızıl Deniz'in Babül Mendep Boğazını geçmiş, kıyıda konaklamıştı.

Kervan sahibi, iki günden beri düşünüp duruyordu.

Kızıl Deniz sahilini izleyerek kıyıdan kuzeye gitmek, kervandaki malı ve esirleri satmak vardı.. Fakat bu hem uzun, hem de pek az kazançlıydı.

Yahut Âd Kavmi'nin yurdundan geçerek Basra Körfezine, oradan da İran'a ulaşmak vardı.. En kârlı iş buydu.

Lâkin onu Âd kavmine verecekleri haraç ile, alay etmeleri düşündürüyordu. Her ne kadar Âd kavmi son yıllardı, kimseye dokunmayacaklarını vaad etmişlerdi ama, hiç güvenilmezdi onlara.

Çünkü zorbaydılar..

Her akıllarına eseni yaparlardı.

Yine bir sabah Kervan sahibi düşünürken, yanına yakınları sokuldular.. Öğrenmek istediler:

«Bir karar veremedin mi ey Meclan!...»

«Hayır..»

«Bize kalırsa fikrimize uy. Ne var kuzeye gitmekte?..

*

Âd kavmi artık değişti.. Bir kaç gün yürürüz.. Âd yurduna gireriz.. Mal ve esirlerimizi onlara satarız,. Altınları

yükler döneriz.»

«Demek mümkün görüyorsunuz?..»

«Niçin görmeyelim?.. Onlar yeryüzünün en zengin kavmidir.. Mal ve kölelere karşılık elbette para vereceklerdir.. Bizi esir alacak değiller ya?..»

«Aksini düşünün.»

«Düşündük, yapamazlar.. Çünkü onlar tenbeldir... Çalışmazlar. Bir kervan, yahut iki kervan soyarlarsa adları çıkar.. Artık buradan yurtlarına kimse gitmez.. Aç

kalırlar..»

«Köleleri var.»

«Ebedî değiller..»

Kervan sahibi Meclan nihayet arkadaşlarını haklı buldu... Kuzey yolundan vaz geçti.. Âd kavmi yurduna

daldı.

O anda yeryüzünde hemen hemen aynı mevcutlu

iki yürüyüş kolu sefer ediyordu.

Birisi Hazreti Hûd (A.S.) in kavmiydi.. Ahirete çalışmak gayretiyle çölleri aşıyordu..

Diğeri Meclan'm kervanıydı. Hırstan kanat takmışlardı. Dünya malı için çalışmakta ve her türlü akibeti göze almaktaydılar.

Çok ibret verici bir manzaraydı bu. Kim kazanacaktı bilinmiyordu. Meclan'm kervanına kılavuzluk yapanlar, çölde ilerledikçe şaşıyorlardı.

Geceleri yıldızları, gündüzleri deniz kenarındaki kıvrıntıları, belli tepe ve üzerindeki kayalan, hedefledikleri halde, henüz Ahkâf vadisinde İrem Bağım bulamamışlardı.

Günler de pek ilerlemişti.

Bazan birbirlerine soruyorlardı: «Sanki yabancı, hiç bilmediğimiz, topraklarda ilerliyoruz.. Yanlış yola sapmadığımız, kaybolmadığımız muhakkak.. Fakat hani Âd kavmi ve süslü köşkleri, altın sarayları?.. Nerde o cennet misali bahçeler?..»
«Aynı kuşkuyu ben de hissediyorum..» Kervanın sahibi Meclan huysuzdu.
Kılavuzların kendisine bir oyun oynadıklarını sanıyordu.
Bunu dile getiriyordu:
«Ey Rehberler!.. Kervanımı bir tuzağa düşürmek kararındaysanız, bu ölümünüzün başlangıcı olacaktır.»
Ona yanıldığını anlatıyorlardı.
Nihayet kılavuzlardan birisi hislerini şöyle açıkladı:
«Ey Meclan!.. Her alâmet doğru yolda olduğumuzu söylüyor, gösteriyor.. Fakat sanırım biz ölüm toprağında geziniyoruz. Kervanımız bir mezarlıktadır..»
«Niçin ama?..»
«Bilmiyorum..»
«Hiç değilse Âd kavminin smır kulelerine raslamalı değilmiydik?..»
«Haklısın.. Biz de buna hayret ediyoruz.»
Bir sabah, kervan henüz yola çıkmıştı.
Yeni yeni suya kavuşan bir dere boyunca gidiyordu.
Develer ürküp durdular.
Sürücüler sebebi araştırdılar.
Bulunca hepsinin gözleri yuvalarından fırladı.
İlerdeki düzlükte bir sırtlan sürüsü vardı.. Toprağı eşeliyor çıkardıklarını yiyiyorlardı.
Kervandakiler, sırtlanların avlarının insan leşleri olduklannı görmüşlerdi.

L

m

Silâhlarına davranıp hayvanlan güç çakırdılar ve olay yerine geldiler.
Leşleri beş - on değil, yüzlerceydi.
İri yarıydılar.
Kılavuzlardan birisi fikrini söyledi: «Bu ölüler Âd kavmine aittir.. Hepsi de yeni.» Kervan orada konakladı.. Çevreyi inceledi.. Toprağı kazdı Elleri artık boş çıkmıyordu.
Yıkılmış altın duvarlar, heykeller, ağaçlar buluyorlardı.
Sevinmişlerdi.
Herkes bulduğu altını bir tarafa yığıyor, birbirine
kaptırmamaya çalışıyordu.
Hiç kimse burada nasıl bir facianın cereyan ettiğini düşünmüyordu. Sanki gözlerini kan bürümüş kurt sürüşüydüler.. Doymak bilmiyorlardı. Kervan orada iki hafta kaldı. Hepsi, altından yapılmış bir şehir artığı, eşyalardan tepeler yükseldi.
Nasıl götüreceklerini düşüneceklerine, hâlâ araştırmaya, topraklan kazmaya devam ediyorlardı. Bütün yorgunluklarına rağmen keyifliydiler. Akşam olunca ateş yakıyor, eğleniyorlardı. Bazüan yıldızlara baka baka söyleniyorlardı:
Rüya değil yaşadığım.
Gözlerimi oluşturuyorum hep..
Uyanığım.
Etimi çimdikliyorum,
Canım acıyor,

Ey Anam, ninem!..
Anlattığım masallarına
Karnım tok artık.
Onlardan ileri bir zenginlikteyim.
Bırak cennetimde
Bir az daha eğleneyim.
Elbet döneceğim..
Hasır örtülere,
Çadırlara veda!..
Dilersem yüzlerce köleye hükmedeceğim,
Vereceğim bir çuval altınla.
Demek talih kuşunun
Başa konması doğruymuş..
Önümde bitmez tükenmez
Muratlar serili
Yollar açtı bana.
Hep yeşilde ilerleyeceğim.
Penbe ufuklar göreceğim.

Kervandakilerin altına hücumu, çılgınlıkları, nihayet yatıştı.. Çalışmaları esnasında esirleri bile gözleri görmemişti.. Artık onları satıp kazanmak mecburiyetinde değildiler. Hepsini kendi başlarma bırakmışlardı.. Bir çeşit azat etmişlerdi.
Esirler de aynı zengin olmanın sarhoşluğundaydılar.
Konak yerinden ayrılmışlar, başka topraklara gitmişlerdi.
Üçü-beşi bir arada çalışıyorlardı.
Toparlanmaya kalksalar birbirlerini bulamazlardı. —Yüzlerce kişilik kervan dağılmıştı.. Bolüne bolüne en azından elli parçaya aynlmıştı.
— 190 —
Hırstan, dünya malından, çıldıran o küçücük insanlar, leşe saldıran karınca sürüsü gibiydiler.. Aralarındaki tek fark işbirliği olmamasıydı. Evet, nihayet uyandılar.
Altın uğrunda birbirlerini kaybetmiş bu İnsan guruplarının hangisinin yanına gidilse şöyle konuştukları
işitiliyordu:
«Bu kadar altmı götüremeyiz.» - «Evet.. İki devemiz var.. Halbuki en azından bin deve lâzım.»
«Ne olacak?.. Çare bulmalıyız.» «Yığdığımız altınları kumla örtelim.. Tepe şekli verelim.»
«Olur.. Bir kısmım şu mağaralara taşırız.. İşaretler
koyarız.. Gider, hazırlıklı döneriz.. Öyle taşırız.» Bunları yaptılar.
Hattâ bazıları, arkadaşlarından çekindi.. Onları zehirleyip yahut pusuya düşürüp öldürdü.
Dünya malını kazanmak için çalışan bu sapıklar, dönüşlerinde ancak birbirlerine fısıldaşıyorlardı: «Acaba Âd kavmi niçin helak oldu?..» «Putlarının gazabına uğramıştır.»
«Doğru.. Pek azıtmışlardı..» «Acaba kurtulan oldu mu?..»
«Kimbilir?..»
«Bana göre hiç kimse kurtulmamıştır.»
«Görülmüş, işitilmiş şey değil.. Bir anda o nasıl bir sihir veya kuvvettir ki, şehirleri yer altına aldı?.. Üzerlerine bir kaç adam boyu toprak yığdı?..»
«Bana kalırsa bu felâket putlann gazabı değil.»
«Nedir o halde?..»
«Yer sarsılmıştır.. Yahut büyük, korkunç, sürekli
bir fırtına gelmiştir..»
— 191 —

«Hayır.. Belki işittin.. Üç yıldan beri Âd topraklarına bir damla yağmur yağmıyordu.. Kadınlar doğurmuyordu.»
«Hatırladım..» . Âd yurduna saldıranlar, yalnız bu nefsleri aç insanlar değildiler.. Yeryüzünün bütün yırtıcı hayvanları, en küçüğünden en büyüğüne kadar, gelmişlerdi.. Karınlarını doyuracak avlann kokusunu almışlar, didinip duruyorlardı.
Böylece Âd kavminin sapık, azgın insanlarının ölüleri bile rahat bırakılmadılar.. Onları toprak değil, bu yırtıcı hayvanlar yedi.. Açıkta kalan kemiklerini de sıcak, rüzgâr, kurutup çürüttü.. Toz edip asıllarına döndürdü.
Âd kavminin yurduna gelip gitmeler yıllarca sürdü.
İlk kervandakiler, ne kadar gizleseler, bir hazine keşfettikleri anlaşılmıştı.. Yerini ağızlarından kapanlar oldu.. Bazısı peşlerine düştüler, altın yatağını buldular. Onlar da böylece pay aldı, sebeplendi.
On yıl dolmadan Âd kavmi'nin yurdu öylesine yağmaya uğradı ki nihayet, gelenler hiçbir şey bulamadılar.. Yahut pek derinlerde kalan altınları çıkaramadılar.
Yırtıcı hayvanlar da çekilip gittiler.
Zaman neyi silmezdi ki!..
Hazreti Allah, hayat sebeplerini hazırlamıştı.
Su, hava, ışık, toprak, tekrar elele verip çalıştılar.
Âd kavmi yurdu eski güzelliğini, bereketini buldu. Fakat bir türlü insanlar içine girip yerleşmek cesaretini gösteremediler uzun zaman..
Belki bu ilerde olacaktı.
Başkan Âd gibi birisi çıkacak, kavminin yurdunda sıkıştığını görerek, göçe karar verecekti.. Yeni putlar

yapıp onlara sığınacaktı.. Serapları kovalaya kovalaya, Ahkâf vadisine ulaşacaktı.
Derelerde, kayalarda, kumlar arasında altın bulacaktı.. Bunları, Âd'ın yaptığı, Şeddad'm ve Halûd'un düşündüğü gibi işleyeceklerdi.
Onlar da zalim, sapık, azgın, mağrur olacaklar mıydı?..
Dünya malı için çalışmış kim varsa bep öyle bir yola
sapmıştı ve nihayet Hazreti Allah gazabını yağdırmıştı. Bunlar tekrarlanıp duracaktı.
Niçin?...
Çünkü insan, ruhundaki o pırıl pırıl inanç medeniyetini hırsıyla, dünya ihtirasıyla söndürdükçe buna mahkûmdu.. Lâyıktı.
Ancak ve ancak, dünyadaki çalışmalarım ahiret için
hazırlayanların yüzü gülecekti.
Dünya, bütün varlıklarıyla, fâniydi.. Ancak Âhiret
ebedîydi.
Dünya bir nöbet" yeri, bir vazife durağıydı.
Herkes bir kere aynı hayatı, işi görecekti. Sonra bir daha dönmemek üzere son evine gidecekti.
Gitmek bir şey değil, vazifelendirildiği işin hesabını
da vermek zorundaydı.
Sonunda ya kazanacak, ya kaybedecekti. Yeryüzü cennetine ve Âhiretteki cennetine kavuşmak, insanın kendi elindeydi. Hazreti Allah, onu her türlü imkânla kuşandırmıştı. Bunları kullananlar, şerrin baş âleti İblis'i elbette yenerlerdi.
Fakat anlamıyor, anlayamıyorlardı. Hiç- değilse zaman zaman gönderilen peygamberlerini dinleselerdi ya.. Hazreti Allah hiçbir vakit insanı sa-kındırıcısız bırakmamıştı.. Daima kollamıştı.
Kalplerdeki hırsı, sapıklığı, gidermeye çalışmıştı..

Gozierae gictiKce kalınlaşmaya başlayan azgınlık perdesini, o simsiyah örtüyü, yırtmayı dilemişti.
İnsansa, inatla, direnmiş durmuştu.
Ne yaratümışsa, ne görüyorsa hiç değilse tabiatten sanıyordu.. Halbuki öyle değildi.
Andolsun ki biz sizin üstünüzde yedi yol yarattık. Biz yaratmaktan gafil değiliz.
(Mü'minûn: 17)
Hazreti Allah, az mı mala tamah etmemeyi, tevazuu elden bırakmamayı emretmişti!.
Sakın (o kâfirlerden) bir takımlarını faydalandırdığımız şeylere (servete ve saireye) iki gözünü dikip uzatma. Onların karşısında tasalanma. Mü'minler için de şefkat kanadını indir.
(Hıcr: 88)-
Nitekim Âd kavminin mirasını talan edenlerin hiçbirisi ellerine geçirdiklerinden faydalanamadılar.. Rahat, huzur görmediler.. Çünkü bu servet de, Âd kavmi gibi lanetlenmişti.
Hazreti Allah, hep kanaatli olmayı, aç gözlülüğü bırakmayı tavsiye ediyor, âhireti, bilhassa kendisinin tek celâl olduğunu hatırlatıyordu.
Baksana, biz onların kimini kiminden nasıl üs-. tün kıldık. Elbette âhiret, derece farkları, itibariyle de daha büyüktür. Üstün kılmak bakımından da daha büyüktür.

•
Allah iie beraber diğer bir tanrı edinme. Sonra kınanmış ve kendi başına (yardımcısız) bırakılmış olursun.
(Isra: 21 - 22)
Mü'minin mü'minl korumasını diliyordu:
Mü'minlerden sana tâbi olanlara kanadını indir.
(Şuarâ': 215)
Fakat insan, bir türlü öğütlere önem vermiyor, olaylardan ibret almıyordu.
Halbuki ne zavallıydı!.. Bir saniye sonra, nasıl bir akıbetle karşılaşacağından habersizdi.. Geleceğine asla hakim değildi.. Yeryüzüne kazık çakmamıştı.
Az önce konuşup gülüştüğünün, yahut dertleştiğinin, bir az sonra hayattan çekildiğini gördüğü, işittiği halde, aynı sonuçla karşı karşıya bulunduğunu düşüne-miyordu.
* * *
Dünya, yani yalnız kendileri için çalışanlar, bu türlü bir hava ve heves içindelerken, Hazreti Hûd (A.S.) m peşine takılmış, Hicaz'a doğru giden mümin insanlar ise, iman medeniyetlerinin pırıl pırıl yanan aydınlığın-daydılar.
Yeryüzüne niçin gönderildiklerini, hiç durmadan çalışacaklarını, kardeş olduklarını biliyorlardı.. Daima kendilerinin amelini, hattâ düşüncelerini, kalblerinden geçirdiklerini bilen bir ve tek Allah'ın varlığına inanmaları, onları serden uzaklaştırmıştı... Hayra doğru koşturuyordu.

Bastıkları her karış toprak, bütün varlıklarıyla, onları sevinçle karşılıyordu.
Hazreti Hûd (A.S.), Hicaz yakınlarına ulaşınca, fikir ve karar değiştirdi.. Kabe'yi bulma emeli uğruna kalbine taş bastırarak, **ara verdi.. Bunu** geciktirdi.
Çünkü **şimdi önemli olan, peşindeki dörtbin mü'-mindi. Hazreti Allah kısmet buyurmuşsa, nasıl olsa Mekke'yi görür, Kabe'nin temellerini bulur, arzusunu gerçekleştirirdi.**
Daha şimdiden dört bin müminin kadınları doğurmuşlardı. Seneye artacaklardı doğurarak.. Hangi birine yaşamak için Hicaz'da toprak bulabilirdi?.. Kıtlık, açlık hepsini perişan ederdi.
Evet, Hadramut'daki Ahkâf vadisi, İrem Bağı, şimdi bir hortlaklar yatağıydı, mezarlıktı ama, nihayet Hazreti Allah'ın yarattığı ve insanların faydasına bıraktığı topraklardı.
Zaman, içindeki ve üzerindeki lanetlenmiş her şeyi silecekti.. Tekrar O topraklardan bin bir nimet fışkıracaktı.
Hazreti Hûd (A.S.) m kavmi esasen bu toprakların suyuna, havasına alışıktı.. **Orada** hakikaten arzulanan **bir medeniyet kurar ve sürdürebilirlerdi. Bu kadar sıkıntı çeken, musibetlere rağmen Allah'dan kopmayan has kullar, daha yeryüzündeyken cennetlerine kavuşmalıydılar.. Örnek olmalıydılar.**
Hazreti Hûd (A.S.) bu türlü düşüncelerle, Hicaz sınırı boylarında durdu.. Yıllarca bekledi. Ahkâf vadisindeki altınların, yere gömülen servetlerin, gelip geçenler tarafından nasıl yağma edildiklerini haber alıyordu.
Bunun elbette sonu gelecekti.
Nitekim artık bu son gelince, kavmini hareket ettirdi.. Eski yurtlarına soktu.
— **196** —
. **Bu** zamana kadar aradan on yıldan fazla bir vakit geçmişti.
Ahkâf vadisi, basma gelen musibeti sildiği gibi. iki kat artan Hazreti Hûd (A.S.) kavmi de unutmuşlardı olanları. Esasen yeni doğup büyüyenler bir şey bilmiyor, ancak büyüklerinden dinliyorlardı sapık ve azgınların hikayesini.
Hazreti Hûd (A S.) orada, arzuladığı medeniyeti kurdu.
Çalışkan, merhametli, vicdanlı, imanlı bir kavmi vardı.
Kardeş kardeş yaşıyorlardı.
Tamamen Hazreti Allah'ın şeriatına uygun hareket ediyorlardı. Bu yeni kavim, altından saraylar, şehirler kurmadı, yollar yapmadı, gelip geçenlerle eğlenmedi ama, daha aydınlık bir cemiyet kurdu. Yeryüzünün en emniyetli bölgesi oldu.
Kervanlar, geçmekten korkmadılar. Aksine, Hazreti Hûd yurduna girdikleri zaman, çıkıncaya kadar, yerli halk tarafından bizzat korundular. İnsan eti yemek, kanı içmek şöyle dursun, şaraba dudak uzatmadılar.. Her tarafta mescidler vardı. Orada toplanıyor, Allah'a kulluklarını göstererek yeniden kuvvet kazanıyor ve hevesle çalışıyorlardı.
Ahirete hazırlanan bu medeniyet uzun yıllar sürdü.
Hazreti Hûd (A.S.) memnundu.
Yaşlanmıştı.
Buna rağmen ekmeğini, nafakasım kendisi arıyor, buluyordu.
Hûd kavmini barındıran yeryüzünde ne varsa, onlar da huzur içindeydiler.. Allahını bilen, kardeş kardeş yaşıyan, böyle bir kavmi kucaklarında barındırdıkları için öğünüyorlardı.
— 197 —

Canlı cansız ne varsa, başka türlü serpilip büyümekteydiler.. Dehna çölü istikametinden, Mehre ve Ma-gıs'den, hiç bir zaman bulutlar gelmemezlik etmedi.. Aksine birbirleriyle yarıştılar. Ahkâf vadisine varınca, tatlı tatlı yüklerini boşalttılar.. Toprağı sulayarak hayat
verdiler.
Ilık ılık esen sam rüzgârlarında, kızıl ateşler yoktu. Daima okşadı insanları ve varlıkları. Sesinde şarkıların en güzeli vardı:
Gönüller tok sapıklığa. Bakışlar aç değil azgınlığa. Her şey sevimli, saygılı, Her şey kardeş burada. Hırsın açamadığı yurtta - Başka ne olabilir?..
İnananlar, cennetlerini, Daha yeryüzündeyken Bulmuşlar.. Dualarda, insanlığın Kurtarılma çareleri titriyor, Hayat onlar için çırpmıyor. Umulan, gerçekleşecek.
Örnek topraklar Genişleyip büyüyecekler. Yeryüzünde, dünyada Kötülük, inkâr, Barınacak oyuk bulamayacak. Allah'ın rızası
Kalplere rahmet halinde yağdıkça ■ *Geceler gündüze dönecekler.* Hazreti Hûd (A.S.) elbette bunlan ve başka ilham lan işitiyordu, memnun oluyordu.
* * 193
Artık 314 yaşında ihtiyar, bir pirdi.. Nurdu. Kavmi için dua ediyordu.. Hazreti Allah'a onlardan razı olduğunu söylüyordu.
O yıl, Hazret Hûd (A.S.) ı garip bir sıla hasreti
sardı.
Ahkâf yurdu ona dar geldi.
Hareket etmek, bir yerlere gitmek istiyordu.
Günlerce bu yerlerin neresi olduğunu düşündü.
Nihayet buldu.
Kalbi Kabe'ye doğru kanat çırpıp duruyordu.
Bunu gerçekleştirdi.
Kavmi için şeriatı tamamlamıştı.
Halka doğru yolu gösterecek oğulları vardı.
Bir sabah halkı topladı.. Onlara arzusunu açtı. Hepsi üzüldüler ama, kabul ettiler.
Hattâ sevindiler.
Doğdukları günden beri Kâbeyi duymuşlardı.. Yüreklerinde hürmetle yaşatıyorlardı.
Belki onun temellerini sevgili peygamberleri Hazreti Hûd (A.S.) bulurdu.. O zaman yönelip ibadet ve ziyaret edecekleri, çevresinde kenetlenerek kopmayacak-. lari imkâna kavuşurlardı.
Hazreti Allah yedi yol (gök) yaratmıştı. Bunlar meleklerin yeryüzüne gidip geldikleri yollardı.
Muhakkak ki en çok Kabe üzerinden, işliyor, çıkıp
iniyorlardı.. Vazifelerini yaparlarken o yoldan daha fazla faydalanıyorlardı.
Hazreti Hûd (A.S.), 314 yaşındayken bir bahar sabahı, sılasına uğurlandı.
Hazreti Hûd (A.S.) a, Hicaz topraklarında ilerlerken hiç kimse dokunmadı.. Çünkü kim olduğu biliniyordu.
— 199 --

Fakat yol boyunca misafir kaldığı kabilelerin putlara taptığını, kendilerine has sapıklıkta olduklarını gördükçe, yüreği dağlandı.. Misafirliğini uzattı.. Onları Hak dinine çağırdı. Aldırış eden olmadı.
Hazreti Hûd (A.S.) içi ezile ezile, nihayet Mekke'ye ulaştı.
Orası sapıklıkta daha ileriydi.
Amâlikalar, maddeye tapıyorlardı.. Medeniyetleri cehaletti.
Kendileriyle uzun yıllar mücadele etti.
Bir taraftan da çevreyi dolaştı.
İlhamlarına kulak verdi.
Kabe'nin yerini araştırdı.
Peygamber olduğu halde, en küçük bir iz ele geçiremedi.
Allah'ına gücenip kırılmadı da.
Çünkü biliyordu ki Hazreti Allah bu hususun kaderini tâyin etmiştir.
Günü gelince bu kararını tatbik ettirecekti.
O zaman Kabe tekrar güneş gibi, yükselecekti makamında.
Müminlerin vicdanlarını aydınlatacaktı.
Ne zaman olacaktı bu?.. İnsanlar hangi çağda Kabe'ye doğru dönerek, en büyük gıdalarını alıp inançlarını besleyeceklerdi?.
Kim bilebilirdi ki!..
Hazreti Hûd (A.S.) Mekke.de yüz elli sene kaldı.
Artık 484 yaşındaydı.
Yurdunu ve ümmetini unutmamıştı.
Fakat aldığı haberler pek yürek açıcı, iç ferahlatıcı, değildiler.. İnsan, nerede olursa olsun, zamanla Allah'ın ibret diye istemeyerek, tatbik ettiği musibetleri unutu-

yordu. Hûd kavmi de unutmuştu.. Sapıklığa doğru ilerlemişti.. Diğer yerler de öyleydi.
Hazreti Hûd (A.S.) in yapacak hiçbir şeyi kalmamıştı.
O nur yığını bir sabah oturduğu yerde sönüverdi.
464 yaşındayken, Hicretten 2836 yıl önce (M.Ö. 2214) yılında öldü, cennetine, Allah'ına kavuştu.
Onu Rükne ile Makam arasına defnettiler.
Böylece ismi bilinen ve biünmeyen, Mekke'de yatan 98 peygamberden birisi oldu.
Bazıları, Hazreti Hûd (A.S.) m tekrar Hadramevt'e, hattâ başka taraflara döndüğünü iddia ve rivayet ettiler..
Hangisi doğruydu?..
Ancak Hazreti Allah bilirdi bunu.
Fakat bir gerçek vardı.
Hazreti Hûd (A.S.) in vefatıyla birlikte bir medeniyet daha yeryüzünden kalkmıştı.
Esasen özünü ve kuvvetini inançtan almayan medeniyetler, düz bir duvara çıkmakta ısrar eden tırtıl gibiydiler.
Yükselirler yükselirler, yükseldikçe gururlanırlardı. Halbuki az ilerlerinde yemyeşil iman ağacı dururdu.. Ona tırmanmayı, yeşiliklerine sığınmayı akıl edemezlerdi.
Kimisi tırmandığı düz duvarın daha başında, kimisi, ortasında, kimisi, yukarısında gururdan sarhoşken yorulur, düşerdi tekrar toprağa.. Ve macerası biterdi.. Bir yenisi başlardı inatla ve İsrarla.
Böyle medeniyetler pek çoktu.. Hepsi körlüklerinden, nursuzluklarmdan, devrilip gitmişlerdi.
En taze ve ibret olsun diye bildirilen misalleri:
Hazreti Âdem (A.S.) kavmi medeniyetiydi.
Hazreti Şît (A.S.) kavmi medeniyetiydi..

Hazret i İdris (A.S.) kavmi medeniyetiydi.
Hazreti Nuh (A.S.) medeniyetiydi..
Şimdi de Hazreti Hûd (A.S.) medeniyetiydi.
Bütün bunlar ve başkaları, gelen, yol gösteren, peygamberlerini takip etmeyerek helak edilmişlerdi.
İlerde neler olacaktı?..
Elbette insan aynı inat ve azgınlıkta direndikçe, daha pek çok medeniyetler, tırmandıkları sapıklık duvarından, madde ihtirasından, düşüp helak olacaklardı.
Nitekim bu hep tekrarlanmıştı kî, yüzyıllardan sonra, henüz İslâmiyet bile başlamadan, Hazreti Muhammed (A.S.) bir çocukken, Mekke yakmlarmda kurulan Ukaz panayırında, kızıl devesine binerek halka hitap eden şair Kuss, bunu dile getirecekti.
Şair Kuss, Allah'ın vahdaniyetine teslim olmuştu.
Peygamberini bekleşlp duruyordu.
Fakat her fırsatta, kendisi gibi düşünenlerle birlikte, halkı, uyarıyordu..
Bu arada geçmişten ibretler veriyor, olanları, milletlerin helakini, sebepleriyle birlikte anlatıyordu.
Bunlardan birisinde Hazreti Muhammed (S.A.V.) de vardı.
Henüz on beş yaşma varmamıştı.
Şair Kuss, kızıl devesi üzerinde bağırıp çağınrken, içi yana yana halkı Allah'a götürmek isterken, gözleri ıslana ıslana onu dinliyordu.
Ne acı ki bu hitabede Âd kavmi'nin helaki de yer almıştı.
. Ey Ahali!.. Geliniz, dinleyiniz, belleyiniz!-.
Yaşayan ölür, ölen fena bulur.. Olacak olur, olacak
olacak Budur.
YAĞMUR YAĞAR, yağar da otlar biter.. Çocuklar doğar.. Anaların, babaların yerini tutar.
Olayların ardı arkası kesilmez.
Kulak veriniz!..
(lökte haberler var..
Yerde ibret alacak şeyler var.
Yeryüzü bir karış elvan, gökyüzü yüksek bir tavan
Yıldızlar yürür, denizler durur. Gelen kalmaz, giden gelmez.
Acaba vardıkları yerde hoşnut olup da mı bekliyorlar?.. Yemin ederim ki,
Allahm lıuzururula bir din vardır ki, gelmesi pek
yaklaşti. Gölgesi başımızın üzerindedir. Ne mutlu o kimseye ki, Ona iman edip, o da ona hidayet eyleye. Vay, o bedbahta ki, ona isyan ve muhalefet eyleye. Ey topluluk!..
Nerede babalarınız ve atalarınız?.. Süslü köşkler vetaş binalar yapan AD ve Se-
MÛD nerede?.
Nerede, fani dünya varlığına mağrur olup kavmine.
Ben sizin en büyük rabbinizıin diyen Fravn?..

Bu yer onları değirmeninde öğüttü.. Toz etti. Evleri yıkılıp ıssız kaldı:
Yerlerini yurtlarını şimdi köpekler şenlendiriyor.
Sakın onlar gibi gaflet etmeyin!.. Baki kalan ancak Allahtır. Birdir, eşi, benzeri yoktur. Doğmamış ve doğurmamıştır. Tapılacak ancak O'dur.
ölüm ırmağının girilecek yerleri var ama. çıkacak yeri yok.
Büyük, küçük, hep göçüp gidiyor. Giden geri gelmiyor.
Biliyorum ki herkesin başına gelen bana da gelecektir.
Şair Kuss böyle söyledi.. Daha öncekiler de söylediler.
İlerde de söyleyecekler çıkacaktır. İnsan, o Allanın özene bezene yarattığı, yeryüzüne vazifeyle gönderdiği, şerefli mahlûk uyanacak mı?..
Bir pencereden, cam gerisinden, bakar gibi bakıp Ahireti, o son evi görecek mi?.. Hazırlığını buna göre yapacak mı?..
Bilinmedi hiçbir zaman, bilinmiyor, bilinmeyecek de.
1 Mayıs 1968
Esentepe/tstanbul
Ahmet Cemil Akıncı

KABE'YE
DOĞRU
(Büyük K^-ı En»** - ^— Tadhİ)
şem eseri her aybaşı, ıtoyu« gın ^ ^^
halinde, .sade, &%&%& gerçekç^ ^^ ^ Cemil AKINCI hikaye edecek dimde iftihar duyacaktır.
Takip edilecek sıra aşağıdadır:

1 Hazreti Âdem (A.S.) çıktı ^HazreHŞü(AS.)^U
3 Hazreti İdrts (A.S.) çüm
4 Hazreti Nuh (A.S.) çıktı
5 Hazreti Hûd (A.S.) çıktı
6. Hazreti Salih (A.S.)Ç^ı
7. Hazreti İbrahim (A.S.)
8. Hazreti Lût (A.S.)
9. Hazreti İsmail (A-b-)
10. Hazreti Ishak. (A.S.)
11. Hazreti Yakub (A.S.)
12. Hazreti Yusuf (A.S.)
13. Hazreti Eyyüb (A.5.)
14. Hazreti Bişr (A.S.)
15. Hazreti Şûayb (A.S.)
16. Hazreti Musa (A.S.)

17. Hazreti Harun (A.S.)
18. Hazreti Yûşa (A.S.)
19. Hazreti Dâvud (A.S.)
20. Hazreti Süleyman (A.S.)
21. Hazreti İlyas (A.S.)
22. Hazreti Elyesa, (A.S.)
23. Hazreti Zülkifl (A.S.)
24. Hazreti Yunus (A.S.)
25. Hazreti Zekeriyya (A.S.)
26. Hazreti Yahya (A.S.)
27. Hazreti İsâ (A.S.)
28. Hazreti MUHAMMED (S.A.V.)

Böylece inşaallah bu şaheser üç yılda tamamlanmış olacaktır.

Çıkan kitaplarda görüldüğü gibi, hazırlıklar başta Kur'ân-ı Kerim ve diğer mukaddes kitaplar olmak üzere, en güvenilir tarihî kaynaklara dayanılarak, günümüzün müsbet ilmiyle karşılaştırılarak, yapılmaktadır.

En büyük hususiyeti, vak'alann, fikirlerin Kur'ân-ı Kerîm'e sığınılarak tefsir edilişidir.

Bilhassa bugünün insanına, çocuktan büyüğe, talebeden öğretmene kadar, erkek - kadın, her meslekteki-lerin başlıca ihtiyaçlarını karşılayacak, kalb ve gönüllerini, vicdanlarını doyuraraktır.

Maddeye tapan, her şeyi tabiate, tesadüfe bağlayaa, kendisinde ululuk vehmeden Allahsızlarla bozulmuş semavî dinlerini ayakta tutmaya .çalışanları. KABE'YE DOĞRU çevirecek, o ebedî güneşi onlara KIBLE yaptıracaktır.

SİNAN YAYINEVİ Beyaz Saray No: 10 Bayezid — İSTANBUL

I

II